

#TCK217/AKaldırılısın

2025-2026

BASIN ÖZGÜRLÜĞÜ RAPORU

Hazırlayanlar: Elif Ergin, İlyas Coşkun

tgs
TÜRKİYE GAZETECİLER SENDİKASI
www.tgs.org.tr

BASIN ÖZGÜRLÜĞÜ RAPORU

2025-2026

TGS Genel Merkez Basın Sarayı Kat:2 Cağaloğlu/İstanbul

Tel: 0212 514 06 94 **Faks:** 0212 511 48 17 tgs.org.tr

TGS Akademi Halaskargazi Caddesi No:226 Kat:5 Daire:10 Şişli/İstanbul **Tel:** (0212) 246 76 37

Kapak illüstrasyon: Aslı Alpar

SUNUŞ

KEYFİYETİN ADI TCK 217/A

Türkiye’de basın ve ifade özgürlüğü namına söylenecek hiçbir şey kalmadı. AKP iktidara geldiği günden beri gazeteciliği yok etmek için sistematik olarak saldırıyor.

Medyanın sahiplik yapısındaki zorunlu değişimden itibarsızlaştırmaya, gözaltılara, tutuklamalara, yargılamalara kadar iktidarın 20 yıldır denemediği yöntem kalmadı. Tabii sadece habere, gazetecilere düşman bir anlayışın söz konusu olduğunu söylemek haksızlık olur. Doğruları, ilkeleri, demokrasiyi savunan, iktidar politikalarına onay vermeyen herkesin düşman ilan edildiği bir dönemden geçiyoruz.

Bağımsız hukuka, demokrasiye, eğitime, sağlığa, çevreye yönelik saldırıların arkasında da bu düşman politikalar var. 2022 yılında yasalaşarak hayatımıza giren “Sansür Yasası” da toplumun tüm kesimlerinin sesini kısmayı, ifade özgürlüğünü yok etmeyi amaçlıyor.

Bizim “Sansür Yasası” olarak tarif ettiğimiz TCK 217/A ‘Halkı Yanıltıcı Bilgiyi Alenen Yayma’ suçu, gazeteciler başta olmak üzere toplumun itiraz eden tüm kesimleri üzerinde bir baskı aracına dönüştü. Gazetecilerin yanı sıra işçinin hakkını korumak için çalışan sendikacılar, köyüne, doğasına sahip çıkmak için direnen çevre aktivistleri, verdiği oya, seçilmiş belediye yönetimine sahip çıkan gençler, geçinemiyorum diyen emekliler, işveren temsilcileri, avukatlar, baro yöneticileri hakkında binlerce soruşturma açıldı, tutuklamalar yaşandı.

Bugün Türkiye’de yaşayan hiç kimse yargı bağımsızlığı olduğunu iddia edemez. Devletin, iktidarın yargının içine sızdığı ve bağımsızlığın değil güçlerin konuşulduğu bir dönemi yaşıyoruz. Tunceli’de genç bir üniversite öğrencisinin cinayetinde olduğu gibi valisinden hastane başhekimine, polisinden yargısına bir cinayetin üstünü örtmek için nasıl ittifak kurulduğuna şahit oluyoruz.

TCK 217/A, iktidar için oldukça kullanışlı bir maddeye dönüştü. Suça değil şikâyet edene bakılarak tutuklamalar yapılıyor. Oysa ‘Halkı Yanıltıcı Bilgiyi Alanen Yayma’ suçlamasında şu başlıkların oluşması gerekiyor;

- Sırf halk arasında endişe, korku veya panik yaratma amacı güdülmeli,
- Bilgi, ülkenin iç/dış güvenliği, kamu düzeni veya genel sağlıkla ilgili olmalı ve gerçeğe aykırı bulunmalı,
- Bilgi alenen yayılmalı,
- Kamu barışını bozmaya elverişli olmalı.

Bu suçu işlediği iddiasıyla şu anda tutuklu bulunan meslektaşımız İsmail Arı hakkında “Yunus Emre Vakfı’na ilişkin ‘630 milyon TL’lik vurgun’ iddialarını içeren haberleri, hâkim ve savcılarının mülakat sistemiyle atanmasına dair paylaşımları” gerekçe gösterildi.

Belgeleriyle ortaya koyduğu haberlerde kamu barışını, genel sağlığı nasıl bozduğunu, halk arasında nasıl korku ve panik yarattığı açıklanmaya muhtaç.

Keyfi kararlar ile tutuklama yapılıyor derken kastettiğimiz tam olarak budur. Basın ve ifade özgürlüğünü yok eden TCK 217/A derhal yürürlükten kaldırılmalı, bu gerekçe ile tutuklu bulunanlar serbest bırakılmalı, soruşturmalar kapatılmalıdır.

2025-2026 dönemini kapsayan Basın Özgürlüğü raporumuzda da ayrıntılarıyla göreceğiniz basın özgürlüğü ihlalleri, bu ülkede sadece gazetecileri değil toplumun tüm kesimlerini etkiliyor. Basının özgür olduğu, demokratik ilkelere dönüldüğü, hukukun tarafsızlık ilkesi ile hareket ettiği günler için mücadele etmekten başka bir seçeneğimiz yok.

Gökhan Durmuş
Türkiye Gazeteciler Sendikası Genel Başkanı

TEŞEKKÜRLER

Değerli makalesiyle, raporumuza verdiği katkı nedeniyle TBB Başkanı Av. R. Erinç Sağkan'a, çizimleri ile raporumuzun sayfalarını derinleştiren çizerler Aslı Alpar, Sefer Selvi ve Sönmez Karakurt'a, mektupları ile gazetecilerin tutuklanmasının ne demek olduğunu bizlere aktaran tutuklu meslektaşlarımız Merdan Yanardağ ve İsmail Arı'ya,

Basın özgürlüğü alanında işbirliği halinde olduğumuz Gazetecileri Koruma Komitesi'ne (CPJ), Medya ve Hukuk Çalışmaları Derneği'ne (MLSA), P24 Bağımsız Gazetecilik Platformu'na, Uluslararası Basın Enstitüsü'ne (IPI), Sınır Tanımayan Gazeteciler (RSF) Türkçe'ye ve İfade Özgürlüğü Derneği'ne (İFÖD),

Meslektaşlarımızın soruşturma ve kovuşturma aşamalarında savunmanlığını üstlenen, bilgi -belge paylaşımında bulunan, hukuk mücadelesinde birlikte yürüdüğümüz tüm değerli hukukçulara teşekkür ederiz.

İÇİNDEKİLER

SUNUŞ	2
KISALTMALAR	9
GİRİŞ	10
METODOLOJİ	12
I. CEZAEVİNDEKİ VE EV HAPSİNDEKİ GAZETECİLER, TUTUKLAMALAR VE TAHLİYELER. .	14
A. Cezaevindeki Gazeteciler	15
B. Cezaevindeki Gazetecilere Yöneltilen Suçlamalar	16
C. Tutuklanan Gazeteciler	17
D. Tahliye Edilen Gazeteciler	18
E. Konutu Terk Etmeme Adli Kontrol Tedbiri	19
CEZAEVİNDEN MEKTUP VAR	
Gerçek gazeteciliği savunmaya devam edeceğiz – Merdan Yanardağ	20
II. SORUŞTURMALAR	21
III. YARGILAMALAR	22
A. Ceza Yargılamaları	22
B. Tazminat Yargılamaları	22
C. Anayasa Mahkemesi Kararları	23
i. AYM'den Basın İlan Kurumu İlan ve Reklam Kesme Cezalarının Dayanağına İptal Kararı	23
ii. AYM: İfade ve basın özgürlüğü ile davacının şeref ve itibarının korunması hakkı arasında adil bir denge kurulmalıdır.	25
iii. AYM: Yargı mercileri, gazetecilik mesleğinin nasıl yapılması gerektiğini ve gazetecilerin haber verme tekniğini belirleyemez	26
iv. AYM: Kamu yararı ile ilgili bir konuda, gazetecilerin değer yargısı içeren ifadelerinin geniş yorumlanması gerekir.	27
v. AYM: Suç işlendiğine dair kuvvetli belirti yoksa tutuklama kararı verilemez.	28
vi. AYM: Bir oluşumun terör örgütü olduğuna dair kesinleşmiş yargı kararı, terör örgütüne üye olma suçunun unsurlarından biri değildir.	29
vii. AYM: BİK Kanunu 49. Maddeye dayanan cezalar ifade ve basın özgürlüğünü ihlal ediyor	30

IV. SALDIRILAR VE CEZASIZLIK	31
A. Hrant Dink Cinayeti Davaları	32
B. Uğur Mumcu Cinayeti Davası	33
C. Evrensel Gazetesi'ne silahlı saldırı dosyasında tahliye	34
D. LeMan Dergisi'ne linç girişiminde bulunanlara soruşturma dahi açılmadı	34
E. Gazeteciler bu yıl da haber takibi bi sırasında gazeteci olduklarını söylemelerine rağmen fiziksel müdahaleye maruz kaldı	35
F. Fatoş Erdoğan'a kolluk 'a şiddeti: "Dur, gazeteciyim"	35
G. Haber takibindeki ndeki gazetecilere saldıran iki şahıs hakkındatutuklama kararı ..	35
V. BASIN KURULUŞLARINA YÖNELİK MÜDAHALELER	36
A. RTÜK Müdahaleleri	36
B. Basın İlan Kurumu Müdahaleleri	38
VI. İNTERNET MEDYASINA YÖNELİK MÜDAHALELER	39
VI. MEVZUAT DEĞİŞİKLİKLERİ	39
A. Basın Ahlak Esasları Davasında İptal Kararı	39
B. 5651 Sayılı Kanun Değişiklik Teklifi Geri Çekildi	40
VII. DEZENFORMASYON RAPORU	41
A. TCK 217/A Düzenlemesi ve Gazetecilik Faaliyetleri Üzerindeki Etkileri	41
B. Gazetecilik Faaliyetleri Üzerindeki Caydırıcı Etki	42
CEZAEVİNDEN MEKTUP VAR	
Gerçek olan dört haberime "Halkı yanıltıcı bilgi" diyerek beni tutukladılar -İsmail Arı	43
C. Yerel Gazetecilik ve TCK 217/A	44
D. Soruşturma ve Kovuşturma Süreçleri Cezalandırmaya Dönüştü	44
E. Halkın Haber Alma Hürriyetinin Önündeki Engel: TCK 217/A -Av. R. Erinç Sağkan	46
IX. SEKTÖRE BAKIŞ	50
A. Basın Kuruluşlarındaki Çalışan Sayısı	50
B. Gazetecilik Mezunları Yüksek İşsizlik Yaşıyor	51
C. İşverenlerin Sendika Alerjisi Sürüyor	51
X. YOKSULLUK ARAŞTIRMASI: EKONOMİK VE SOSYAL DÜZEY ANKETİ	53
SONUÇ	88

KISALTMALAR

AB	Avrupa Birliği
AFP	Agence France-Press (Fransa Haber Ajansı)
AKP	Adalet ve Kalkınma Partisi
AYM	Anayasa Mahkemesi
AİHM	Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi
BBC	British Broadcasting Corporation (Britanya Yayın Kuruluşu)
BİK	Basın İlan Kurumu
BİSAM	Birleşik Metal İş Sendikası Araştırma Merkezi
CHP	Cumhuriyet Halk Partisi
DFG	Dicle Fırat Gazeteciler Derneği
DW	Deutsche Welle (Almanya Yayın Kuruluşu)
İFÖD	İfade Özgürlüğü Derneği
OECD	Ekonomik Kalkınma ve İş Birliği Örgütü
RTÜK	Radyo ve Televizyon Üst Kurulu
TBMM	Türkiye Büyük Millet Meclisi
TCK	Türk Ceza Kanunu
TİS	Toplu İş Sözleşmesi
TGS	Türkiye Gazeteciler Sendikası
TMK	Terörle Mücadele Kanunu
TÜİK	Türkiye İstatistik Kurumu

GİRİŞ

Rapor 1 Nisan 2025 - 1 Nisan 2026 arasındaki verileri kapsamaktadır. Kullanılan verinin birincil kaynağı; TGS'ye doğrudan ulaşan başvuru, şikâyet, bilgilendirme, destek talepleri; açık kaynaklardan ulaşılan veriler ile sendikanın şehir, cezaevi ve işyeri ziyaretlerinde yaptığı görüşme ve gözlem notlarıdır. Hukuk biriminin yürüttüğü dava ve gözaltı takipleri, düzenleyici işlemlere karşı açılan davalar ile resmî kurumlara yöneltilen bilgi edinme başvuruları da rapor için temel kaynak niteliğindedir.

Bu çalışma, bir yıllık süreçte, basına yönelik müdahaleleri tüm boyutlarıyla tespit etmek ve ortaya koymak amacıyla hazırlandı. **'Cezaevindeki ve Ev Hapsindeki Gazeteciler, Tutuklamalar ve Tahliyeler'** başlığı altında, cezaevindeki gazetecilerin listesi, gazetecilere iddianamelerde atılı suçların dağılımı, son bir yılda gerçekleşen gazeteci tutuklamalarının durumu ve tahliyeler bulunuyor.

'Soruşturmalar' başlığı, gazetecilere yönelik gözaltı ve soruşturmalara ilişkin verileri içeriyor. 'Yargılamalar' başlığı altında, son bir yılda gazeteciler hakkında yürütülen hukuki süreçlere dair veriler bulunmakta. AYM tarafından yayımlanan bireysel başvuru kararlarına ve norm denetim kararlarına da özet şekilde yer verdik.

'Saldırı ve Cezasızlık' başlığı altında, gazetecilere ve basın kuruluşlarına yönelik fiziki ve sözlü saldırılara dair sayısal verileri sunduk. Devamında gazeteci cinayetleri ve gazetecilere yönelik saldırı davalarının güncel durumunu aktardık.

'Basın Kuruluşlarına Yönelik Müdahaleler' başlıklı bölümde, RTÜK ve BİK müdahalelerine ilişkin bir yıllık tabloyu ortaya koymaya çalıştık. 'İnternete Yönelik Müdahaleler' başlığında internet medyasına yönelik erişim engelleme ve içerikten çıkarma kararlarına değindik.

Tüm bu verilerin detaylarına, raporumuzun ekinde sunduğumuz tablolardan ulaşılabilir.

'Mevzuat Değişiklikleri' başlığında, gazetecileri ve medya kuruluşlarını yakından ilgilendiren yasal değişiklikler hakkında bilgi verdik.

Bu yılın raporunda, bir başlığı özel olarak ele almak istedik. Yürürlüğe girdiği 2022'den bugüne gazeteciler aleyhinde kullanılan, gazetecilerin numarasını ezbere bildiği bir Türk Ceza Kanunu maddesi: TCK 217/A: "Halkı Yanıltıcı Bilgiyi Alenen Yayma" suçu.

Raporumuzun bu başlığında dezenformasyon düzenlemesinin güncel bilançosunu

bulacaksınız. TBB Başkanı Av. R. Erinç Sağkan'ın makalesi ile cezaevinde tutuklu bulunan meslektaşımız İsmail Arı'nın mektubunu bu kısımda okuyabilirsiniz.

Tutuklu meslektaşlarımızın sendikaya yolladığı mektuplar bu yıl da rapor aracılığı ile size ulaşıyor. Onların kaleminden çıkan satırları, **'Cezaevinden Mektup Var'** başlığında raporun sayfalarına dağılmış olarak okuyabilirsiniz.

Bu yıl diğer raporlarımızdan farklı olarak üç kıymetli karikatüristin; Aslı Alpar, Sönmez Karakurt ve Sefer Selvi'nin çizimleri raporumuzda yer alıyor. Sanatçıların basın özgürlüğüne dair yorumlarını siz okuyucularla buluşturmaktan mutluluk duyuyoruz.

Bu sene de **'Sektöre Bakış'** başlığı, kolektif haklar bağlamında medya sektöründeki çalışanların, özelde ise gazetecilerin ekonomik ve sosyal düzeylerine ışık tutuyor.

İşkolunda ve basın kuruluşlarında güncel kayıtlı çalışan sayılarını, gazetecilik mezunları arasındaki yüksek işsizlik olgusuna dair verileri, güncel yetkili işyeri sayısı ve işverenlerin sendika alerjisine dair tabloyu bu bölümde bulabilirsiniz.

Raporun son kısmında, medya çalışanlarının ekonomik ve sosyal düzeylerini ortaya koyan **'Yoksulluk Araştırması: Ekonomik ve Sosyal Düzey Anketi'** çıktılarını sizlerle paylaşıyoruz.

METODOLOJİ

Bu sene de raporumuz, 1 Nisan 2025 - 1 Nisan 2026 arasındaki verileri kapsamaktadır.

Kullanılan verilerin birincil kaynağı sendikamıza doğrudan ulaşan başvuru, şikâyet, bilgilendirme ve destek talepleridir. Ayrıca açık kaynaklardan ulaşılan veriler ile sendikanın şehir, cezaevi ve işyeri ziyaretlerinde yaptığı görüşmelerde elde ettiği gözlem notları da birincil kaynak verilerdir. Hukuk biriminin yürüttüğü dava ve gözaltı takipleri, düzenleyici işlemlere karşı açılan davalar ile resmî kurumlara yöneltilen bilgi edinme başvuruları da rapor için temel kaynak niteliğindedir. Hazırlık aşamasında özellikle işkolundaki endüstriyel ilişkilerin güncel görünümü için Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı başta olmak üzere resmî kurumların, emek ve meslek örgütlerinin verilerinden yararlanılmıştır.

Ayrıca TGS'nin ilgili dönemde yaptığı çalışmalar, basın açıklamaları ve konuda çıkan haberler de raporu kaynak bakımından zenginleştiren unsurlar arasındadır. Günlük olarak geleneksel ve sosyal medya taranmış, haber ve paylaşımlar işlenmiştir. Yine mevzuata ve yargı içtihatlarına ilişkin güncellemeleri içeren resmî kurumların internet siteleri, TBMM ve Resmî Gazete bu süreçte günlük olarak takip edilerek ilgili veriler rapora dâhil edilmiştir. Ne var ki, önceki yıllarda olduğu gibi bu yıl da raporun hazırlık sürecinde kimi zorluklarla karşılaşmıştır.

Özellikle medya sektöründe kayıtdışı istihdama ilişkin resmi ve net sayıların olmaması en önemli eksikliklerdir. Resmî kurumların sadece kayıtlı istihdama dair veri sunması, sektöre ilişkin genel bir değerlendirme yapmayı bu sene de görece zorlaştırmıştır. Kaynak taraması sırasında erişilen bilgilerin teyidi, hak ihlaline maruz kalan kimi gazetecilere ve dosya bilgilerine erişimdeki zorluklar ve resmî kurumların bilgi edinme hakkını ihlal edici tavrı; raporda yer alan veri setini kısmen daraltmıştır. Tüm bu kısıtlılıklar göz önüne alınarak elinizdeki **raporun, ulaşabildiğimiz güncel bilgiler doğrultusunda hazırlandığı kayda geçilmelidir**. Bu tür engeller nedeniyle rapora yansımayan vaka, sorun ve ihlallerin sayısına karşın rapor kapsamında sunulan verilerin, asgari düzeyde sorunların ve taleplerin tespitini gerçekleştirdiği düşünülmektedir. Bu metodoloji takip edilerek tespit edilen sorunlara çözüm önerileri geliştirilmiştir.

“Yoksulluk Araştırması: Ekonomik ve Sosyal Düzey” başlıklı anket için veri kaynağı, TGS’nin Mart 2026 dönemine ait üye listesidir. Bu listedeki üyeler, önce yetkili ve yetkisiz işyerlerinde çalışanlar olarak ikiye ayrıldı. Her iki listeden de gazetecilik faaliyeti yürütmeyen işyerlerinde (örneğin matbaa, yayınevi, paketleme vb.) çalışan üyeler ve e-posta adresi olmayan üyeler çıkarıldı. Soruların büyük bölümü aynı olmakla birlikte, yetkili ve yetkisiz işyerleri için iki ayrı anket hazırlandı. Anketler, toplamda 1042 üyeye e-posta yoluyla gönderildi. Yaklaşık iki hafta erişime açık kalan ankete, gazetecilik faaliyeti yürüten ve toplu iş sözleşmeli/yetkili işyerlerinden 53 (yüzde 71), gazetecilik faaliyeti yürüten ve toplu iş sözleşmesi kapsamında olmayan/yetkisiz işyerlerinden ise 136 (yüzde 14,9) kişi katıldı. Her iki ankete de katılanların tamamı sendikanın gazeteci üyeleridir. Anketlerde cinsiyet dağılımına baktığımızda ise yetkili işyerlerinden katılanların %60,4’ü kadın, %39,6’sı erkektir. Bu oranlar yetkisiz işyerleri anketinde ise sırasıyla %40,4 ve %59,6 olmuştur.

Fotoğraf: Kadir Incesu
1 Mayıs 2026

I. CEZAEVİNDEKİ VE EV HAPSİNDEKİ GAZETECİLER, TUTUKLAMALAR VE TAHLİYELER

Bu bölümde rapor tarihi itibarıyla cezaevinde bulunan gazeteciler hakkındaki suçlamlara ilişkin verileri bulacaksınız. Ardından son bir yılda tutuklanan ve tahliye edilen gazetecilere ilişkin veriler sıralanacak. Son olarak özellikle son yıllarda sıklıkla karşımıza çıkan “adli kontrol” tedbirlerine ilişkin aktarımda bulunulacak.

A. Cezaevindeki Gazeteciler

TGS tarafından dava dosyaları incelenerek mesleki faaliyeti nedeniyle özgürlüğünden mahrum bırakıldığı tespit edilen gazetecilerin listesi Tablo 1’de görülebilir. Bu liste doğrultusunda elimize ulaşan son bilgilere göre, **1 Nisan 2026 tarihi itibarıyla;**

- 14 gazeteci, gazetecilik faaliyeti nedeniyle Türkiye’nin çeşitli cezaevlerinde özgürlüğünden mahrum durumda.
- Cezaevindeki gazetecilerin sekizi tutuklu, altısı hükümlüdür.
- Cezaevindeki gazetecilerden üçü kadın on biri erkektir.

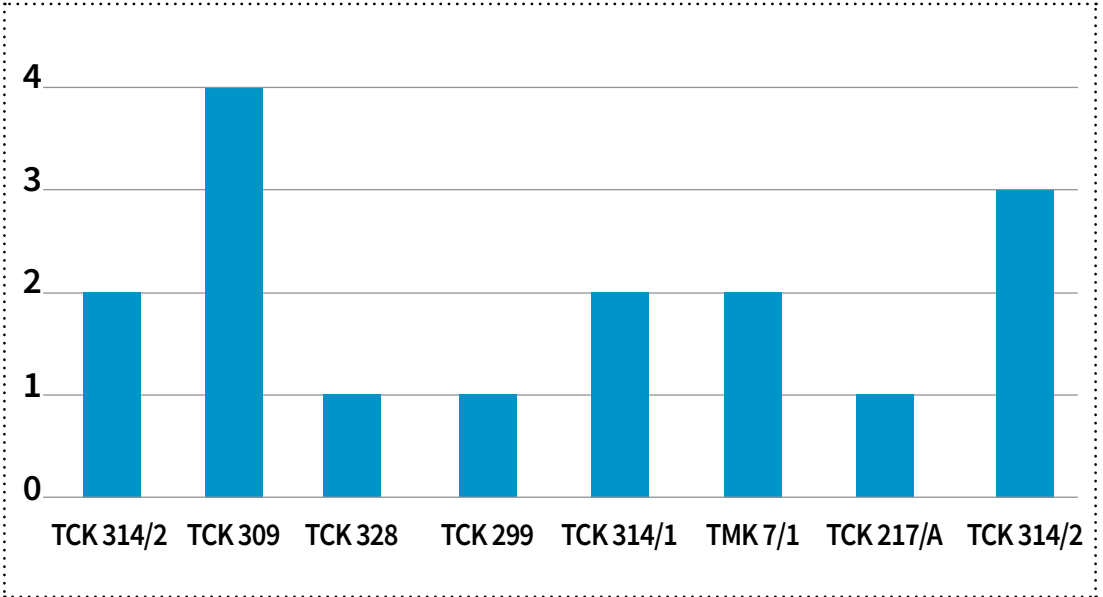
Tablo 1: 1 Nisan 2026 tarihi itibarıyla cezaevinde bulunan gazetecilerin listesi

	AD-SOYAD	KURUMU	GÖREVİ
1	Ali Barış Kurt	Serbest Gazeteci	Muhabir
2	Ali Ünal	Zaman Gazetesi	Yazar
3	Alican Uludağ	DW Türkçe	Muhabir
4	Elif Bayburt	ETHA	Muhabir
5	Erdal Süsem	Eylül Sanat Edebiyat Dergisi	Editör
6	Erol Zavar	Odak Dergisi	Sahibi ve Yazı İşleri Müdürü
7	Hatice Duman	Atılım Gazetesi	Sahibi ve Yazı İşleri Müdürü
8	İsmail Arı	BirGün Gazetesi	Muhabir
9	Mehmet Baransu	Taraf Gazetesi	Yazar
10	Merdan Yanardağ	TELE 1	Genel Yayın Yönetmeni
11	Mustafa Gök	Ekmek ve Adalet Dergisi	Ankara Temsilcisi
12	Nadiye Gürbüz	ETHA	Gazeteci
13	Pınar Gayıp	ETHA	Muhabir
14	Sami Tunca	Mücadele Birliği Dergisi	Yazı İşleri Müdürü

B. Cezaevindeki Gazetecilere Yöneltilen Suçlamalar

Tutuklu ve hükümlü gazetecilere iddianamelerde yöneltilen suçlamaların sayısal dağılımı Tablo 2’de sunulmaktadır. Bir gazetecinin iddianamesinde birden fazla suçlama yer alabilmektedir. Buna göre cezaevindeki 14 gazeteciden 2’si TCK 314/2 “Silahlı Örgüt Üyeliği”, dört gazeteci TCK 309 “Anayasayı İhlal”, bir gazeteci TCK 299 “Cumhurbaşkanına Hakaret”, iki gazeteci TCK 314/1 “Silahlı Terör Örgütü Kurma ve Yönetme”, biri TMK 7/2 “Terör Örgütü Propagandası”, bir gazeteci TCK 217/A “Halkı Yanıltıcı Bilgiyi Alenen Yayma”, üçü TCK 314/2 “Silahlı Örgüt Üyeliği”, bir gazeteci TCK 328 “Siyasal veya Askeri Casusluk” suçunu işlediği iddiasıyla cezaevinde bulunmaktadır.

Tablo 2: Cezaevindeki Gazetecilere İddianamelerde Atılı Suçların Sayısal Dağılımı

C. Tutuklanan Gazeteciler

1 Nisan 2025 – 1 Nisan 2026 tarihleri arasında 19 gazeteci cezaevine girdi. Son bir yılda tutuklanan gazeteciler Tablo 3'te sunulmaktadır.

Tablo 3: 1 Nisan 2025 – 1 Nisan 2026 tarihleri arasında tutuklanan gazeteciler

	AD-SOYADI	KURUMU	POZİSYONU	TUTUKLANMA TARİHİ
1	Ali Yavuz	LeMan	Müessese Md.	02.07.2025
2	Alican Uludağ	DW Türkçe	Muhabir	20.02.2026
3	Aslan Özdemir	LeMan	Yazı İşleri Md.	12.07.2025
4	Cebrail Okçu	LeMan	Grafiker	02.07.2025
5	Dicle Baştürk	Serbest Gazeteci	Muhabir	16.06.2025
6	Doğan Pehlevan	LeMan	karikatürist	02.07.2025
7	Elif Bayburt	ETHA	Muhabir	03.02.2026
8	Enver Aysever	Serbest Gazeteci	Yazar	11.12.2025
9	Eylem Emel Yılmaz	Serbest Gazeteci	Muhabir	16.06.2025
10	Fatih Altaylı	Serbest Gazeteci	Programcı/Yazar	22.06.2025
11	Furkan Karabay	Serbest Gazeteci	Muhabir	15.05.2025
12	İsmail Arı	BirGün Gazetesi	Muhabir	22.03.2026
13	Merdan Yanardağ	TELE1	GY Yönetmeni	27.10.2025
14	Metin Yoksu	Serbest Gazeteci	Muhabir	26.06.2025
15	Nadiye Gürbüz	ETHA	Gazeteci	03.02.2026
16	Nedim Oruç	Ajansa Welat	Muhabir	17.01.2026
17	Pınar Gayıp	ETHA	Gazeteci	03.02.2026
18	Yavuz Akengin	Serbest Gazeteci	Muhabir	16.06.2025
19	Zafer Aknar	LeMan	Sorumlu Yazı İşleri Md.	02.07.2025

D. Tahliye Edilen Gazeteciler

Son bir yılda, elimize ulaşan verilere göre;

■ 25 gazeteci cezaevinden tahliye edildi.

■ Tutuklu gazetecilerin 12'si çıkarıldıkları ilk duruşmada tahliye edilirken, sekiz gazeteci tutukluluk inceleme duruşmalarında verilen kararlar ile tahliye edildi.

Hükümlü gazetecilerden ikisi infazın sona ermesi sebebiyle tahliye edildi.

Tahliye edilen gazetecilere ilişkin veriler Tablo 4'te sunulmuştur.

Tablo 4: 1 Nisan 2025 – 1 Nisan 2026 tarihleri tahliye edilen gazeteciler

	AD-SOYADI	KURUMU	POZİSYONU	TAHLİYE TARİHİ
1	Necla Demir	Arvas Güncel	Prodüksiyon	
2	Velat Ekin	Güncel Prodüksiyon	Muhabir Sahibi	14.04.2025 16.04.2025
3	Kenan Karavil	Radyo Dünya	Genel Yayın	
4	Joakim Medin	ETC	Koordinatörü Muhabir	25.04.2025 30.04.2025
5	Öznur Değer	JinNews	Muhabir	22.05.2025
6	Vedat Örüç	Serbest Gazeteci	Muhabir	29.05.2025
7	Yıldız Tar	KAOS GL	Genel Yayın Yönetmeni	30.05.2025
8	Elif Akgül	Serbest Gazeteci	Muhabir	02.06.2025
9	Rahime Karvar	Güncel Prodüksiyon	Muhabir	12.06.2025
10	Reyhan Hacıoğlu	Güncel Prodüksiyon	Muhabir	13.06.2025
11	Dicle Baştürk	Serbest Gazeteci	Muhabir	16.07.2025
12	Eylem Emel Yılmaz	Serbest Gazeteci	Muhabir	16.07.2025
13	Yavuz Akengin	Serbest Gazeteci	Muhabir	16.07.2025
14	Metin Yoksu	Serbest Gazeteci	Muhabir	25.07.2025
15	Ali Yavuz	LeMan	Müessese Md.	26.09.2025
16	Aslan Özdemir	LeMan	Yazı İşleri Md.	26.09.2025
17	Cebrail Okçu	LeMan	Grafiker	26.09.2025
18	Zafer Aknar	LeMan Sorumlu	Yazı İşleri Md.	26.09.2025
19	Ercüment Akdeniz	İlke TV	Programcı	23.10.2025
20	Doğan Pehlevan	LeMan	Karikatürist	14.11.2025
21	Furkan Karabay	Serbest Gazeteci	Muhabir	02.12.2025
22	Gültekin Avcı	Bugün Gazetesi	Yazar/Gazeteci	
23	Enver Aysever	Serbest Gazeteci	Programcı/Yazar	12.03.2026
24	Fatih Altaylı	Serbest Gazeteci	Programcı/Yazar	29.12.2025
25	Nedim Örüç	Ajansa Welat	Muhabir	24.04.2026

E. Konutu Terk Etmeme Adli Kontrol Tedbiri

Son yıllarda gazeteciler tutuklamaların yanı sıra çeşitli adli kontrol tedbirlerine de maruz kalıyor. Yurtdışı çıkış yasağı, haftada bir veya birkaç gün imza en yaygın uygulanan tedbirler. Konutu terk etmeme (ev hapsi) tedbiri ise son zamanlarda gazeteciler hakkında daha sık verilmeye başlandı.

Geçen yıl dört gazeteci konutu terk etmeme şeklinde adli kontrol tedbir kararına maruz kaldı.

Tablo 5: 1 Nisan 2025 - 1 Nisan 2026 tarihleri arasında hakkında konutu terk etmeme şeklinde adli kontrol tedbir kararı verilen gazeteciler

	AD-SOYADI	KURUMU	POZİSYONU	KARAR TARİHİ	KALDIRILMA TARİHİ
1	Ender İmrek	Evrensel	Köşe Yazarı	21.02.2025	28.06.2025
2	İsmail Saymaz	Halk Tv	Yazar/Programcı	20.03.2025	16.06.2025
3	Oğuz Bakır	Serbest	Gazeteci	20.07.2025	Ekim 2026
4	Furkan Karabay	Medya	Scope Gazeteci	23.01.2026	26.03.2026

CEZAEVİNDEN MEKTUP VAR

Gerçek gazeteciliği savunmaya devam edeceğiz – Merdan Yanardağ¹

Türkiye, iktidar eliyle İslamcı-faşist bir diktatörlüğe doğru sürüklenmek isteniyor. Bu amaçla her türden demokratik ve ilerici muhalefet ezilmeye toplumun cumhuriyetçi direnişi kırılmaya, halkın eşitlik ve özgürlük mücadelesi bastırılmaya çalışılıyor.

Halkın haber alma ve doğru bilgiye ulaşma hakkını savunan, çalışmalarıyla bu hakkın gerçekleştirilmesini somut olarak ortaya koyan gazeteci ve yayıncılar zindanlara atılarak etkisizleştirilmek hedefleniyor.

Bağımsız ve muhalif medyayı susturmak istiyorlar. Nedeni açık, özgür basının etkin olduğu bir ortamda amaçlarına ulaşamayacaklar. Bu nedenle Tele1'e el koyup benim ve arkadaşlarımla sesini kesmek istediler. Çünkü Tele1 nitelikli yayıncılığı ve seçkin gazeteciliği ile büyük başarı kazandı. İlk kez muhalif toplumcu ve solda yer alan bir medya kuruluşu geniş kitlelere ulaştı. İzleyicilerinin desteği ve dostlarının dayanışması ile mali ambargoları aştı. Dahası ilk kez bu niteliklere sahip bir medya kuruluşu, düzenin büyük medya organları ile rekabet edecek güce ulaştı. Tele1, işte bu nedenle hedef oldu. Ardından Alican Uludağ arkadaşımızı düzmece bir suçlamayla tutukladılar. Son olarak arkadaşımız İsmail Arı yalan ve iftira ile cezaevine konuldu. Acizliklerini sergiliyorlar.

Bu tablo bir korkuya işaret ediyor. Çok korkuyorlar, bu, halka ve tarihe karşı suç işleyenlerin, demokrasi ve adaleti çiğneyenlerin korkusudur. Hiçbir korkuya benzemediği gibi, kaybetmelerini de durduramayacaktır. Çünkü, tarihsel ve siyasal ömrünü dolduran ve tüketen iktidar yönetimini sürdürebilmek için öncelikle basın ve ifade özgürlüğünü ortadan kaldırmaya çalışıyor. Toplumsal tabanı çözülen iktidar, gerçeğin görülmesini ve yürüttüğü algı yönetimine dayalı sanal hegemonyanın yıkılmasını önlemek istiyor. Cumhuriyeti büyük ölçüde imha etmesine karşın kendi rejimini kuramıyor, buna gücü, görgüsü, bilgisi yetmiyor.

İktidar 23 yıllık yönetimine rağmen kendi rejiminin kuruluşunu tamamlayamadı. Cumhuriyeti ve laikliği büyük ölçüde yıkmasını yaktı ama kendi düzenini kuramadı.

Artık toplumdan ideolojik bir rıza, siyasi bir onay üretme yeteneklerini de yitirdiler.

İktidarlarını sürdürmek için ellerinde yargı, polis-jandarma gibi devletin şiddet aygıtlarından başka araç yok. Öyle ki, din istismari ve milliyetçi kışkırtma yolu bile artık eskisi gibi işe yaramıyor. Bu nedenle baskı ve saldırılarını arttırıyor, bu nedenle Silivri'deyiz.

Çünkü halkın büyük kesimi, gazeteciler, aydınlar, gençlik ve emekçiler direniyor. Durum böyle olunca, gerici faşist iktidar saldırganlaşıyor. Sola ve cumhuriyetçilere karşı hukuksuz, ahlaksız ve ölçsüz bir imha operasyonu yürütülüyor.

Biz Türkiye'de umut krizini aştık, cesareti çoğalttık ve topluma aydınlanma yönünü gösterdik. Laiklik için mücadelenin, ezilenlerin, emeğin sözcüsü olduk. Cumhuriyetin ve insanlığın ilerici birikimini savunduk. Bağımsız ve özgür basını, halkın bilgiye ve gerçek habere ulaşma hakkını, gerçek gazeteciliği savunmaya devam edeceğiz. Gericiliği ve faşizmi yeneceğiz. Biz kazanacağız. Hepinize sevgilerimi gönderiyorum, var olun.

Merdan Yanardağ

1 Mektup için: Alıcı: Merdan Yanardağ Adres: Marmara Kapalı Ceza İnfaz Kurumu Semizkuşlar Mah. Marmara Ceza İnfaz Kurumları Kampüsü

II. SORUŞTURMALAR

Gazeteciler her gün yeni bir soruşturma ile karşı karşıya kalıyor. Öyle ki pek çok gazeteci hakkında kaç soruşturma açıldığından dahi habersiz. Kimi, hakkında açılan soruŐturmalarla gündeme gelmek istemediği için durumu kamuoyu ile paylaŐmıyor. lke gündemi her gün deđiŐse de gazeteciler için deđiŐmeyen bir Şey var: Mesleki faaliyetlerini ve haberlerini adliyelerde savunmak zorunda kalmaları!

Nisan 2025 – Nisan 2026 arasında elimize ulaşan verilere² göre en az,

■ **53 gazeteci** hakkında soruşturma açıldı.

■ Gazetecilere yönelik **67 gözaltı** işlemi uygulandı. **** gazeteci birden fazla kez gözaltına alındı. Gözaltına alınan **19** gazeteci tutuklandı; **15** gazeteci serbest bırakıldı. **iki** gazeteci hakkında **ev hapsi**, **26** gazeteci hakkında haftada bir veya birden fazla kez imza ve yurt dışı çıkış yasağı Şeklinde çeşitli **adli kontrol tedbirler** uygulandı.

Bu yıl da soruşturma aşaması gazeteciler için peşinen cezalandırmaya dönüştü. Haklarında başlatılan soruşturma nedeniyle İstanbul'da gözaltına alınan Eylem Emel Yılmaz, Dicle Baştürk, Semra Pelek karayoluyla Artvin'e götürüldü. Eylem Emel Yılmaz ve Dicle Baştürk tutuklanarak Artvin Cezaevine kondu. TGS Hukuk Birimi olarak Artvin cezaevine ziyaretlerine gittiğimizde ise gazetecilerin evre illerde bulunan cezaevlerine nakledildiği ortaya ıktı.

---

² Soruşturma verilerinin detaylarına EK'ten ulaşabilirsiniz.

III. YARGILAMALAR

Gazetecilere dönük yargılamalar bu yıl da devam etti. Bu başlık altında incelediğimiz yargılamalar, ceza ve hukuk mahkemelerinde ilk derece aşamasında devam eden ve yeniden yargılama kararı ile ilk derece mahkemelerine dönen, basına yansıyan ve TGS'ye gelen başvurular üzerinden derlenmiştir. İstinaf ve Yargıtay aşamasındaki yargı süreçleri bu verilerin dışında tutulmuştur. Yerelerde devam eden, basına yansımayan, basın meslek örgütlerine bilgisi ulaşmayan daha fazla sayıda davanın devam ettiğini biliyoruz.

Gazetecilerin mesleki faaliyetleri giderek daha yaygın bir şekilde ceza ve tazminat yargılamalarının konusu olmaya devam ediyor.³

A. Ceza Yargılamaları

- 224 ayrı ceza dava davasında 300'ün üzerinde gazeteci yargılandı.
- 89 davada yargılamaya devam edilirken, 73 davada karar açıklandı.
- Toplamda 53 yıl 4 ay 16 gün hapis cezası kararı çıktı.
- 39 ayrı ceza davasında 54 ayrı gazeteci hakkında beraat kararı verildi.

B. Tazminat Yargılamaları

Bu dönemde elimize ulaşan son bilgilere göre en az; 4

- Toplam değeri en az 5.985,00 TL olan 21 tazminat talepli yargılama görüldü.
- Bu davalarda 15 gazeteci ve dört kurum yargılandı.
- Görülen davalarda toplam değeri 1.200,00 TL olan dört dava kısmen kabul edildi. Bu davalarda toplam 102.500,00 TL tazminata hükmedildi.
- Değeri 250.000,00 TL olan bir davada yetkisizlik kararı verilirken, değeri 15.000,00 TL olan bir dava ise reddedildi.
- 15 davada yargılama devam ediyor.

³ Yargılama verilerinin detaylarına EK'ten ulaşabilirsiniz. ⁴ Verilere EK Tablo'dan ulaşabilirsiniz.

C. Anayasa Mahkemesi Kararları

i. AYM'den Basın İlan Kurumu İlan ve Reklam Kesme Cezalarının Dayanağına İptal Kararı⁵

Önceki raporlarımızda yer verdiğimiz üzere AYM, Basın İlan Kurumu Teşkiline Dair Kanun'un "Müeyyide" başlıklı 49. Maddesinin yapısal sorun teşkil ettiğini tespit etmiş ve yeniden düzenlenmesi gerektiğine ve karardan sonra yapılacak başvuruların bir yıl süre ile ertelenmesine karar vermişti⁶.

Bakırköy 9. Asliye Hukuk Mahkemesi, Basın İlan Kurumu'nca verilen resmî ilan ve reklamların beş gün süreyle kesilmesine ilişkin karara itiraz üzerine görülen davada, itiraz konusu kuralın Anayasa'ya aykırı olduğu kanısına vararak, 2/1/1961 tarihli ve 195 sayılı Basın İlan Kurumu Teşkiline Dair Kanun'un 49. maddesinin Anayasa'nın 13., 26., 28. ve 29. maddelerine aykırılığı ileri sürülerek iptaline karar verilmesi talebi ile itiraz yoluna başvurmuştur. AYM itirazın incelenmesinde önceki kararlarına atıfla; ilan kesme cezalarının dayanağı olan 49. Maddeye ilişkin tespitlerinde ifade ve basın özgürlüklerini sınırlamaya yönelik bir kanuni düzenlemenin şeklen var olmasının yeterli olmayıp yasal kuralların keyfiliğe izin vermeyecek şekilde belirli, ulaşılabilir ve öngörülebilir düzenlemeler niteliğinde olması gerektiğini vurguladığı kararında, itiraza konu madenin 1. Fıkra a bendi ve 2. Paragraf 3. Cümlesi Anayasaya aykırıdır diyerek iptal kararı verdi. İptal edilen kısımlar şöyledir:

- 195 sayılı Basın İlan Kurumu Teşkiline Dair Kanun'un 49. Maddesi 1. Fıkra (a) bendi: "Kurum tarafından o gazete veya dergi ya da internet haber sitesine verilecek ilan ve reklamlar, kesinleşen YK kararına dayanılarak, kurum genel müdürlüğüne, iki ayı geçmeyecek bir süre ile kesilir. Ayrıca bu kanunla temin edilen menfaatlerden de aynı şekilde faydalandırılmaz"

⁵ AYM, E.2023/168, K.2025/132, 17/6/2025

⁶ TGS, 2024-2025 Basın Özgürlüğü Raporu, <https://tgs.org.tr/wp-content/uploads/2025/05/TGS-RAPOR-2025-NORMAL-1.pdf>, Erişim tarihi: 30 Mart 2026.

- 195 sayılı Basın İlan Kurumu Teşkiline Dair Kanun'un 49. Maddesi 2. Paragraf 3.

Cümle: "bu yargılamanın neticesinde verilecek kararlar kesindir"

AYM iptal kararını oy çokluğu ile vermiştir. **49. Maddesi 1. Fıkra (a) bendi iptaline ilişkin gerekçesinde** daha önceki kararlarına atıfla; ifade ve basın özgürlüğünün anayasal güvencelerini karşılamayan kuralın yapısal sorun teşkil ettiğini yinelemiştir. Kuralın gazete, dergi ve internet sitelerinin yaptırım uygulanmasını gerektirecek eylem ve işlemlerden hangilerine hangi sürelerle ve ne ölçüde uygulanabileceği hususunda bir çerçeve çizilmeksizin, Kanun'a yapılan genel bir atıfla kuruma yaptırım uygulamayı gerektiren eylem ve işlemleri belirleme yetkisi verilmesinin Anayasa'nın 13. Maddesi bağlamında kanunilik ilkesine aykırı olduğunu tespit etmiştir.

49. Maddesi 2. Paragraf 3. Cümlesinin iptaline ilişkin gerekçesinde daha önceki kararlarına atıfla; ifade ve basın özgürlüklerinin kullanımı üzerinde önemli etkiler meydana getirecek hükümlerin denetime kapalı tutulamayacağını, özgürlükleri sınırlandırıcı nitelikteki hükümlerin denetlettilmesi vasıtasıyla elde edilecek bireysel yararın makul sürede yargılanma hakkı ve usul ekonomisi ilkesine feda edilemeyeceğini, düzenlemenin mevcut haliyle orantısız bir sınırlama getirdiğini ifade etmiştir.

ii. AYM: İfade ve basın özgürlüğü ile davacının şeref ve itibarının korunması hakkı arasında adil bir denge kurulmalıdır⁷

Başvurucu Ahmet Şık, sosyal medya platformunda “Bir hafta önce lağım medyadan operasyonun işaret fişeğini vermişler” şeklinde bir paylaşım yapmıştır. Bunun üzerine Sabah gazetesinin sahibi Turkuvaz Haberleşme ve Yayıncılık A.Ş. (davacı) başvurucu aleyhine 50.000 TL tutarında manevi tazminat davası açmıştır. Başvurucu, paylaşımın ifade özgürlüğü kapsamında değerlendirilmesi gerektiğini, eleştiri niteliğinde olduğunu, davacının iddia ettiği zararı ispat edemediğini savunmuştur. İlk derece mahkemesi davanın reddine karar vermiştir. İlk derece mahkemesi kararının istinaf edilmesi üzerine Bölge Adliye Mahkemesi, söz konusu paylaşımın düşünceyi açıklama ve eleştiri hakkının sınırlarını aşmış olduğu, kişilik haklarına saldırı niteliği taşıdığı, kamu yararına ilişkin bir tartışmaya katkı sağlamadığı gerekçesi ile ilgili kararı kaldırarak davanın kısmen kabulüne, 20.000 TL manevi tazminatın ödenmesine karar vermiştir. AYM kararında, önceki kararlarına atıfla taraflardan birinin ifade ve basın özgürlüğü ile diğerinin şeref ve itibarının korunması hakkı arasında adil bir denge sağlanmasının önemine dikkat çekerek, dengeleme yapılırken yargı makamlarınca kullanılması gereken ölçütleri sıralamıştır. AYM kararında, hakkında gizlilik kararı bulunan bir soruşturma dosyasında mevcut bilgilerin davacı medya organı tarafından yayımlanan bir haberde kullanılmış olmasına dikkat çekerek somut olayda başvurucunun söz konusu paylaşımının sebepsiz ve keyfî bir saldırı olarak değerlendirilemeyeceğini, başvurucunun değer yargısı niteliğindeki sosyal medya paylaşımının somut unsurlarla da desteklendiğini bu bakımdan ölçüsüz olarak da kabul edilemeyeceğini vurgulamıştır. Bölge Adliye Mahkemesince davanın kabulüne karar verilirken teorik ilkelerin sıralanıp, ilkelerin somut olaydaki izdüşümlerinin ele alınmamasının, tarafların toplum içindeki konumlarını tartışmaksızın, davacının kişilik haklarına zarar verildiğinin kabulünün demokratik bir toplumda bilgilendirme ve eleştiri ortamına zarar verme riski taşıdığı hatırlatılmıştır. Bir medya kuruluşu aleyhine yapılan eleştirilerin somut olaydaki gibi soyut bir gerekçelendirme ile kısıtlanmasının ise ifade ve basın özgürlüğü üzerinde caydırıcı etki doğurma riski taşıdığı değerlendirilmiştir. Bu nedenle AYM, başvurucunun ifade ve basın özgürlüğünün ihlal edildiğine, yeniden yargılama yapılmasına ve başvurucuya 34.000,00 TL manevi tazminat ödenmesine karar vermiştir.

7 AHMET ŞIK BAŞVURUSU (2), <https://kararlarbilgibankasi.anayasa.gov.tr/BB/2022/55481>, Erişim tarihi: 30 Mart 2026

iii. AYM: Yargı mercileri, gazetecilik mesleğinin nasıl yapılması gerektiğini ve gazetecilerin haber verme tekniğini belirleyemez⁸

Başvurucu, kendisine ait internet haber sitesinde davacılar İ.T ve E.T. hakkında 28/6/2020 tarihinde “Flash haber, FETÖ itirafçısı Rize’de müdür oldu”, 29/6/2020 tarihinde “Flash haber, Fetöden yargılandı ödüllendirildi!” ve 6/7/2020 tarihinde “Flash haber, AKP’li başkanın eşi ile ilgili habere yasak” başlıklı haberler yayımlamıştır. Bunun üzerine davacılar, yayımlanan haberler nedeniyle onur ve saygınlıklarının zedelendiği gerekçeyle Rize 3. Asliye Hukuk Mahkemesinde başvuru aleyhine manevi tazminat davası açmıştır. İlk derece mahkemesi 26/10/2021 tarihinde kabul kararı ile başvuru aleyhine davacı İ. için 2.000 TL ve diğer davacı E.T. için 4.000 TL manevi tazminat ödenmesine hükmetmiştir. Başvurucunun istinaf başvurusu da Bölge Adliye Mahkemesince kesin olarak reddedilmiştir. AYM kararında, gazetecilerin siyasetçilerin sözlerini ve davranışlarını takip etmelerinin, onlar hakkında fikir oluşturarak kamuoyunu bilgilendirmeye hatta yönlendirmeye çalışmalarının demokratik bir toplumda kaçınılmaz olduğunu vurgulayarak, rahatsız edici de olsa siyasilere ve tanınmış kişilere ilişkin yapılan bilgilendirme ve eleştirilerin cezalandırılmasının *caydırıcı etki doğuracağı tespitinde bulunmuştur*. AYM, başvuru ifade ve basın özgürlüğünün ihlal edildiğine, yeniden yargılama yapılmasına ve başvurucuya 34.000,00 TL manevi tazminat ödenmesine karar vermiştir.

⁸ GENÇAĞA KARAFAZLI BAŞVURUSU, <https://kararlarbilgibankasi.anayasa.gov.tr/BB/2022/103844>, Erişim tarihi: 30 Mart 2026.

iv. AYM: Kamu yararı ile ilgili bir konuda, gazetecilerin değer yargısı içeren ifadelerinin geniş yorumlanması gerekir.⁹

Başvurucu Adnan Keskin, Taraf gazetesinde 19/7/2009 tarihinde, “Devletin Demirbaş Bürokrati” başlıklı bir yazı kaleme almıştır. Mezkur haberin odağındaki davacı, Keskin’in kendisine hakaret ettiğini ileri sürerek, 20.000 TL tutarında manevi tazminat talebinde bulunmuştur. İlk derece mahkemesi kısmen kabul ile 2.000 TL manevi tazminat ödenmesine hükmetmiştir. Kararın temyiz edilmesi üzerine, Yargıtay 4. Hukuk Dairesi basın yoluyla kamu görevlisine hakaret suçu kapsamında görülen ceza yargılamasının bekletici mesele yapılması gerektiğini belirterek, bahsi geçen ilk derece mahkemesi kararını bozmuştur. Bozma kararına uyan ilk derece mahkemesi, bekletici mesele yapılan ceza davasında başvurucu hakkında verilen beraat kararının kesinleşmesini beklemiş, önceki kararına paralel olarak 2.000 TL manevi tazminatın başvurucudan faiziyle tahsiline karar vermiştir. Yeniden temyiz kanun yoluna başvurulması üzerine, Yargıtay 4. Hukuk Dairesi haber yazısının ifade özgürlüğü kapsamında değerlendirilmesi gerektiğini vurgulamış, davacının kişilik haklarına saldırı olmadığını altını çizmiştir. Bozma kararına karşı ilk derece mahkemesinin direnmesi neticesinde, taraflar kararı temyiz etmiştir. Direnme kararını inceleyen Yargıtay Hukuk Genel Kurulu ise haber yazısının davacının kişilik haklarına saldırı teşkil ettiğini kabul eden direnme kararını hukuka uygun görmüş, davacının tazminat miktarına ilişkin temyiz itirazlarının değerlendirilmesi için dosyanın 4. Hukuk Dairesine gönderilmesine karar vermiştir. Bunun üzerine 4. Hukuk Dairesi tazminat miktarına yönelik itirazları reddederek, ilk derece mahkemesinin başvurucu hakkında verdiği kararı onamıştır. AYM kararında önceki kararlarına atıfla, söz konusu haberdeki iddiaların herhangi bir demokratik ülkede kamusal ilgi barındıran bir meseleyle ilişkin olup kamusal faydası yüksek bir tartışmaya katkı sunduğuna dikkat çekerek, basın özgürlüğü korumasından geniş ölçüde yararlanması gerektiğini vurgulamıştır. Kararda değer yargısı kavramının geniş yorumlanması gerekliliğine işaret edilerek; bir suç isnadının sağlam bir nedene dayandığının ortaya konulmasında aranan kesinlik derecesinin kamu yararı ile ilgili bir konuda gazetecilerin değer yargısı içeren ifadeleri bakımından da aranmasını beklemenin basın özgürlüğünün amacı ile bağdaşmayacağı ifade edilmiştir. AYM, başvuruçunun ifade ve basın özgürlüğünün ihlal edildiğine, yeniden yargılama yapılmasına ve başvurucuya 34.000,00 TL manevi tazminat ödenmesine karar vermiştir.

⁹ ADNAN KESKİN BAŞVURUSU (2), <https://kararlarbilgibankasi.anayasa.gov.tr/BB/2022/4660>, Erişim tarihi: 29 Mart 2026.

v. AYM: Suç işlendiğine dair kuvvetli belirti yoksa tutuklama kararı verilemez¹⁰

Başvurucu Merdan Yanardağ, 20/6/2023 tarihinde ulusal bir televizyon kanalında yayımlanan bir tartışma programındaki sözleri nedeniyle İstanbul Cumhuriyet Başsavcılığı tarafından re'sen başlatılan soruşturma kapsamında gözaltına alınmış ve “terör örgütü propagandası yapma” suçlaması ile tutuklanmış; hakkında “terör örgütü propagandası yapma” ile “suçu ve suçluyu övme” suçlarından cezalandırılması istemiyle kamu davası açılmıştır. İstanbul 30. Ağır Ceza Mahkemesi iddianamenin kabulüne karar vermiş ve kovuşturma aşaması başlamıştır. Başvurucunun tutukluluk durumuna ilişkin olarak devam kararı verilmiş, karara itiraz ise İstanbul 31. Ağır Ceza Mahkemesince reddedilmiştir.

Başvurucu hakkında, ilk duruşmada “terör örgütü propagandası yapma” suçundan 2 yıl 6 ay hapis cezasıyla cezalandırılmasına hükmedilerek tahliyesine karar verilmiştir. AYM kararında; tutuklama tedbirinin uygulanabilmesi için öncelikle suç işlendiğine dair kuvvetli belirtinin mevcudiyetinin aranması gerektiğine dikkat çekerek, suçlama konusu ifadelerin bağlamı ile başvurucunun savunması gözetildiğinde somut olayda tutuklama için gerekli olan suç işlendiğine dair kuvvetli belirtinin mevcut olmadığı ve başvurucunun Anayasa'nın 19. Maddesi 3. Fıkrası bağlamında hürriyet ve güvenlik hakkının ihlal edildiği kanaatine varmıştır. AYM başvurucunun kişi hürriyeti ve güvenliği hakkının ihlal edildiğine, 166.500 TL manevi tazminata oy çokluğu ile karar vermiştir.

¹⁰ MERDAN YANARDAĞ BAŞVURUSU, <https://kararlarbilgibankasi.anayasa.gov.tr/BB/2023/91838>
Erişim tarihi: 30 Mart 2026.

vi. AYM: Bir oluşumun terör örgütü olduğuna dair kesinleşmiş yargı kararı, terör örgütüne üye olma suçunun unsurlarından biri değildir.¹¹

Başvurucu Murat Aksoy; İstanbul 1. Sulh Ceza Hâkimliğinin 3/9/2016 tarihli kararıyla, “örgüte bilerek ve isteyerek yardım etme” suçundan tutuklanmıştır. 31/3/2017 tarihinde İstanbul 25. Ağır Ceza Mahkemesi başvurusunun tahliyesine karar vermiştir.

Tahliye kararından birkaç saat sonra İstanbul Cumhuriyet Başsavcılığınca yeni bir soruşturma başlatılmış, bu yeni soruşturmada başvuru hakkında yakalama ve gözaltı kararı verilmiştir. İstanbul 2. Sulh Ceza Hâkimliği 14/4/2017 tarihinde başvurusunun tutuklanmasına karar vermiştir. İstanbul 25. Ağır Ceza Mahkemesi 8/3/2018 tarihinde, başvurusunun FETÖ/PDY’nin “hiyerarşik yapısına dâhil olmamakla birlikte örgüte bilerek ve isteyerek yardım etme” suçundan 1 yıl 13 ay hapis cezasıyla cezalandırılmasına karar vermiştir.

AYM kararında, önceki kararlarına atıfla, derece mahkemesinin kararında oldukça düzensiz şekilde, yeterli bağlam ve arka plan sağlanmadan, ayrıca başvurusunun gazetecilik kariyerinde benimsediği genel çizgi konusunda yüzeysel dahi olsa herhangi bir bilgi verilmeden ve inceleme yapılmadan, hangi ölçütlere göre seçildiği veya dikkate alındığı da anlaşılamayan, başvurusunun alt alta sıralanan yazıları ve sosyal medya paylaşımlarının içeriğinden başvurusunun FETÖ/PDY’nin bir terör örgütü olduğunu bilerek ve bu örgüte isteyerek yardım etme kastıyla hareket ettiği sonucunu çıkarmak mümkün görünmemektedir, demiştir. AYM, yeniden yargılama yapılmasına ve başvurucuya 55.000,00 TL manevi tazminat ödenmesine oy çokluğu ile karar vermiştir.

---

¹¹ MURAT AKSOY BAŞVURUSU (2), <https://kararlarbilgibankasi.anayasa.gov.tr/BB/2018/35195>, Erişim tarihi: 29 Mart 2026.

vii. AYM: BİK Kanunu 49. Maddeye dayanan cezalar ifade ve basın özgürlüğünü ihlal ediyor¹²

Başvurucu, ulusal çapta yayın yapan Sözcü Gazetesinin yayın hakları sahibidir. Gazetenin 24/2/2022 tarihli nüshasında ve internet sitesinde “Ukrayna” başlıklı bir köşe yazısı yayımlanmıştır. BİK tarafından inceleme başlatılmış ve BİK Yönetim Kurulunca başvurunun yayımcısı olduğu gazete hakkında internet sitesinin resmî ilan ve reklamlarının yanı sıra internet sitesi için ek göstergesinin beş gün süreyle kesilmesine karar verilmiştir. Başvurucu, BİK kararına itiraz etmiştir. İstanbul 25. Asliye Hukuk Mahkemesi 6/7/2022 tarihli kararla davanın reddine kesin olarak karar vermiştir.

Başvurucu; yazarın köşe yazısında günlük dil kullandığını, sakıncalı bulunan kelimenin küçüklerin ve gençlerin gelişimini olumsuz yönde etkileyecek kadar ağır olmadığını, yazının daha dikkat çekici olması açısından kaba bir üslup kullanıldığını, güncel bir olayın kamuoyuyla paylaşımında kullanılan dilin eleştirel nitelikte olabileceğini, yazının bütünündeki üstün kamu yararının dikkate alınması gerektiğini belirtmiştir. AYM kararında diğer kararlarına atıfla, Yeni Gün Haber Ajansı Basın ve Yayıncılık A.Ş. ve diğerleri ile 17/6/2025 tarihli ve E.2023/168, K.2025/132 sayılı kararlarında yer alan ilkelerden ve ulaşılan sonuçtan ayrılmayı gerektirir bir durum bulunmadığını tespit ederek, 195 sayılı Kanun’un 49. maddesine dayanarak verilen resmî ilan ve reklamların kesilmesi cezasının kanunilik ölçütünü karşılamadığı gerekçesiyle ifade ve basın özgürlüklerinin ihlal edildiğine karar vermiş, yeniden yargılama yapılmak üzere dosyanın ilk derece mahkemesine gönderilmesine ve başvuru lehine 34 bin TL manevi tazminata hükmetmiştir.

¹² ESTETİK YAYINCILIK A.Ş. BAŞVURUSU (3), <https://kararlarbilgibankasi.anayasa.gov.tr/BB/2022/77225>, Erişim tarihi: 25 Mart 2026.

IV. SALDIRILAR VE CEZASIZLIK

2025 – 2026 döneminde de gazeteciler can güvenliklerine yönelik ciddi tehditlerle karşılaştılar. Özellikle suç örgütlerine ilişkin dosyaları takip eden gazeteciler bu örgüt üyeleri tarafından tehdit edildi.

İsmail Arı, Mayıs 2025'te Şahinler çetesiyle bağlantılı olduğu bilinen Gökhan Göz ile ilgili "yargıda rüşvet" haberi nedeniyle cep telefonuna gönderilen mesajlarla tehdit edildi.¹³

Murat Ağirel ise iki yıldır sistematik şekilde ailesi ve çocuklarını hedef alan tehdit mesajları aldığını açıkladı.¹⁴

Gazeteci Özlem Gürses, Sözcü TV'de yaptığı haber anonsunun, bağlamından koparılarak servis edilen görüntüleri nedeniyle hedef haline getirildiğini, telefon numarasının çeşitli mecralarda servis edildiğini, tehdit içerikli mesajlar aldığını duyurdu.¹⁵

Öte yandan meslektaşlarımız toplumsal olayların takibi sırasında kolluk güçlerinin müdahalesine maruz kaldılar. Elimize ulaşan verilere 16 göre son bir yılda en az,

- 34 gazeteci fiziksel saldırıya maruz kaldı.
- 22 gazeteci sözlü saldırı ve tehdide maruz kaldı.
- İki basın kurumuna yönelik fiziki saldırı düzenlendi.

¹³ BirGün, "BirGün muhabiri İsmail Arı'ya tehdit mesajları!", <https://www.birgun.net/haber/birgun-muhabiri-ismail-ari-ya-tehdit-mesajlari-639733>, Erişim tarihi: 1 Ağustos 2025.

¹⁴ Bianet, "Murat Ağirel ve ailesi tehdit edildi: "Bir gazeteci olarak değil, bir baba olarak yardım istiyorum", <https://bianet.org/haber/murat-agirel-ve-ailesi-tehdit-edildi-bir-gazeteci-olarak-degil-bir-baba-olarak-yar-dim-istiyorum-315144>, Erişim tarihi: 2 Şubat 2026.

¹⁵ T24, "Gazeteci Özlem Gürses: Ölümle tehdit ediliyorum, 80 yaşındaki anneme tecavüz tehdidi aldım, koruma talep ettim!" https://t24.com.tr/gundem/gazeteci-ozlem-gurses-olumle-tehdit-ediliyorum-80-yasindaki-anneme-tecavuz-tehdidi-aldim-koruma-talep-ettim,1304187?_t=1776792371701

¹⁶ Fiziki ve sözlü saldırıların verilerine Ek Tablo'dan ulaşabilirsiniz.

A. Hrant Dink Suikasti Davaları

19 Ocak 2007’de katledilen Agos Gazetesi Genel Yayın Yönetmeni Hrant Dink’in suikastinin aydınlatılması için verilen mücadele devam ediyor. Dink cinayeti davası üç koldan devam ediyor.

Ana davada Yargıtay kararı sonrası Dink Ailesinin avukatları tarafından 24.07.2023 tarihinde “hakkında beraat ve düşme kararı verilen sanıklar açısından etkin soruşturma ve kovuşturma yapılmaması ve böylece Hrant Dink’in yaşam hakkının ihlal edildiği” belirtilerek Anayasa Mahkemesi’ne başvuru yapılmıştı. AYM tarafından henüz bir karar verilmedi.

Kamu görevlilerinin yargılandığı ana dava dosyasının Yargıtay tarafından hakkında bozma kararı verilen sanıkları yönünden devam eden dava dosyasında ise 07.02.2025 tarihinde karar verildi. Bu karara itiraz edilmesi üzerine dosyanın yargıtaya gönderilmesine karar verildi.

İstanbul 14. Ağır Ceza Mahkemesinin suç duyurusunda bulunulmasına karar verdiği kişiler hakkında açılan davada ise 10 Ocak 2025’te görülen yedinci duruşmada mahkeme heyeti, Samast, Hayal ve Tuncel’in aralarında bulunduğu toplam yedi sanık hakkındaki davayı zamanaşımı gerekçesiyle düşürmüştü. Dink Ailesi vekilleri tarafından bu karara yapılan itiraz ise İstanbul Bölge Adliye Mahkemesi 2. Ceza Dairesi tarafından 04.11.2025 tarihinde “suç vasfı açısından hükmü istinaf etme hak ve yetkisi bulunmadığı” gerekçesi ile reddedildi. Dink Ailesi avukatları bu karara karşı Yargıtay’a itirazda bulunacağını açıkladı.¹⁷

İstanbul Cumhuriyet Başsavcılığı’nın 19.10.2015 tarihinde verdiği takipsizlik kararına karşı yapılan başvurular bakımından ise hukuk mücadelesi devam ediyor. 02.03.2020 tarihinde Avrupa İnsan Hakları Mahkemesine bireysel başvuruda bulunulmuştu. Bu başvuru ile ilgili ise henüz bir karar verilmedi.

Öte yandan firari sanıklar hakkında devam eden iki ayrı dava dosyası daha hala açık durumda.

---

¹⁷ Agos, “Hrant Dink cinayeti davasında adalet arayışı sürüyor”, <https://www.agos.com.tr/tr/haber/hrant-dink-cinayeti-davasinda-adalet-arayisi-suruyor-39176>, Erişim tarihi: 16 Ocak 2026.

B. Uğur Mumcu Suikasti Davası

Davanın 22 Eylül 2025 tarihinde görülen duruşmasında dönemin İçişleri Bakanı Mehmet Ağar tanık olarak dinlendi.¹⁸ Mehmet Ağar'a, Güldal Mumcu'ya sarf ettiği "Tuğlayı çekersem duvar yıkılır" sözü soruldu. Ağar, bu sözü kullandığı iddiasını reddetti, "Geldiler, ziyaret ettiler. Orada benim söylemediğim bir şey söylenmiş gibi oldu. Söylediğim şudur, 'Keşke bu cinayeti ucundan yakalayabilsek, yakalاسak, arkasından Muammer Aksoy, Bahriye Üçok gibi cinayetlerin de bununla bağlantılı çıkacağı ümidindeyim.' Söylediğimiz olay budur" dedi. Ağar, tuğlayı çekmekten korkup korkmadığı sorusuna ise şu yanıtı verdi: "Ben neden korkacağım? Duvar da çekerim tuğla da çekerim. Ölümü göze almış, bu mücadelelerde, bu görevlerde bulunmuş bir insan olarak kimden korkup çekineceğim? Kaldı ki cinayetlerin yakalanması her polis için bir şeref olduğu gibi devletin neresinde olursa olsun bütün üst yöneticiler için de fevkalade olumlu karşılanacak bir sonuçtur. O dönemdeki sıkıntımız, bölücü terör örgütüyle yoğun mücadelemiz vardı. Bu mücadele iyi yapılsın diye o göreve getirilmiştik. Allah'a çok şükür yüzümüzün akıyla oradan çıktık." Mahkeme heyeti, sanık Oğuz Demir ve ailesinin bulunduğu yerin araştırılması için Emniyet Genel Müdürlüğü, Jandarma Genel Komutanlığı, Milli İstihbarat Başkanlığı ile Dışişleri Bakanlığı ve bakanlığa bağlı konsolosluklar ile elçiliklere müzekkere yazılmasına karar verdi. 9 Şubat 2026 tarihinde görülen duruşmada ise müşteki avukatı, sanık Oğuz Demir adına kayıtlı olan "06 APJ 03" plakalı aracın durumunun araştırılmasını, sanık ve yakınlarının Avustralya'ya kaçtığı yönünde şüpheleri olduğunu, konuya ilişkin Dışişleri Bakanlığına, Emniyet Genel Müdürlüğüne ve Milli İstihbarat Teşkilatı'na (MİT) bilgi ve belgelerin mahkemeye gönderilmesine ilişkin yazı yazılmasını talep etti. Avukat beyanının ardından görüşü sorulan Cumhuriyet savcısı, hakkında yakalama kararı olan sanık Oğuz Demir'in yakalanmasının beklenilmesine karar verilmesini talep etti. Ara kararını açıklayan mahkeme, Emniyet Genel Müdürlüğüne sanığa ait olduğu belirtilen "06 APJ 03" plakalı aracın emniyet kayıtlarında olup olmadığının sorulmasına hükmetti. Mahkeme, MİT ve Dışişleri Bakanlığına müzekkere yazılarak, sanık ve ailesinin nerede ikamet ettiğinin sorulmasına ve hakkında yakalama kararı olan sanık Oğuz Demir'in yakalanmasının beklenilmesine hükmetti. Gelecek duruşma 14 Temmuz 2026 günü görülecek.

¹⁸ Oksijen, "Uğur Mumcu davası 14 Temmuz'a ertelendi", <https://gazeteoksijen.com/turkiye/ugur-mumcu-davasi-14-temmuza-ertelendi-265080>, Erişim tarihi: 9 Şubat 2026.

C. Evrensel Gazetesi'ne silahlı saldırı dosyasında tahliye¹⁹

13 Ağustos 2026 gecesi, Evrensel Gazetesi'nin İzmir Bürosu'na silahlı saldırı düzenlendi. Kapı ve tabelaya 10 el ateş edildi. Saldırı sonrası bina önüne gelerek binada ve çevrede inceleme yapan polis ekipleri tarafından gazetenin İzmir Temsilciliğine haber verilmedi. Saldırığı gerçekleştiren saldırgan İsa Can B. Ve saldırganı büro önüne getiren İbrahim Halil Y. Gözaltına alındı. İsa Can B. tutuklandı. Evrensel Gazetesi avukatları saldırının aydınlatılması için azmettiricilerin tespiti talepli suç duyurusunda bulundu ancak geçen şubat ayında savcılık tarafından kovuşturmaya yer olmadığı kararı verildi. 1 Aralık 2025'te görülen ikinci duruşmada ise tek tutuklu sanık olan İsa Can B.'nin "delil karartma şüphesi kalmadığı" gerekçesiyle tahliye edilmesiyle davada tutuklu sanık kalmadı. Soruşturma ve kovuşturma süreci saldırıyı tüm yönleriyle aydınlatmaktan uzak şekilde ele alındı. Tutuklu sanık hakkında delil karartma şüphesi kalmadığı gerekçesi ile tahliye kararı verildiği tarihte, saldırının gerçekleştirildiği silah ve telefon hala bulunamamıştı. HTS/Baz istasyonu kayıtları ile sanık beyanları arasında ise çelişki mevcudiyetine rağmen gerek suç duyurusu hakkında takipsizlik kararı verilmesi, gerek tek tutuklu sanığın tahliye edilmiş olması nedeniyle bir basın kurumuna gerçekleştirilmiş silahlı saldırı hala aydınlatılabilmemiş değil. İki sanığın yargılandığı ceza davası, İzmir 42. Asliye Ceza Mahkemesi'nde 25 Mayıs 2026 günü görülecek duruşma ile devam edecek.

D. LeMan Dergisi'ne linç girişimi²⁰

Derginin 26 Haziran 2025 tarihli sayısındaki bir karikatürün "dini değerlere hakaret" içerdiği iddiasıyla başlatılan soruşturmanın kimi haber sitelerinde LeMan Dergisi'ni hedef gösteren kışkırtıcı başlıklarla paylaşılmasının ardından bir grup, İstanbul Beyoğlu'ndaki dergi binası önünde toplanarak taşlı ve sopalı saldırı gerçekleştirmişti. Dergi bürosunun bulunduğu binayı kuşatan ve "katliam çağrısı" yapan, büroyu ateşe verme girişiminde bulunan gruplara karşı kolluk güçlerince herhangi bir müdahalede bulunmadığı gibi saldırganlar hakkında herhangi bir soruşturma başlatıldığına ilişkin de bilgi bulunmamakta. İstanbul Başsavcılığı, karikatürün yayımlandığı sayının toplatılması ve kurumun sosyal medya hesaplarına erişim engeli kararı getirdi. LeMan Dergisi karikatürist ve çalışanları ise kötü muamele yasağı ihlal edilerek gözaltına alınarak tutuklandı. Haklarında TCK 216 maddesi ile ceza davası açıldı. Tüm tutuklular tahliye edildi ancak ceza yargılamaları devam ediyor.

¹⁹ Evrensel, "Gazetemize düzenlenen silahlı saldırıya ilişkin tahliye tepki: Bu karar basın özgürlüğüne darbedir", <https://www.evrensel.net/haber/586469/gazetemize-duzenlenen-silahli-saldiriya-iliskin-tahliyeye-tepki-bu-karar-basin-ozgurlugune-darbedir>, Erişim tarihi: 01 Aralık 2025.

²⁰ BBC, "Leman dergisinde Muhammed Peygamber karikatürü gerekçesiyle gözaltılar, protestoculardan Yaşasın şeriat sloganları", <https://www.bbc.com/turkce/articles/cew00dvz5qeo>, Erişim tarihi: 10 Mart 2026.

E. Gazeteciler bu yıl da haber takipleri sırasında gazeteci olduklarını söylemelerine rağmen fiziksel müdahaleye maruz kaldı²¹

22 Ocak 2026 tarihinde Şanlıurfa ili Suruç ilçesinde gerçekleşen protesto yürüyüşleri esnasında haber takibi yapan üç gazeteci yaralandı. Kolluk güçlerinin müdahalesi sırasında ANKA muhabiri Ahmet Ün'e gaz fişegi isabet etti. İHA muhabiri Bekir Şeyhanlı zırhlı araç çarpması nedeniyle yaralandı. Gazeteci Metin Yoksun'un ise başına gaz kapsülü isabet etti. Gazetecinin kaburgalarında zedelenme ve çatlak tespit edildi.

F. Fatoş Erdoğan'a kolluk şiddeti: "Dur, gazeteciyim"

Serbest gazeteci Fatoş Erdoğan, 8 Eylül 2025 tarihinde CHP İstanbul İl Başkanlığı önünde haber takibi sırasında kolluk güçleri tarafından darp edildi.²² Plastik mermilerin vücuduna isabet etmesiyle ciddi morluklar meydana geldi. Yüzüne ve ağzına doğrudan ve çok yakın mesafeden gaz sıkıldı. Fatoş Erdoğan, TGS Hukuk Birimi desteği ile kolluk güçleri hakkında suç duyurusunda bulundu. Ancak hakkında soruşturma açılan ve iddianame düzenlenerek ceza davası açılan gazeteci Erdoğan oldu. Polis müdahalesini görüntüleyerek X hesabından paylaşan gazeteci hakkında, "halkı kin ve düşmanlığa tahrik" suçlamasıyla soruşturma açıldı. Ceza yargılaması devam ediyor.

G. Haber takibindeki gazetecilere saldıran iki şahıs hakkında tutuklama kararı verildi²³

İstanbul Güngören'de bir işyerinde meydana gelen patlamaya ilişkin haber takibinde olan Haber Global muhabiri Azra Sözcü ile kameraman Alperen Ulukoş, iş yeri sahibinin kardeşi olan T.A. (39) ve birlikte hareket ettiği E.Ö.G. (29) tarafından darp ve tehdit edildi. Saldırganlar gözaltına alındı, haklarında 'kasten yaralama ve hakaret' suçlarından tutuklama kararı verildi.

²¹ DFG, "MKG ve DFG'den açıklama: Basına yönelik ihlaller arttı",

<https://www.diclefiratgazeteciler.org/haberler/mkg-ve-dfgden-aciklama-basina-yonelik-ihlaller-artti>, Erişim tarihi: 20 Mart 2026.

²² Oksijen, "CHP'ye polis müdahalesini çekmişti: Gazeteci Fatoş Erdoğan'a "kin ve düşmanlığa tahrik" soruşturması", <https://gazeteoksijen.com/yasam/chpye-polis-mudahalesini-cekmisti-gazeteci-fatos-erdogana-kin-ve-dusmanliga-tahrik-sorusturmasi-251656>, Erişim tarihi: 1 Ekim 2025.

²³ BirGün, "Haber Global muhabiri ve kameramanına saldıran 2 kişi tutuklandı",

<https://www.birgun.net/haber/haber-global-muhabiri-ve-kameramanina-saldiran-2-kisi-tutuklandi-626874>, Erişim tarihi: 30 Mayıs 2025.

V. BASIN KURULUŞLARINA YÖNELİK MÜDAHALELER

A. RTÜK Müdahaleleri

Bu yıl da RTÜK tarafından medya kuruluşlarına haber ve eleştirel program içerikleri nedeniyle yüksek miktarlarda idari para, yayın durdurma ve program yayını durdurma cezaları verildi. 24 Son bir yıllık süreçte RTÜK tarafından gerekçesi yayınlanan **21 karar** üzerinden yaptığımız incelemede;

- 6112 Sayılı Kanun'un 8'inci maddesinin birinci fıkrasının (c) bendi

"Hukukun üstünlüğü, adalet ve tarafsızlık esasına aykırı olamaz" ilkesinin ihlali nedeniyle bir kez,

- 6112 Sayılı Kanun'un 8'inci maddesinin birinci fıkrasının (ç) bendi "İnsan onuruna ve özel hayatın gizliliğine saygılı olma ilkesine aykırı olamaz, kişi ya da kuruluşları eleştiri sınırları ötesinde küçük düşürücü, aşağılayıcı veya iftira niteliğinde ifadeler içerebilir" ilkesinin ihlali nedeniyle altı kez,

- 6112 Sayılı Kanun'un 8'inci maddesinin birinci fıkrasının (f) bendi

"Toplumun millî ve manevî değerlerine, genel ahlaka ve ailenin korunması ilkesine aykırı olamaz." ihlali nedeniyle üç kez,

- 6112 Sayılı Kanun'un 8'inci maddesinin birinci fıkrasının (ı) bendi

"Tarafsızlık, gerçeklik ve doğruluk ilkelerini esas almak ve toplumda özgürce kanaat oluşumuna engel olmamak zorundadır; soruşturulması basın meslek ilkeleri çerçevesinde mümkün olan haberler, soruşturulmaksızın ve doğruluğundan emin olunmaksızın yayınlanamaz..." ilkesinin ihlali nedeni ile altı kez,

- 6112 Sayılı Kanun'un 8'inci maddesinin birinci fıkrasının (m) bendi

"Türkçenin, özellikleri ve kuralları bozulmadan doğru, güzel ve anlaşılır şekilde kullanılmasını sağlamak zorundadır; dilin düzeysiz, kaba ve argo kullanımına yer verilemez" ihlali nedeniyle bir kez,

- 6112 sayılı Kanun'un 9'uncu maddesinin üçüncü fıkrası "Gizli ticarî iletişime izin verilemez" ihlali nedeniyle **bir kez**,

%1 ile %5 arasında değişen oranlarda toplamda 21 kez ve toplam **15.154.715,00 TL** tutarında idari para cezası verildi.

²⁴ RTÜK Üst Kurul Kararlarının verilerine Ek Tablo'dan ulaşabilirsiniz.

Tablo 6: Nisan 2025 – Nisan 2026 arasında RTÜK tarafından verilen para cezalarının kurumlar bazında dağılımı

KURUM ADI	KARAR SAYISI	İDARİ PARA CEZASI	YAYIN DURDURMA
TELE 1	7	1.368.801,00 TL	
Halk Tv	7	2.228.790,00 TL	10 gün süre ile
SZC	4	2.804.057,00 TL	5 kez program yayını
Meltem Tv	1	195.543,00 TL	
Edessa Tv	1	195.543,00 TL	
Sun RTV	1	195.543,00 TL	

RTÜK Üst Kurul Kararları ile çeşitli yayın kuruluşlarına 21 ayrı idari para cezası işlemi uygulandı. Tele 1'e yedi kez, Halk Tv'ye yedi kez, SZC Tv'ye dört kez idari para cezası verildi. Halk Tv'ye ayrıca 10 gün süre ile yayın durdurma cezası verilirken, SCZ Tv'ye program yayını beş kez durdurma cezası verildi.

TELE 1'in genel yayın yönetmeni Merdan Yanardağ'a casusluk suçlaması yöneltildi; Yanardağ tutuklandı. TELE1'e kayyum atandı.

Geçen yıl kamuoyunun yakından takip ettiği kimi gelişmeler hakkında yayın yasağı ve gizlilik kararları da verildi. Zeytinburnu sahilinde 2 Mart 2026 tarihinde ölü bulunan Fatma Nur Çelik ve sekiz yaşındaki kızının ölümüyle ilgili soruşturma kapsamında yayın yasağı ve gizlilik kararı, İstanbul Çekmeköy'de bir okulda öğretmen Fatma Nur Çelik'in bir öğrenci tarafından öldürülmesine ilişkin dosyada İstanbul Anadolu 3. Sulh Ceza Hakimliği tarafından yayın yasağı kararı getirildi.

B. Basın İlan Kurumu Müdahaleleri

AYM, 2022 tarihli pilot bireysel başvuru kararında, Basın İlan Kurumu tarafından verilen keyfi ilan ve reklam kesme cezalarının ifade ve basın özgürlüğünü ihlal ettiğine hükmetmişti. Yüksek mahkeme, cezaların dayanağı olan 195 Sayılı Basın İlan Kurumunun Teşkiline Dair Kanun'un "Müeyyide" başlıklı 49. maddesinin yapısal sorun teşkil ettiği tespiti ile yeniden düzenlenmesi gerektiğine ve karardan sonra yapılacak başvuruların incelenmesinin bir yıl süreyle ertelenmesine karar vermişti²⁵. Ne var ki kararın yayımlanmasının üzerinden üç yıldan fazla zaman geçmesine rağmen bu konuda bir düzenleme yapılmadı. AYM geçen yıl verdiği kararla 49. maddeye ilişkin yapısal sorun tespitini yineledi ve basın özgürlüğünü ihlal ettiğine karar verdi.

Öte yandan Evrensel Gazetesi'nin resmi ilan alma mücadelesi sürüyor. Eylül 2019'da resmi ilan ve reklam yayınlama hakkı durdurulan Evrensel'in bu hakkı, 2022'de tümüyle iptal edilmişti. İstanbul 2. İdare Mahkemesi, gazetenin BİK'in iptal kararına karşı açtığı davayı reddetti. İstinaf süreci devam ediyor.

---

²⁵ TGS, 2024-2025 Basın Özgürlüğü Raporu, <https://tgs.org.tr/wp-content/uploads/2025/05/TGS-RAPOR-2025-NORMAL-1.pdf>, Erişim tarihi: 30 Mart 2026.

VI. İNTERNET MEDYASINA YÖNELİK MÜDAHALELER

Ulaşabildiğimiz verilere göre en az²⁶

- Yedi siteye erişimin engellenmesine
- 41 ayrı konuda haber içeriğinin URL bazında engellenmesine, sekiz ayrı konuda haber içeriğinin silinmesine
- 21 kez gazetecilerin X hesaplarına erişimin engellenmesine karar verildi.

VII. MEVZUAT DEĞİŞİKLİKLERİ

A. BASIN AHLAK ESASLARI DAVASINDA İPTAL KARARI²⁷

Danıştay 10. Daire: Basın Özgürlüğüne İlişkin Çerçevesi Yasada Belirlenmeyen Yaptırım Basın İlan Kurumu Genel Kurul Kararı İle Düzenlenemez

6 Temmuz 2022 tarihli Resmi Gazete’de yayımlanan BİK Genel Kurulu Kararı ile Basın Ahlak Esaslarına ilişkin düzenlemeyi TGS ve Gazeteciler Cemiyeti olarak yargıya taşıyarak iptalini talep etmiştik. Basın özgürlüğünün kanunilik ilkesi yok sayılarak BİK eliyle sınırlandırıldığını savunduğumuz davada Danıştay 10. Dairesi 2022/5473 E., 2025/5791 K. Sayılı 04.12.2025 tarihli kararı ile temyiz yolu açık olmak üzere davamızın kabulüne karar verdi.

Danıştay Tetkik Hakimi; AYM’nin iptal kararı nedeniyle genel kurul kararının hukuki dayanaktan yoksun hale geldiğini vurgulayarak davaya konu maddelerin iptaline karar verilmesi gerektiği yönünde düşünce bildirdi. Danıştay savcısı; 195 Sayılı Kanun’un 49. Maddesinde Genel Kurul’a verilen görevler arasında “basın ahlak esaslarının belirlenmesi” görevinin sayılmadığını vurgulayarak, AYM’nin 17.06.2025 tarihli, 2023/168 E., 2025/132 K. sayılı 49. Maddenin iptaline ilişkin kararını hatırlattı ve davaya konu maddelerin iptaline karar verilmesi gerektiği yönünde düşünce bildirdi.

Nitekim Danıştay 10. Dairesi verdiği kararda; AYM’nin pilot kararına atıfla; 195 Sayılı Kanun’un 49. Maddesinin Anayasa’nın 13., 26. ve 28. Maddelerine aykırılığının tespiti ile iptal edildiğinin altını çizdi. İlgili kararın Resmi Gazete’de yayımlanması sonrasında, BİK Yönetim Kurulunca dayanak kanun hükmü iptal edilen dava konusu genel kurul kararının iptal edilmediği, yönetim kurulu kararı ile uygulanmasının askıya alındığı belirtildi. İptali talep edilen genel kurul kararının hukuki dayanaktan yoksun kaldığı, basın özgürlüğüne ilişkin çerçevesi yasada belirlenmeyen müeyyidenin genel kurul kararı ile düzenlenmesinin de hukuken mümkün olmadığından bahisle hukuka aykırılık tespit edilerek iptal kararı verildi.

Danıştay 10. Daire’nin vermiş olduğu iptal kararı, basın özgürlüğünün anayasal güvencesinin vurgulanması ve savunulması bakımından önemli bir karar olmakla birlikte Basın

²⁶ İnternet basınına yönelik müdahalelerin detaylarına EK Tablo’dan ulaşabilirsiniz.

²⁷ T.C. Danıştay 10. Daire 2022/ 5473 E., 2025/5791 K. sayılı 04.12.2025 tarihli kararı

İlan Kurumu'nun hukuka aykırı ve keyfi uygulamaları ile ifade ve basın özgürlüğü ihlallerinde oynadığı rolü de bir kez daha açıkça ortaya koydu.

Karara göre iptal edilen düzenlemeler şöyle;

■ 1., 2., 4., 5., 11., 17., 19., ve 28. Maddelerde geçen “resmî ilan yayımlayan gazetelerin kendilerine ait internet haber sitelerinde ve sosyal ağ hesapları” şeklindeki ifadeler,

■ 6. maddenin 2. Fıkrasındaki “haberler hukuka aykırı yollardan elde edilemez ve yayınlanamaz” düzenlemesi,

■ 6. maddenin 3. Fıkrasındaki “suça tahrik veya teşvik edecek, suçu ve suçluyu övecek, halkı kin ve düşmanlığa tahrik edecek ve suç ile mücadeleyi etkisiz kılacak yayın yapılamaz” düzenlemesi,

■ 6. maddenin 4. Fıkrasındaki “şiddet ve terörü özendirerek ; uyuşturucu veya uyarıcı maddeler ve her türlü örgüt suçları ile mücadeleyi etkisiz kılacak yayın yapılamaz” düzenlemesi,

■ 6. maddenin 5. Fıkrasındaki “terör örgütleri, bunların üyeleri ve olaylar hakkında bilgi ve görsellere bu örgütleri meşru gösterecek şekilde yer verilemez” düzenlemesi,

■ 7. maddesinin 1. Fıkrasındaki “veya ahlaka aykırı” ifadesi ve 16. maddesinin 2. fıkrasındaki “genel ahlaka aykırı yayın yapılamaz” ifadesi,

■ 16. maddesinin 3. Fıkrasındaki “toplumun temeli olan aile yapısını bozmaya yönelik ve ailenin korunmasına aykırı yayın yapılamaz” düzenlemesi,

■ 16. maddesinin 4. Fıkrasındaki “Türk toplumunun ortak millî ve manevi değerlerini zayıflatmaya yönelik yayın yapılamaz” ifadesi.

B. 5651 SAYILI KANUN DEĞİŞİKLİK TEKLİFİ GERİ ÇEKİLDİ

5651 İnternet Ortamında Yapılan Yayınların Düzenlenmesi ve Bu Yayınlar Yoluyla İşlenen Suçlarla Mücadele Edilmesi Hakkında Kanun'da değişiklik öngören 11. Yargı Paketi Taslağı, TBMM Adalet Komisyonu tarafından TBMM Genel Kurulu'na sunuldu.

Taslakta 5651 İnternet Ortamında Yapılan Yayınların Düzenlenmesi ve Bu Yayınlar Yoluyla İşlenen Suçlarla Mücadele Edilmesi Hakkında Kanun'un 2. Maddesinde, 8. Maddesi 4., 9., 11. Fıkralarında ve 9. Maddesinde değişiklik öngören teklif yer alıyordu.

AYM 2023'te norm denetimi iptal kararı ile 5651 sayılı kanunun 9. Maddesini iptal etmişti.

AYM'nin iptal kararını ve gerekçelerini adeta hiçe sayan bu teklif taslağı, özetle erişim engeli kararlarının verilmesini kolaylaştırarak basın ve ifade özgürlüğü ihlallerini ağırlaştıracak, Türkiye'de günlük erişimi 10 milyondan fazla olan yurtdışı kaynaklı sosyal ağ sağlayıcılarının sitelerinin bant genişliğinin daraltılmasının yolunu açacak bir içerikte karşımıza çıktı. TBMM Genel Kurulunda kabul edilen önergeler doğrultusunda, bu değişiklik önerileri geri çekildi.²⁸

²⁸ TBMM, “11. YARGI PAKETİ, TBMM GENEL KURULUNDA KABUL EDİLDİ”,

<https://www.tbmm.gov.tr/Haber/Detay?Id=9ae547f9-a88e-4abf-b06d-019b51876a00>, Erişim tarihi: 1 Mart 2026.

VIII. DEZENFORMASYON ÖZEL RAPORU

A. TCK 217/A Düzenlemesi

13.10.2022 tarih ve 7418 sayılı Kanun'un 29. maddesi ile Türk Ceza Kanunu'na eklenen 217/A maddesi kapsamında "halkı yanıltıcı bilgiyi alenen yayma" suçu düzenlendi. Söz konusu düzenleme, TBMM'ye "Basın Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi" başlığı ile sunulmasından itibaren başta basın meslek örgütleri olmak üzere pek çok kurum ve kişi tarafından eleştirildi. Düzenlemenin muğlak ifadeler içerdiği, öngörülebilirlik ilkesini zedelediği ve ifade özgürlüğü üzerinde caydırıcı etki yaratacağı yönünde uyarılar yapıldı. Basın meslek örgütleri bu tasarının geri çekilmesi için büyük uğraşlar verdi. Türkiye Gazeteciler Sendikası olarak bu dönemde yapmış olduğumuz açıklama ile teklifin "Sansür Yasası" anlamına geldiğini vurgulayarak, geri çekilmesi için çağrıda bulduk. Uluslararası basın örgütleri de tasarının basın ve ifade özgürlüğüne müdahale anlamı taşıdığına ilişkin görüşlerini açıkladılar. Venedik Komisyonu, düzenlemeye ilişkin görüşünde, metnin ifade özgürlüğü üzerinde "caydırıcı etki" yaratabileceği uyarısında bulundu. 29 Türkiye Büyük Millet Meclisi üyeleri Engin Altay, Özgür Özel ve Engin Özkoç ile birlikte 132 milletvekili TCK 217/A düzenlemesinin iptali için AYM'ye başvuruda bulundu. Ancak AYM oy çokluğu ile düzenlemenin Anayasaya aykırılık teşkil etmediği tespitinde bulunarak başvurunun reddine karar verdi. 30

Teklifin sahibi olan iktidar partisinin o dönemki sözcüleri bu düzenlemenin gazetecileri hedef almadığı açıklamalarında bulunsalar da geline nokta da gazeteciler bu düzenleme-ye "Sansür Yasası" adını vermekte haklı çıktı.

Düzenlemenin yürürlüğe girdiği tarihten itibaren gazetecilik faaliyetlerinin doğrudan ceza soruşturmasına konu edildiği gözlemlenmektedir. Son bir yılda gazetecilere yöneltilen suçlamalar, açılan soruşturmalar, gözaltı işlemleri, tutuklama ve diğer adli kontrol tedbirleri birlikte değerlendirildiğinde; TCK 217/A maddesinin özellikle haber yapma, eleştiri ve yorum faaliyetleri üzerinde sınırlayıcı ve caydırıcı bir etki doğurduğu açıktır.

Nitekim 2022 Ekim tarihinden itibaren elimize ulaşan verilere göre TCK 217/A suçlaması ile en az 88 gazeteci hakkında toplam 110 soruşturma başlatıldı.

²⁹ Council Of Europe, Venice Commission

[https://www.venice.coe.int/webforms/documents/default.aspx?pdffile=CDL-PI\(2022\)032-e#:~:text=I.,Introduction,the%20interlocutors%20for%20their%20availability](https://www.venice.coe.int/webforms/documents/default.aspx?pdffile=CDL-PI(2022)032-e#:~:text=I.,Introduction,the%20interlocutors%20for%20their%20availability). Erişim Tarihi: 1 Nisan 2026

³⁰ AYM, "Anayasa Mahkemesi Kararı",

<https://normkarartarbilgibankasi.anayasa.gov.tr/Dosyalar/Kararlar/KararPDF/2023-189-nrm.pdf>, Erişim tarihi: 1 Mart 2026.

B. Gazetecilik Faaliyetleri Üzerindeki Caydırıcı Etki

TCK 217/A maddesi kapsamında yürütülen soruşturmalar, gazeteciler üzerinde yoğun bir baskı ortamı yaratmış ve mesleki faaliyetlerin icrasını zorlaştırmıştır. Kamuoyunu ilgilendiren gelişmelere ilişkin haber yapmak, köşe yazısı kaleme almak veya eleştirel yorumlarda bulunmak; soruşturma, gözaltı veya tutuklama riski ile birlikte değerlendirilir hâle gelmiştir.

Bu süreçte başvurulmuş adli kontrol tedbirlerinin kapsamı ve süresi de dikkat çekicidir. Ev hapsi, belirli aralıklarla kolluk birimlerine imza verme yükümlülüğü ve yurtdışı çıkış yasağı gibi tedbirler, yalnızca kişi özgürlüğü ve güvenliği hakkı üzerinde sınırlama yaratmakla kalmamakta; aynı zamanda gazetecilerin haber takibi, saha çalışması ve mesleki iletişim faaliyetlerini de doğrudan kısıtlamaktadır.

Son bir yılda gazetecilere dönük 67 gözaltı işleminden 20'sinin gerekçesi TCK 217/A suçlaması oldu. 20 gözaltı işleminde yalnızca üç gazeteci ifadesinin ardından serbest bırakıldı. İki gazeteci hakkında tutuklama kararı verilirken, 15 gazeteci hakkında çeşitli adli kontrol tedbirleri uygulanmasına hükmedildi.

İllüstrasyon: Sönmez Karakurt

CEZAEVİNDEN MEKTUP VAR

**Gerçek olan dört haberime “halkı yanıltıcı bilgi” diyerek beni tutukladılar.
İsmail Arı³¹**

Türkiye Gazeteciler Sendikası’na;

Türkiye’de basın ve ifade özgürlüğü büyük bir saldırı altında. Gazeteciler suç uydurularak tutuklanıyor. Gazeteciler haber yapmasın isteniyor.

Cezaevine atılan her gazeteci ile dışarıdaki meslektaşlara da gözdağı verilmek isteniyor.

Bayram ziyareti için gittiğim Tokat’ın Turhal ilçesinde gözaltına alınmamın nedeni de budur!

Tokat’taki tüm akrabalarımızın kapısına jandarma ve polis dayandı, kendi halindeki insanlara korku salınıp uyuşturucu baronuna operasyon düzenler gibi operasyon düzenlediler. Peki neden? Gazeteci İsmail Arı’yı gözaltına almak için! Peki benim suçum neydi? Bu ülkede gazetecilik yapmak!

Aslında son bir yıldır beni tutuklayabilmek için araştırma yapıyorlardı. HTS kayıtlarımı, MASAK raporumu aldılar. Gezi eylemlerinde lise öğrencisi olmama rağmen beni Gezi’ye bağlayıp, “Hükümeti ortadan kaldırma” suçlamasıyla hakkımda soruşturma bile yürüttüler.

Ancak hiçbir şey bulamadılar. Çünkü ben gazetecilik dışında hiçbir şey yapmadım!

Mesleğimi yaparken sesi çıkmayanların sesi olmaya çalıştım. Depremzedelerin, istismar ve cinsel saldırıya maruz bırakılanların yanında oldum. Kamu kurumlarındaki hırsızlıkları anlattım. Ben bunları yaparken bırakın ailemi, teyzemi, anneannemi bile tehdit ettiler. Ben tutuklanırken bile hakkımda koruma kararı vardı. Devletin polisi beni korumak için görevlendirilmişti. Ancak her alanda savunduğum, gerçek olan dört haberime “Halkı yanıltıcı bilgi” diyerek beni tutukladılar. Beni tutuklayanlar suç işledi.

Ancak ben her koşulda gazetecilik yapmaya devam edeceğim!

³¹ Mektup İçin Adres: Sincan 2 Nolu L Tipi Kapalı Ceza İnfaz Kurumu - A10 koğuşu Adalet Mah. Adalet Sk. Sincan Kampüs Yenikent - Sincan / ANKARA

C. Yerel Gazetecilik ve TCK 217/A

Yerel düzeyde faaliyet gösteren gazeteciler hakkında, kamu hizmetlerinin yürütülmesine ilişkin aksaklıkların, yargı süreçlerinin işleyişinin, eğitim ve sağlık alanındaki sorunların, yerel yönetim ve yerel gündemlere ilişkin haberleri nedeniyle kişilerin şikâyeti üzerine TCK 217/A kapsamında soruşturma dosyaları açıldığı gözlemlenmiştir. Bu durum, düzenlemenin kamusal denetim işlevini yerine getiren gazetecilik faaliyetlerini sınırlayıcı bir araç olarak kullanılabilmesine işaret etmektedir.

Sağlık Bakanlığı'nın hattına yollanan, Giresun Üniversitesi Eğitim ve Araştırma Hastanesi'nde çekilen, hijyenik olmayan bir alandaki görevlilerin tıbbi atık toplama görüntülerini paylaşarak haber yapan Giresun Gazeteciler Derneği üyesi Ercan Tarı, TCK 217/A suçlaması ile gözaltına alındı. Hakkında adli kontrol tedbiri uygulanmasına karar verilerek serbest bırakıldı.³²

İhlas Haber Ajansı (İHA) lğdır muhabiri Sebahattin Yum, 19 Eylül Gaziler Günü töreni sonrası yayımladığı "Valiye şemsiye var, gazilere yok" başlıklı haberi nedeniyle lğdır

Valisi Ercan Turan'ın şikâyeti üzerine gözaltına alındı. TCK 217/A suçlaması yöneltilen Yum, ifade işleminden sonra serbest bırakıldı.³³

D. Soruşturma ve Kovuşturma Süreçleri Peşinen Cezalandırmaya Dönüştü

TCK 217/A kapsamında yürütülen süreçlerin, yalnızca nihai yargılama sonuçları itibarıyla değil, soruşturma ve kovuşturma aşamalarının kendisi bakımından da değerlendirildiğinde, gazeteciler açısından fiilî bir cezalandırma mekanizmasına dönüştüğü gözlemlenmiştir. Farklı illerde gözaltı işlemlerine tabi tutulma, ikamet yerinden başka şehirlere sevk edilme ve tutuklama tedbirlerine başvurulması, gazetecilerin sosyal medya hesaplarına ve haberlerine erişim engeli kararlarının uygulanması, haftalık imza ve yurtdışı çıkış yasağı gibi birden fazla adli kontrol tedbirine hükmedilerek gazetecilerin hürriyetlerinin kısıtlanması bu sürecin ağırlaştırıcı unsurları olarak öne çıkmaktadır.

BirGün Gazetesi muhabiri İsmail Arı, bayramda aile ziyareti için gittiği Tokat'ın Turhal ilçesinde gözaltına alınıp Ankara'ya getirilerek tutuklanırken, DW Türkçe muhabiri Alican Uludağ Ankara'daki evinde gözaltına alındıktan sonra, karayoluyla İstanbul'a getirilerek tutuklandı.

Öte yandan, ilk derece mahkemelerinde verilen beraat kararlarının yaygınlığı ve mahkûmiyet hükümlerinin üst derece mahkemelerince kaldırılması, suç tipinin uygulanmasında ciddi sorunlar bulunduğunu göstermektedir. Bu durum, yargılama sonucunda beraat edilse dahi, uzun süren soruşturma ve kovuşturma süreçleri ile uygulanan koruma tedbirleri nedeniyle gazetecilerin fiilen cezalandırıldığı yönündeki tespiti güçlendirmektedir. Elimize ulaşan verilere göre gazetecilerin yargılandığı TCK 217/A

suçlaması ile haklarında verilmiş ve kesinleşmiş bir ceza kararı bulunmuyor.

Sayısal veriler ise şöyledir: Düzenlemenin yürürlüğe girdiği Ekim 2022'den itibaren elimize ulaşan verilere göre 34 TCK 217/A suçlaması ile en az;

- 88 gazeteci hakkında toplam 113 soruşturma başlatıldı
- 29 gazeteci gözaltına alındı ve altı gazeteci tutuklandı. Bir gazeteci hakkında konutu terk etmeme şeklinde adli kontrol tedbirine hükmedildi.
- Soruşturmaların 49 takipsizlik kararı ile sonuçlanırken, 29'u iddianame düzenlenerek kovuşturma aşamasına taşınmıştır. Açılan davaların 15'inde ilk derece mahkemeleri tarafından beraat kararları verildi; 12'sinde ise yargılamaya devam edildi. Bir dosyada ilk derece mahkemesi tarafından verilen mahkumiyet kararı istinaf incelemesi sonucunda bozuldu ve beraat kararına hükmedildi. Bir dosyada ise ilk derece mahkemesince 10 ay hapis cezasına (HAGB) hükmedildi. TCK 217/A suçlamasından ötürü kesinleşmiş bir ceza hükmü bulunmuyor.
- Nisan 2025 – Nisan 2026 tarihleri arasında 16 ceza davasında gazetecilerin TCK 217/A suçlaması ile yargılandığı görüldü. 35 16 ayrı ceza dava dosyasında 19 gazeteci yargılandı. Beş ceza dava dosyasında yedi gazeteci hakkında beraat kararı verilirken 12 gazeteci hakkında ceza yargılamaları devam etti.
- Son bir yılda 67 gözaltı işleminden 20'sinin gerekçesi TCK 217/A suçlaması oldu. 20 gözaltı işleminden yalnızca üç gazeteci ifadesinin ardından serbest bırakıldı. İki gazeteci hakkında tutuklama kararı verilirken, bir gazeteci hakkında konutu terk etmeme, 14 gazeteci hakkında ise imza ve yurtdışı çıkış yasağı şeklinde çeşitli adli kontrol tedbir kararlarına hükmedildi.

---

³² Giresun28Haber, "Gazetecinin paylaşımı 'Dezenformasyon suçu' oldu",

<https://www.giresun28haber.com/gazetecinin-paylasimi-dezenformasyon-sucu-oldu/>,

Erişim tarihi: 23 Haziran 2025.

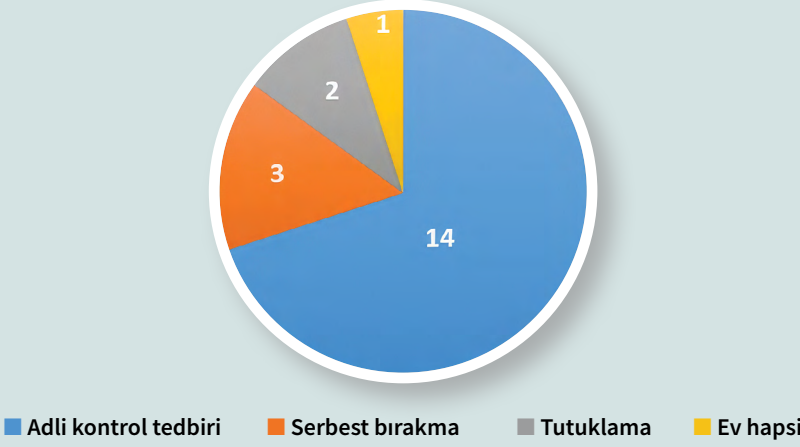
³³ Oksijen, "Gerekçe "Valiye şemsiye var, gazilere yok" haberi: İHA muhabiri Sebahattin Yum gözaltına alındı!",

<https://gazeteoksijen.com/yasam/gerekce-valiye-semkiye-var-gazilere-yok-haberi-ih-muhabiri-sebahattin-yum-gozaltina-alindi-254143>, Erişim tarihi: 15 Ekim 2025.

³⁴ Verilere EK Tablo'dan ulaşabilirsiniz.

³⁵ Verilere EK Tablo'dan ulaşabilirsiniz.

Son bir yılda gerçekleşen gözaltı işlemlerinin sonuçları

TBB BAŞKANI AV. R. ERİNÇ SAĞKAN YAZDI: Halkın Haber Alma Hürriyetinin Önündeki Engel: TCK 217/A

Türkiye Cumhuriyeti Anayasası'nda "basın hürriyeti" başlığını taşıyan 28. madde söz konusuysa da, 22. maddede "haberleşme hürriyeti", 25. maddede "düşünce ve kanaat hürriyeti", 26. maddede "düşünceyi açıklama ve yayma hürriyeti" düzenlenmiştir. Ayrıca 28. maddede basın hürriyeti düzenlendikten sonra 29. maddede "sürelili ve süresiz yayın hakkı", 30. maddede "basın araçlarının korunması", 31. maddede "Kamu tüzel kişilerinin elindeki basın dışı kitle haberleşme araçlarından yararlanma hakkı" gibi başlıklara yer verilmiştir. Özetle, düşünce ve ifade özgürlüğünden başlayıp, basın araçlarının korunmasına kadar uzanan geniş bir çerçeve içerisinde basın özgürlüğü hemen her boyutuyla koruma altına alınmıştır. Madalyonun bir yüzünde bu koruma rejimi bulunuyor.

Madalyonun diğer yüzünde ise soruşturma ve kovuşturmalara karşı karşıya kalan, tutuklanan hatta mahkûm edilen gazeteciler, yayınladıkları haber veya programlar nedeniyle çeşitli düzeyde yaptırımlarla karşılaşan basın yayın kuruluşları, basın kartı alması engellenen gazeteciler bulunuyor.

Resmî açıklamalara göre Türkiye'de tutuklu hiçbir gazeteci bulunmuyor, çünkü yine resmî açıklamalara göre tutuklu olanlar "gazetecilik faaliyetleri" nedeniyle değil, başka gerekçelerle tutuklanmış veya cezalandırılmış durumdadır. Hiç kuşku yok ki, gazeteciler de, herhangi bir mesleğin mensupları gibi, farklı suçlar işlemiş ve yargılanmış olabilirler. Ancak özellikle eleştirel görüşleriyle bilinen gazetecilerin veya basın yayın kuruluşlarının sistematik bir şekilde yaptırımla karşı karşıya kalmaları, münferit "suçluluk" halleriyle karıştırılmamalıdır.

Türkiye’de başta gazeteciler olmak üzere ifade özgürlüğünün önünde bir engel olarak kullanılagelmiş bazı cezai düzenlemeler bulunuyor. Hemen akla gelenler arasında, Türk Ceza Kanunu’nun 216., 220., 299., 301. maddeleri ile Terörle Mücadele Kanunu’nun 7/2. maddeleri bulunuyor. Bu maddeler çok sayıda yargı kararına AYM ve AİHM içtihadına konu oldular. Ancak hukuk sistemimize görece yeni bir tarihte, 18 Ekim 2022’de giren yeni bir suç tipine dair düzenlemenin altı çizilmelidir. Hukuk sistemimize Türk Ceza Kanunu 217/A maddesi olarak giren ve kısa süre içerisinde basın üzerindeki baskının temel enstrümanlarından biri hâline gelen “halkı yanıltıcı bilgiyi alenen yayma” suçu...

Söz konusu madde henüz tasarı aşamasındayken Türkiye Barolar Birliği olarak görüşümüzü açıklamış, “Bu düzenlemenin hak ve özgürlükler önünde engel yaratacağını şimdiden öngörebiliyoruz. Bu haliyle kamuoyuna dezenformasyonla mücadele etiketi altında sunulan teklifin ifade özgürlüğü hakkının engellenmesine yönelik yeni bir araç olarak kullanılabileceğinin farkındayız” diyerek kanun teklifi hakkında uyarımızı yapmış; “Türkiye’nin, eleştirel her türlü düşüncenin bastırıldığı ve yasaklarla anılan bir ülke olmaması için, hak ve özgürlük alanlarını daraltan değil koruyan hukuki düzenlemelere ihtiyaç duyulduğunu” hatırlatmıştık. Maalesef bu madde tam da öngördüğümüz şekilde kullanıldı.

Düzenlemede yer alan “endişe”, “gerçeğe aykırı bilgi” gibi hukuki öngörülebilirlik sağlamaktan uzak nitelikteki ifadeler basın ve ifade özgürlüğü yönünden tam da öngördüğümüz şekilde ciddi bir tehdit oluşturmuştur. Bu ve benzeri ifadeler Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi’nin 10/2. maddesi kapsamında “meşru amaç” ve “demokratik bir toplumda gereklilik” koşulları açısından, hak ve özgürlüklere aykırılık taşımaktadır.

Her ne kadar kanunun gerekçesinde “fiilin, ‘kamu barışını bozmaya’ elverişli olması aranarak, bu suçun somut tehlike suçu olduğu vurgulanmıştır” denilmekteyse de, uygulamada hiç de öyle olmadığı görülmüş, kamu barışını bozmaya elverişlilik ölçütü ya hiç dikkate alınmamış veya soyut ifadelerle bu ölçütün karşılandığı varsayılmıştır. Dolayısıyla gerekçede ifade edildiğinin aksine bu düzenlemenin, ceza hukuku teorisi bakımından potansiyel tehlike suçları veya elverişlilik suçları olarak adlandırılan ve somut değil, soyut tehlike suçlarının bir türü olarak karşımıza çıktığı unutulmamalıdır. İfade özgürlüğüne doğrudan müdahale eden bir suç düzenlemesinin, bir soyut tehlike suçu şeklinde gerçekleştirilmesinin ifade özgürlüğünün korunması bakımından ciddi bir sorun yaratacağı daha en başından belliydi.

Kanunun hazırlandığı dönemde Avrupa Hukuk Yoluyla Demokrasi Komisyonu (Venedik Komisyonu) da acil bir görüş yayınlamıştı. Bu görüş o dönemde Türkiye Barolar Birliği tarafından Türkçe’ye çevrilerek, her kesimden okuyucunun ve değerlendircinin dikkatine sunulmuştu. Görüşte “Venedik Komisyonu, söz konusu Teklif’in yasalaşması halinde Türkiye’de ifade özgürlüğüne getireceği müdahalenin ne ‘demokratik bir top-

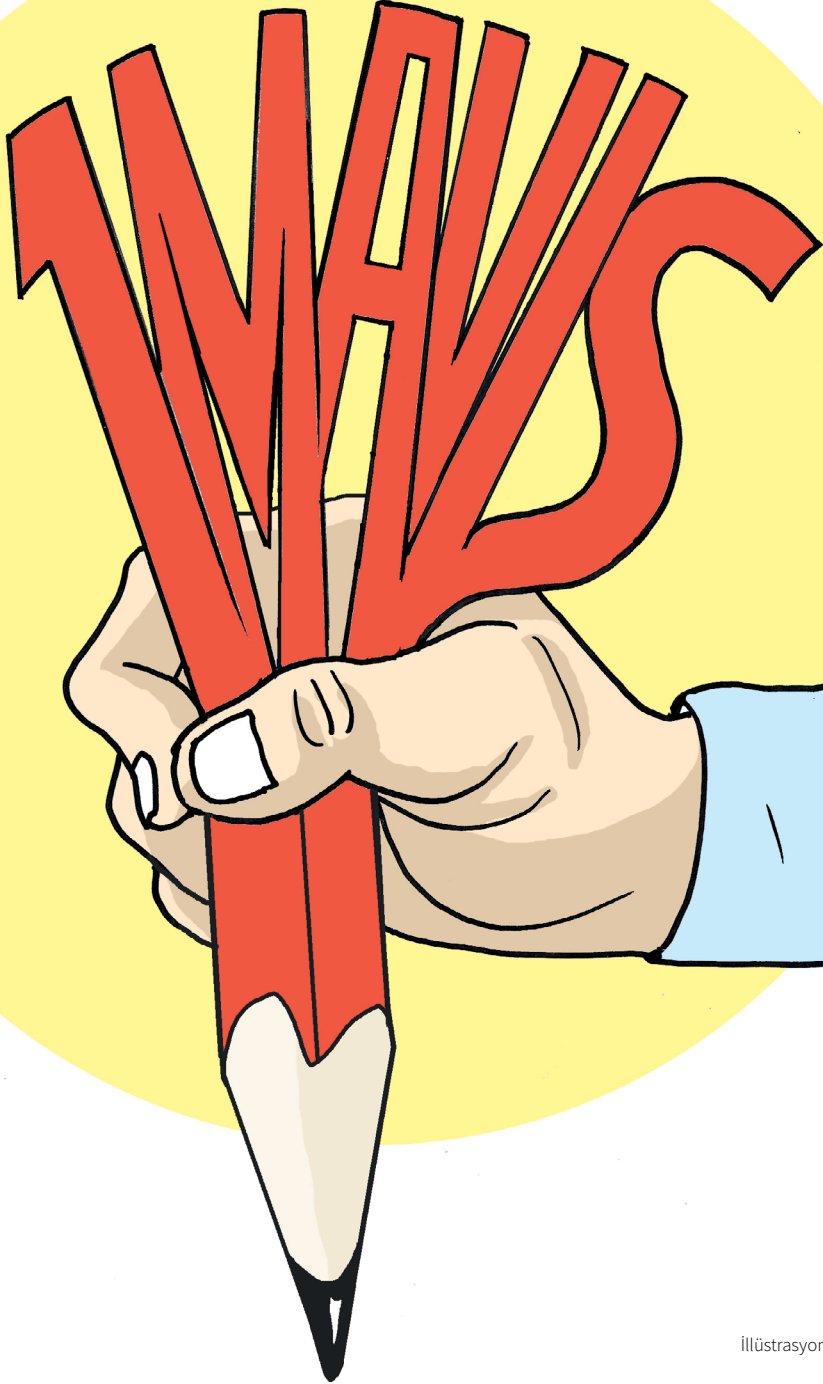
lumda gerekli' ne de düzensizliğin önlenmesi ve ulusal güvenliğin, sağlığın ve başkalarının haklarının korunması meşru amaçlarıyla orantılı olacağı görüşündedir” ifadelerine yer verilmişti; nitekim öyle de oldu.

Halkı yanıltıcı bilgiyi alenen yayma suçu düzenlemesi yalnızca gazetecileri hedef almıyor.

Gazeteciler en büyük risk grubu olmakla birlikte, siyasetçiler, hak savunucuları, her meslekte profesyoneller, uzmanlar, sosyal medyada paylaşım yapan bireyler, yurttaşlar bu düzenlemenin tehdidi altındadır. Nitekim geride bıraktığımız dönemdeki pratik de bunu gösteriyor. Başta gazeteciler olmak üzere, aralarında avukatların da bulunduğu her kesimden yurttaşımız, ifadeleri, açıklamaları, paylaşımları sebebiyle bu düzenlemenin şüphelisi ve sanığı haline gelmiştir.

Benzer şekilde, halkı yanıltıcı bilgiyi alenen yayma suçu düzenlemesi ifade hürriyeti ve onun ayrılmaz bir parçası olan basın özgürlüğünün ötesinde, aynı zamanda demokratik toplum düzeninin temel unsurlarından biri olan halkın haber alma hürriyeti bakımından da ciddi bir engel teşkil ediyor. Zira kamunun doğru, zamanında ve çoğulcu bilgiye erişiminin sınırlandırılması; bireylerin sağlıklı kanaat oluşturma imkânını zayıflatıyor, kamuoyu denetimini işlevsiz hâle getiriyor ve demokratik süreçlerin şeffaflığına zarar veriyor. 217/A düzenlemesinin yarattığı tehditten çekinen gazeteciler bir tür otosansür geliştirirken, yurttaşlar da kamusal müzakereye katılma imkânından mahrum bırakılmış oluyor. Bir başka deyişle, halkı yanıltıcı bilgiyi alenen yayma suçu düzenlemesi aslında kamusal alanı daraltıyor.

Her ne kadar Anayasa Mahkemesi, düzenlemenin Anayasa'ya aykırı olduğunu tespit etmemişse de, hukukun genel ilkelerine aykırı olan, hak ve özgürlüklere ölçüsüz sınırlandırma getiren bu düzenlemeden ve/veya mevcut uygulamasından derhal vazgeçilmelidir.

IX. SEKTÖRE BAKIŞ

TGS'nin faaliyet yürüttüğü "Basın, yayın ve gazetecilik" işkolunda, Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı'nın Ocak 2026 istatistiklerine göre 90 bin 293 kayıtlı çalışan bulunuyor³⁶.

Bu sayı sadece gazeteciler değil matbaa, paketlenme, ambalaj, yayınevi gibi sektörlerde çalışanları da kapsamakta.

A. Basın Kuruluşlarındaki Çalışan Sayısı

İşkolumuzda olup, gazetecilik faaliyeti yürüten işletmelerde kayıtlı çalışan sayısını ve bu sayıda 2020-2026 yılları arasında gerçekleşen değişimi Tablo 8'de görebilirsiniz³⁷.

Tablo 8: Gazetecilik Faaliyeti Yürüten İşletmelerdeki Kayıtlı Çalışan Sayısı (2020-2026)

SINIF	KAYITLI ÇALIŞAN SAYISI						
	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026
Gazetelerin yayımlanması	9.748	10.105	10.148	11.934	12.145	12.216	12.256
Televizyon programcılığı ve yayıncılığı	7.139	8.038	8.354	9.341	9.666	10.049	9.406
Haber ajansları	3.920	4.097	4.378	4.969	5.281	5.269	4.639
Radyo yayıncılığı	945	184	1.027	997	951	983	939
Toplam	21.752	23.424	23.907	27.241	28.043	28.517	27.240

36 Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı, her yılın Ocak ve Temmuz aylarında açıkladığı istatistiklerle ülkedeki kayıtlı çalışan sayısını, bu sayı içindeki sendikalı işçi sayısını ve sendikalaşma oranını kamuoyuyla paylaşıyor. Ayrıntılı bilgi için: <https://www.csgb.gov.tr/istatistikler/calisma-hayati-istatistikleri/sendikal-istatistikler/isci-sayilari-ve-sendikalarin-uye-sayilari-hakinda-tebligler/>, Erişim tarihi: 20 Mart 2026.

37 Her ay başında Bakanlık tarafından "İşkolu İşyeri Listesi" açıklanır, sadece sendika genel merkez yöneticileri tarafından görülebilir. Erişimi kamuoyuna kapalıdır. Tablo için Bakanlığın Nisan 2020, 2021, 2022, 2023, 2024 dönemleri ile Mart 2025 ve Nisan 2026 dönemlerinde açıkladığı "İşkolu İşyeri Listesi" esas alındı.

Tablo 8'den görüleceği üzere gazetecilik faaliyeti yürüten işletmelerdeki kayıtlı çalışan sayısı, 2020-2025 yılları arasındaki yükseliş trendinin aksine 2026 yılında düşüş gösteriyor.

Bu yıl da en fazla istihdam “gazetelerin yayımlanması”, diğer bir deyişle basılı gazetelerde görülürken, en az istihdam “radyo yayıncılığı” sınıfında.

B. Gazetecilik Mezunları Yüksek İşsizlik Yaşıyor

TÜİK Hanehalkı İşgücü Araştırması sonuçlarını 25 Mart 2026'da yayımladı 38 . Buna göre 15 ve daha yukarı yaştaki kişilerde işsizlik oranı, 2025 yılında bir önceki yıla oranla 0,4 puan azalarak %8,3 oldu. Araştırmada yer alan “en son mezun olunan alana göre işgücü durumu” tablosunda, “gazetecilik ve enformasyon” mezunlarının işsizlik oranı, 2025 yılında bir önceki yıla oranla 4 puan azalarak %9,5 seviyesine geriledi. Diğer yandan %13,5'lik işsizlik oranı hem %8,3'lük genel işsizlik hem de %8,4'lük “yüksek okul veya fakülte” mezunları işsizlik oranından yüksek gerçekleşti. Gazetecilik mezunları arasında geçmişte görülen görece yüksek işsizlik oranlarının düşüş göstermesi sevindirici olmakla birlikte, hâlâ ortalamasının üzerinde seyrettiği net bir şekilde görülüyor.

C. İşverenlerin Sendika Alerjisi Sürüyor

Bakanlığın açıkladığı son istatistiklere göre işkolundaki sendikaların sendikalaşma sayısı ve oranları aşağıdaki tabloda görülmekte.

Tablo 9: İşkolunda Sendikalaşma Sayı ve Oranları

Dönem	TGS	Basın-İş	DİSK Basın-İş	Medya İş Lider	Medya-Sen	Basın Pol-Sen
Ocak 2026	1.743 / %1,93	2.418 / %2,67	917 / %1,01	7.317 / %8,1	2 / %0,002	8 / %0,008

Tablo 9'dan görüleceği üzere bu sene de %1'lik işkolu barajını geçen ve TİS imzalamaya ehliyetine sahip olan dört sendika bulunuyor. Bu dörtlü arasında medya sektöründe en fazla sayıda işyerinde yetkili/örgütlü sendika, bu sene de Türkiye Gazeteciler Sendikası (TGS). İşkolundaki toplam sendikalaşma oranı (%13,71) bu yıl da ülkedeki genel sendikalaşma oranının (%14,45) altında kaldı.

İşkoluna dair bu genel tablo ışığında TGS'nin Nisan 2026 dönemi itibarıyla yetkili olduğu kurumlar ve sözleşme başlangıç tarihleri aşağıdaki gibidir:

Tablo 10: TGS'nin Yetkili Olduğu İşletmeler

Sayı	Kurum	İlk TİS Başlangıcı
1	Evrensel	Temmuz 2014
2	Dokuz Eylül	Eylül 2017
3	Reuters	Nisan 2019
4	Refinitiv	Nisan 2019
5	İz Gazete	Mart 2021
6	AFP	Mart 2021
7	BBC	Ağustos 2021
8	AP	Ekim 2021
9	Medya AŞ	Mart 2022
10	Yenigün	Temmuz 2023
11	Medyascope	Ocak 2025
12	Discovery	Temmuz 2025
13	Eskişehir Haber Ajansı (EHA)	Ocak 2026

Yukarıdaki tabloya ek olarak, TGS'nin çoğunluğu sağladığı ancak işverenlerin yetki itirazı nedeniyle sürecin yargıya taşındığı iki adet medya şirketi de bulunuyor.

Tablo 11: Yargı Aşamasındaki İşyerleri

Sayı	Kurum	Yargılama Başlangıcı
1	Hürriyet	Kasım 2019
2	Halk TV	Haziran 2021

X. YOKSULLUK ARAŞTIRMASI: EKONOMİK VE SOSYAL DÜZEY ANKETİ

Medya sektöründe çalışanların yoksulluk algısını ölçmek, ekonomik ve sosyal tüketim davranışlarına dair bilgi toplamak amacıyla bu sene de anket çalışması yaptık. Anketin çarpıcı sonuçlarını aşağıda bulabilirsiniz.

Kıdemli Üyeler İlk Sırada

Geçen sene yapılan anket çıktısıyla uyumlu şekilde bu sene de hem yetkili hem de yetkisiz işyerlerinde yapılan anketlerde kıdemli üyeler sayısal olarak öne çıktı.

1- Yetkili İşyerleri Anketi Sonucu:

Katılımcıların %32,1'i işkolundaki bir işletmede "11 yıl ve üzeri" süre çalıştığını söyledi. İkinci sırada %20,8 ile "5-6 yıl" yanıtı geldi. Çalışma süresini "3-4 yıl" olarak ifade edenlerin oranı %13,2 olurken, "7-8 yıl" diyenlerin oranı %11,3'de kaldı. İki seçenek, "1-2 yıl" ve "9-10 yıl" %9,4 ile aynı orana sahip. Son sırada ise "bir yıldan az" diyenler, %3,8 ile yer aldı. Diğer bir deyişle beş yıl ve üzeri "Basın, Yayın ve Gazetecilik" işkolundaki bir işletmede çalışanların toplam oranı %73,6.

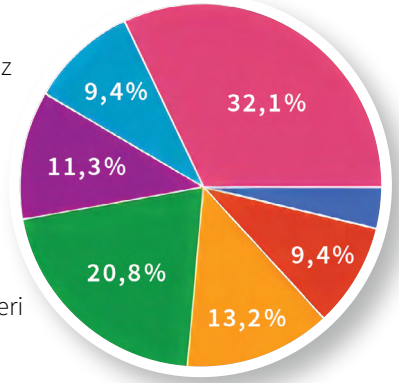
2- Yetkisiz İşyerleri Anketi Sonucu:

Katılımcıların neredeyse yarısı, %42,6'sı işkolundaki bir işletmede "11 yıl ve üzeri" süre çalıştığını söyledi. Diğer seçeneklerin dağılımı ise sırasıyla şöyle: %19,9 ile "5-6 yıl", %11,8 ile "3-4 yıl", %8,8'er oranla "7-8 yıl" ve "9-10 yıl", %7,4 ile "1-2 yıl" ve %0,7 ile "bir yıldan az".

Kaç yıldır "Basın, Yayın ve Gazetecilik" işkolundaki bir işletmede çalışıyorsunuz?

53 Yanıt

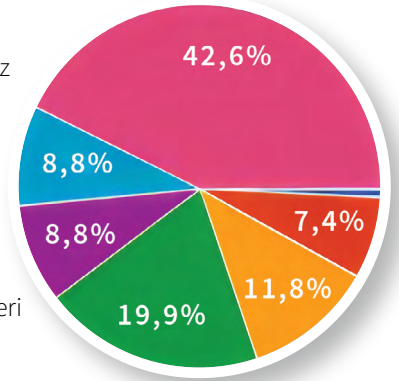
- Bir yıldan az
- 1-2 yıl
- 3-4 yıl
- 5-6 yıl
- 7-8 yıl
- 9-10 yıl
- 11 yıl ve üzeri

Kaç yıldır "Basın, Yayın ve Gazetecilik" işkolundaki bir işletmede çalışıyorsunuz?

136 Yanıt

- Bir yıldan az
- 1-2 yıl
- 3-4 yıl
- 5-6 yıl
- 7-8 yıl
- 9-10 yıl
- 11 yıl ve üzeri

Uluslararası ve Ulusal Düzeyde Faaliyet Yürüten İşyerleri Öne Çıktı

Geçen seneki sonucun aksine bu anketimizde uluslararası ve ulusal düzeyde faaliyet yürüten medya şirketlerinde çalışan üyeler, ankete katılım bakımından öne çıktı. TGS'nin halihazırda TİS imzaladığı 13 işyerinden 11'i gazetecilik faaliyeti yürüten işletmedir. Bunların beşi uluslararası düzeyde, ikisi ulusal düzeyde, dördü şehir/bölge düzeyinde faaliyet yürüten medya şirkettir.

1- Yetkili İşyerleri Anketi Sonucu:

Katılımcıların dağılımı bakımından ilk sırada %49,1 ile "uluslararası düzeyde faaliyet yürüten medya şirketi" yanıtı geldi. Bunu %28,3 ile "şehir/bölge düzeyinde faaliyet yürüten medya şirketi" ve %22,6 ile "ulusal düzeyde faaliyet yürüten medya şirketi" seçeneği takip etti.

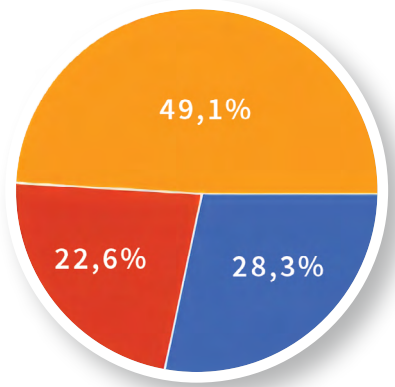
2- Yetkisiz İşyerleri Anketi Sonucu:

İlk sırada %52,2 ile "ulusal düzeyde faaliyet yürüten medya şirketi" var. İkinci sırada %36 ile "şehir/bölge düzeyinde faaliyet yürüten medya şirketi" diyenler yer alırken son sırada %11,8 ile "uluslararası düzeyde faaliyet yürüten medya şirketi" yanıtı geldi.

Şu anki işyerinizle ilgili aşağıdakilerden hangisi doğrudur?

53 Yanıt

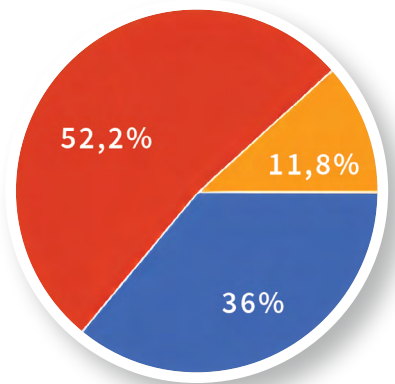
- Şehir/Bölge düzeyinde faaliyet yürüten medya şirketi
- Ulusal düzeyde faaliyet yürüten medya şirketi
- Uluslararası düzeyde faaliyet yürüten medya şirketi

Şu anki işyerinizle ilgili aşağıdakilerden hangisi doğrudur?

136 Yanıt

- Şehir/Bölge düzeyinde faaliyet yürüten medya şirketi
- Ulusal düzeyde faaliyet yürüten medya şirketi
- Uluslararası düzeyde faaliyet yürüten medya şirketi

Üniversite Mezunları Çoğunluk

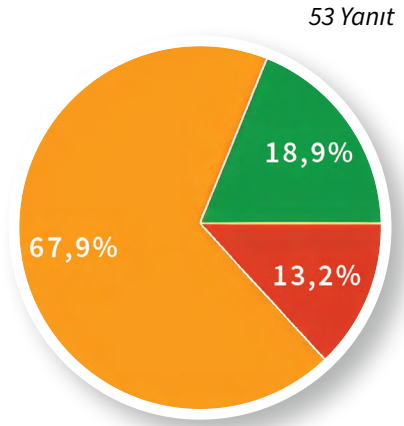
Bu seneki sonuçlar da geçen seneki ile benzer. Hem yetkili hem de yetkisiz işyerleri anketlerinde üniversite mezunları çoğunluğu oluşturdu.

1- Yetkili İşyerleri Anketi Sonucu:

Katılımcılar arasında “üniversite” mezunu olduğunu söyleyenlerin oranı %67,9. İkinci sırada %18,9 ile “yüksek lisans” mezunları gelirken son sırada %13,2 ile “lise” mezunları var. Seçenekler içinde “ortaokul” ve “doktora” yanıtları da bulunmakla birlikte kimse tarafından işaretlenmedi.

Eğitim Seviyeniz nedir?

- Ortaokul
- Lise
- Üniversite
- Yüksek Lisans
- Doktora

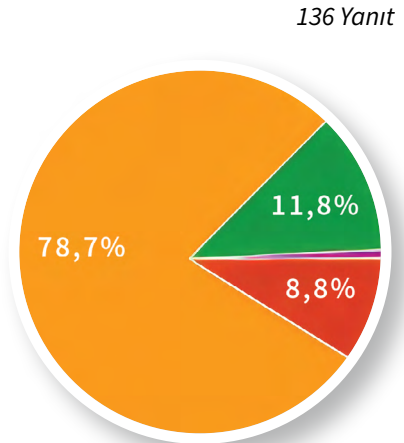

2- Yetkisiz İşyerleri Anketi Sonucu:

Katılımcıların %78,7'si bu soruya “üniversite” yanıtı verdi. İkinci sırada “yüksek lisans” diyenler %11,8 ile yer bulurken “lise” tercihi %8,8 ile onu takip etti. Son sırada ise %0,7 ile “doktora” seviyesinde eğitim alanlar var.

Eğitim Seviyeniz nedir?

- Ortaokul
- Lise
- Üniversite
- Yüksek Lisans
- Doktora

TİS, Açlık ve Yoksulluğa Karşı Koruyor

Anketin yapıldığı dönemde asgari ücret net 28.075,50 TL idi³⁹. BİSAM'ın Mart 2026 dönemi için hesaplamasına göre dört kişilik bir aile için açlık sınırı 32.553 TL, yoksulluk sınırı ise 106.942 TL oldu⁴⁰. Türk-İş'in aynı dönem için hesaplamasına göre ise açlık sınırı 32.793 TL ve yoksulluk sınırı 106.817 TL.⁴¹

Açlık sınırı hesaplamalarını dikkate aldığımızda yetkili işyerleri anketinde, açlık sınırı civarında aylık net kazanca sahip olanların oranı %18,9. Bu oran yetkisiz işyerleri anketinde %26,5'e çıktı.

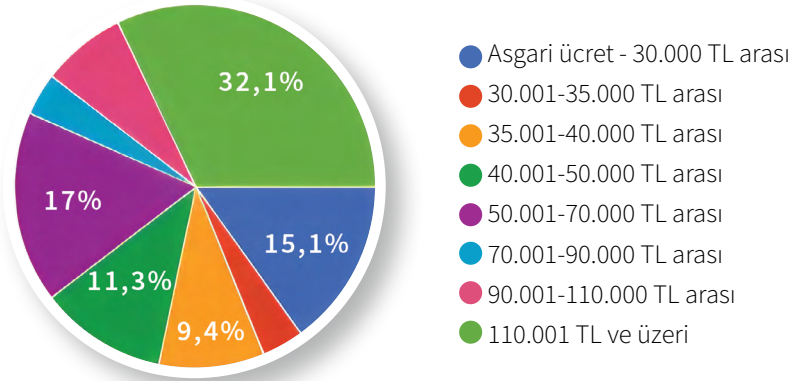
Verilere bir de yoksulluk sınırını dikkate alarak baktık. Bu durumda yetkili işyerlerinden ankete katılanların %32,1'i açık bir şekilde yoksulluk sınırının üzerinde aylık net kazanca sahip olurken, yetkisiz işyerleri anketine katılanların yalnızca %0,7'si açık bir şekilde yoksulluk sınırının üzerinde aylık net kazanca sahip olduğunu ifade etti.

1- Yetkili İşyerleri Anketi Sonucu:

İlk sırada %32,1 ile "110.001 TL ve üzeri" seçeneği var. İkinci sırada ise %17 ile "50.001 - 70.000 TL arası" aylık net kazanca sahip olanlar görülmekte. Diğer seçeneklerin dağılımı ise sırasıyla şöyle: %15,1 ile "Asgari ücret - 30.000 TL arası", %11,3 ile "40.001 - 50.000 TL arası", %9,4 ile "35.001 - 40.000 TL arası" ve %7,5 ile "90.001 - 110.000 TL arası". Son sırayı ise iki yanıt paylaştı: %3,8 ile "30.001 - 35.000 TL arası" ve "70.001 - 90.000 TL arası".

Aylık net kazancınız (yol, yemek, ikramiye vb. yan haklarla birlikte) nedir?

53 Yanıt

39 Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı, Asgari Ücret, <https://www.csgb.gov.tr/poco-pages/asgari-ucret/>, Erişim tarihi: 30 Mart 2026.

40 BİSAM, Açlık ve Yoksulluk Sınırı Mart 2026 Dönem Raporu, <https://birlesikmetal.org/aclik-ve-yoksulluk-siniri-mart-2026-donem-raporu/>, Erişim tarihi: 30 Mart 2026.

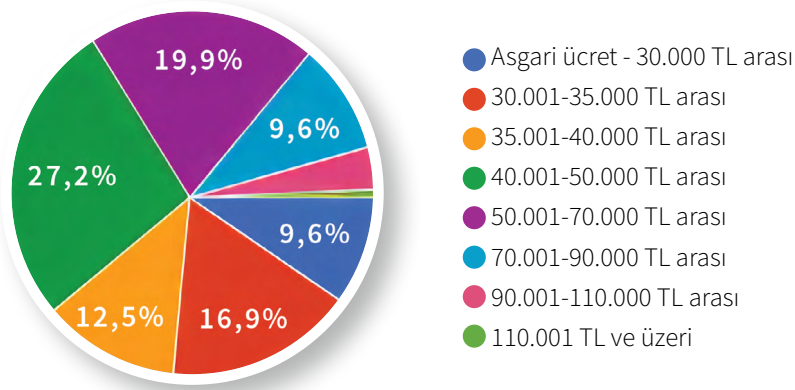
41 TÜRK-İŞ, Mart 2026 Açlık ve Yoksulluk Sınırı, <https://www.turkis.org.tr/turk-is-mart-2026-aclik-ve-yoksulluk-siniri/>, Erişim tarihi: 30 Mart 2026.

2- Yetkisiz İşyerleri Anketi Sonucu:

Bu soruda seçeneklerin görece dengeli bir dağılımı söz konusu. İlk sırada %27,2 ile “40.001 - 50.000 TL arası” aylık net kazançta sahip olanlar geldi. Diğer seçeneklerin dağılımı ise sırasıyla şöyle: %19,9 ile “50.001 - 70.000 TL arası”, %16,9 ile “30.001 - 35.000 TL arası”, %12,5 ile “35.001 - 40.000 TL arası”, %9,6’şar oranla “Asgari ücret - 30.000 TL arası” ve “70.001 - 90.000 TL arası”, %3,7 ile “90.001 - 110.000 TL arası”. Son sırada ise %0,7 ile “110.001 TL ve üzeri” yanıtı geldi.

Aylık net kazancınız (yol, yemek, ikramiye vb. yan haklarla birlikte) nedir?

136 Yanıt

Sendikasız işyerlerinde zam oranı dipte

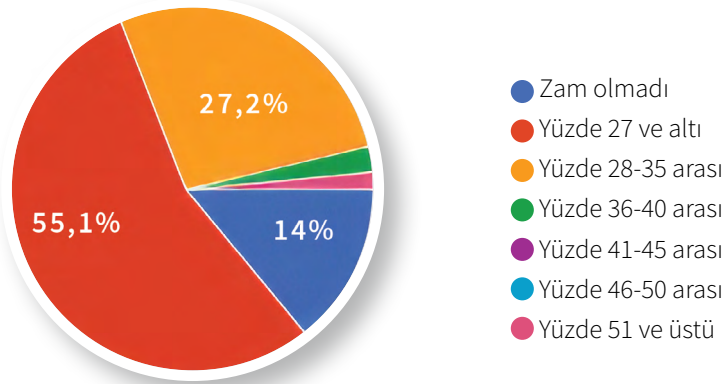
Bu sene anketimize sadece yetkisiz işyerlerindeki üyelerimize yönelttiğimiz bir soru daha ekledik. Yetkili işyerlerinde üyelerin ne kadar zam aldığını ve sözleşme sürecinde ne kadar zam alacaklarını toplu iş sözleşmelerinden biliyoruz. Hatta sendikamızın sitesinde “toplular iş sözleşmeleri” sayfasında tüm sözleşmeleri kamuoyu ile paylaşıyor, merak edenlerin ilgisine sunuyoruz⁴². Ancak sektörde çoğunluğu oluşturan sendikasız/yetkisiz işyerlerinde durumun ne olduğunu da merak ediyoruz. Soruya verilen yanıtlardan sendikasız işyerlerindeki zam oranının en iyi ihtimalle asgari ücret artışını (%27) takip ettiği anlaşılmakta. Katılımcıların %14 ise hiç zam almadığını vurguladı.

2- Yetkisiz İşyerleri Anketi Sonucu:

Katılımcıların çoğunluğu, %55,1'i “yüzde 27 ve altı” zam aldığını ifade etti. İkinci sırada %27,2 ile “yüzde 28 - 35 arası” zam aldığını söyleyenler geldi. Yeni yıl zammı yapılmadığını söyleyenlerin oranı ise %14. Sıralamada son iki seçenek ise %2,2 ile “yüzde 36 - 40 arası” ve %1,5 ile “Yüzde 51 ve üstü” oldu. “Yüzde 41 - 45 arası” ve “Yüzde 46 - 50 arası” seçeneklerde yer almasına rağmen işaretlenmedi.

Yeni yıl (2026) zammı ne kadar oldu?

136 Yanıt

42 TGS, Toplu İş Sözleşmeleri, <https://tgs.org.tr/konu/toplu-is-sozlesmeleri/>, Erişim tarihi: 12 Mart 2026.

“Eşit İşe Eşit Ücret” Politikasında Yetkili İşyerleri Önde

Her iki ankette de katılımcıların ilk sıradaki tercihi, işyerlerinde “eşit işe eşit ücret” politikasının olduğu yönünde. Yetkili işyerleri anketinde bu oranın %64,2 ile daha fazla olması önemli bir unsur.

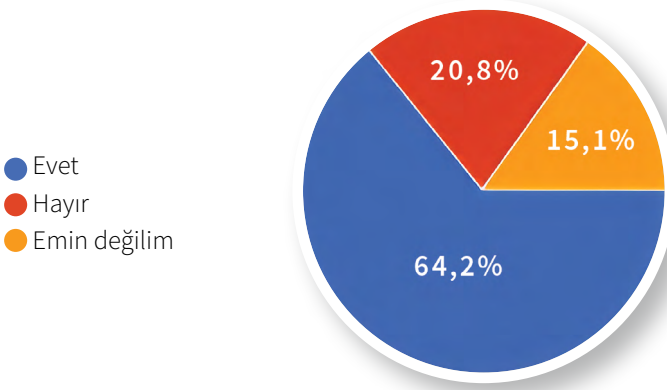
1- Yetkili İşyerleri Anketi Sonucu:

Katılımcıların çoğunluğu, %64,2’si bu soruya “evet” yanıtını verirken, “hayır” diyenlerin oranı %20,8’de kalıyor. Üçüncü seçenek olarak “emin değilim” diyenlerin oranı ise %15,1’de kalıyor.

“Eşit işe eşit ücret; aynı iş yerinde aynı işi yapan çalışanlara, CİNSİYETİNE BAKILMAKSIZIN aynı ücretin ödenmesidir.”

Bu tanımdan hareketle, işyerinizde “eşit işe eşit ücret” politikası olduğunu düşünüyor musunuz?

53 Yanıt

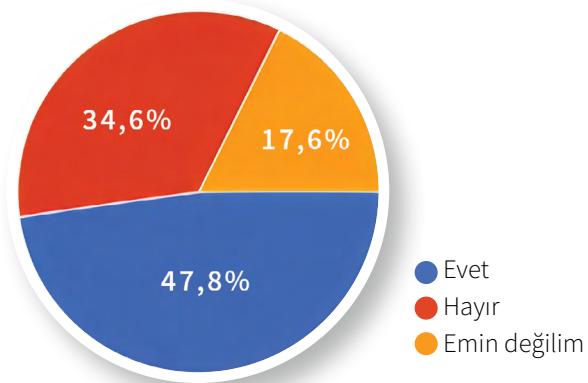
2- Yetkisiz İşyerleri Anketi Sonucu:

Katılımcıların neredeyse yarısı, %47,8’i işyerinde “eşit işe eşit ücret” politikası olduğunu söylerken, “hayır” diyenlerin oranı %34,6 oldu. Son sırada ise “emin değilim” diyenler %17,6 ile bulunmakta.

“Eşit işe eşit ücret; aynı iş yerinde aynı işi yapan çalışanlara, CİNSİYETİNE BAKILMAKSIZIN aynı ücretin ödenmesidir.”

Bu tanımdan hareketle, işyerinizde “eşit işe eşit ücret” politikası olduğunu düşünüyor musunuz?

136 Yanıt

Ücret, Temel Gelir Kaynağı

Her iki ankette de üyelerimizin temel gelir kaynağının ücret olduğunu görülmekte. Bu sonuç, geçen yılki anket çıktısı ile aynı oldu.

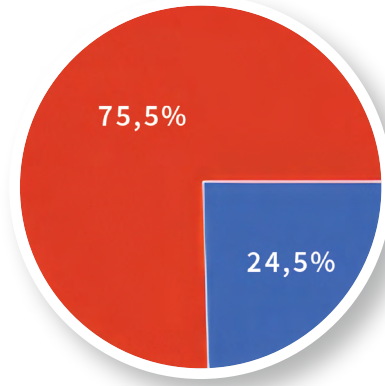
1- Yetkili İşyerleri Anketi Sonucu:

Katılımcıların dörtte üçünden fazlası (%75,5), bu soruya “hayır” yanıtı verirken, “evet” diyenlerin oranı %24,5’de kaldı.

Ücretiniz dışında ek geliriniz var mı?

53 Yanıt

- Evet
- Hayır

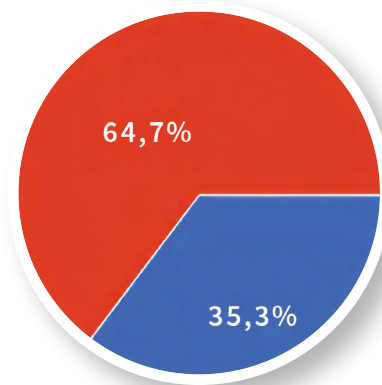
2- Yetkisiz İşyerleri Anketi Sonucu:

Katılımcıların %64,7’si ücreti dışında ek geliri olmadığını söylerken, %35,3’ü ek geliri olduğunu belirtti.

Ücretiniz dışında ek geliriniz var mı?

136 Yanıt

- Evet
- Hayır

Geçinmek İçin Aile Desteğine İhtiyaç Duyanlar Var

Her iki ankette de çoğunluk, geçinmek için ailelerinden maddi destek almadığını söyledi. Ancak her iki ankette de “evet” ve “kısmen” yanıtlarının toplamı, dikkate değer sayıda üyemizin, geçinmek için ailesinden maddi destek aldığını gösterdi.

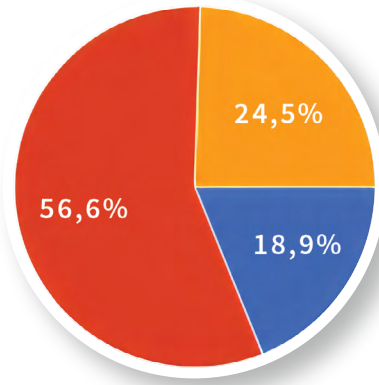
1- Yetkili İşyerleri Anketi Sonucu:

Katılımcıların çoğunluğu, %56,6’sı “hayır” diyerek geçinmek için ailesinden maddi destek almadığını ifade etti. Soruya “evet” diyenlerin oranı %18,9’da kalırken, “kısmen” diyenlerin oranı %24,5 oldu.

Ücretiniz dışında geçinmek için ailenizden maddi destek alıyor musunuz?

53 Yanıt

- Evet
- Hayır
- Kısmen
- Sıklıkla

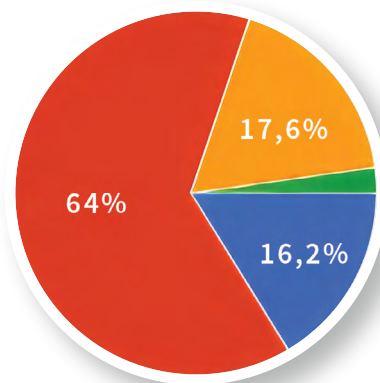
2- Yetkisiz İşyerleri Anketi Sonucu:

İlk sırada %64 ile “hayır” seçeneği var. Soruya “evet” diyenlerin oranı ise %16,2. Ailesinden kısmen maddi destek alanların oranı ise %17,6. Soruya “sıklıkla” yanıtı verenler %2,2’lik paya sahip.

Ücretiniz dışında geçinmek için ailenizden maddi destek alıyor musunuz?

136 Yanıt

- Evet
- Hayır
- Kısmen
- Sıklıkla

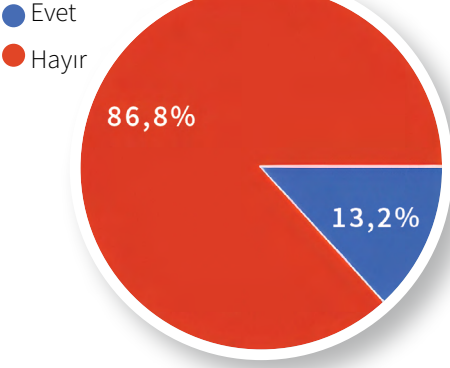
Çoğunluk Ek İş Yapmıyor Ancak Fırsat Olsa Yapmaya Hazır

Anket verilerine göre ek iş yapanlar, yetkisiz işyerlerinde sayısal olarak daha fazla. Ayrıca devamındaki soruyla birlikte düşünüldüğünde hem yetkili hem de yetkisiz işyerlerindeki katılımcıların çoğunluğu, fırsatı olsa ek iş yapmaya hazır. Bu sonuç, geçen seneki yanıtlar ile benzerlik gösterdi.

1- Yetkili İşyerleri Anketi Sonucu:

Ek iş yapmadığını söyleyenlerin oranı %86,8 olurken, “evet” diyenlerin oranı %13,2’de kaldı.

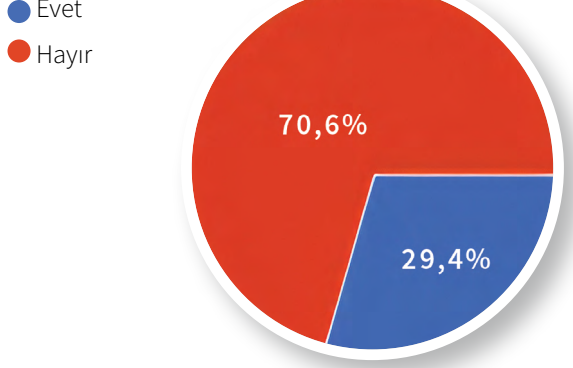
Ek iş yapıyor musunuz? 53 Yanıt

2- Yetkisiz İşyerleri Anketi Sonucu:

Katılımcıların %70,6’sı ek iş yapmadığını söylerken, %29,4’ü ek iş yaptığını belirtti.

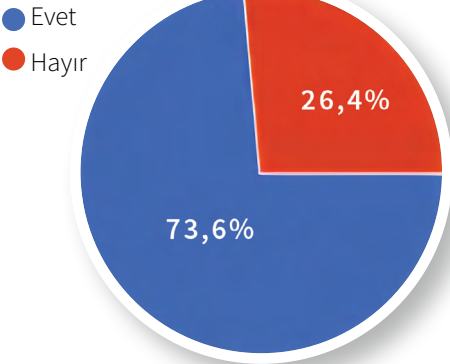
Ek iş yapıyor musunuz? 136 Yanıt

1- Yetkili İşyerleri Anketi Sonucu:

Katılımcıların %73,6’sı fırsatı olsa ek iş yapacağını söylerken, “hayır” diyenlerin oranı %26,4’de kaldı.

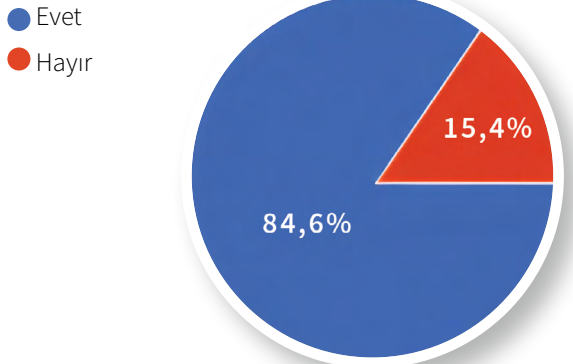
Fırsatınız olsa geçinmek için ek iş yapar mısınız? 53 Yanıt

2- Yetkisiz İşyerleri Anketi Sonucu:

Önemli oranda, %84,6 seviyesinde katılımcı fırsatı olsa ek iş yapacağını söylerken, bu soruya “hayır” diyenlerin oranı sadece %15,4.

Fırsatınız olsa geçinmek için ek iş yapar mısınız? 136 Yanıt

Kazanç Beklentisi Sözleşmeyle Birlikte Artıyor

Temel ihtiyaçları karşılamak için gerekli ücret seviyesine ilişkin sorumuzda yetkili işyerleri anketinde en çok tercih edilen yanıt %32,1 ile “100.001 TL ve üzeri” oldu. Yetkisiz işyerleri anketinde ise %29,4 ile “70.001 - 90.000 TL arası” seçeneği ilk sırada tercih edildi. Katılımcıların bu soruya yanıt verirken, çalıştıkları işyerlerinin ekonomik kapasitesini dikkate aldıklarını söyleyebiliriz. Geçen sene de yetkili işyerleri anketinde en çok tercih edilen beklenti aralığı (“100.001 TL ve üzeri”), yetkisiz işyerleri anketinde en çok tercih edilen beklenti aralığından (“50.001 - 60.000 TL arası”) fazlaydı. Bu da sözleşmelerin ekonomik ve sosyal haklarda iyileşme sağladığı gibi kazanç beklentisini de yukarı çektiğine işaret ediyor olabilir.

1- Yetkili İşyerleri Anketi Sonucu:

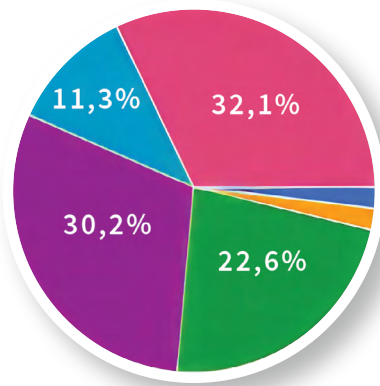
Yanıtlar arasında ilk sırada %32,1 ile “100.001 TL ve üzeri” geldi. Bu seçeneği %30,2 ile “70.001 - 90.000 TL arası” diyenler takip etti. Üçüncü sırada %22,6 ile “50.001 - 70.000 TL arası” seçeneği yer alırken, “90.001- 100.000 TL arası” %11,3 ile onu takip etti. Son sırayı ise iki seçenek paylaştı: %1,9 ile “30.000 TL ve altı” ve “40.001 - 50.000 TL arası”. Seçenekler arasında yer alan “30.001 - 40.000 TL arası” ise tercih edilmedi.

“Beslenme, barınma ve ulaşım insanın temel ihtiyaçlarıdır”

Yukarıdaki tanıma göre şu anki temel ihtiyaçlarınızı karşılamak için aylık net kaç TL kazanmanız gerekir?

53 Yanıt

- 30.000 TL ve altı
- 30.001-40.000 TL arası
- 40.001-50.000 TL arası
- 50.001-70.000 TL arası
- 70.001-90.000 TL arası
- 90.001-100.000 TL arası
- 110.001 TL ve üzeri

2- Yetkisiz İşyerleri Anketi Sonucu:

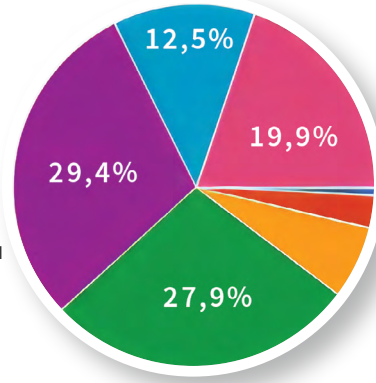
İlk sırada %29,4 ile “70.001 - 90.000 TL arası” diyenler geldi. Hemen arkasından ise %27,9 ile “50.001 - 70.000 TL arası” seçeneği geldi. Diğer seçeneklerin dağılımı ise şöyle oldu: %19,9 ile “100.001 TL ve üzeri”, %12,5 ile “90.001- 100.000 TL arası”, %6,6 ile “40.001 - 50.000 TL arası”, %2,9 ile “30.001 - 40.000 TL arası” ve son sırada %0,7 ile “30.000 TL ve altı” yer aldı.

“Beslenme, barınma ve ulaşım insanın temel ihtiyaçlarıdır”

Yukarıdaki tanıma göre şu anki temel ihtiyaçlarınızı karşılamak için aylık net kaç TL kazanmanız gerekir?

136 Yanıt

- 30.000 TL ve altı
- 30.001-40.000 TL arası
- 40.001-50.000 TL arası
- 50.001-70.000 TL arası
- 70.001-90.000 TL arası
- 90.001-100.000 TL arası
- 110.001 TL ve üzeri

En Çok Harcama Barınmaya/Kiraya Gidiyor

Bu sene de “barınma/kira” ve “beslenme/gıda” ilk iki sırayı alırken, geçtiğimiz yılın aksine “ulaşım” daha gerilere gitti. Özellikle yetkisiz işyerleri anketinde katılımcıların neredeyse yarısı, ilk sıraya “barınma/kira” seçeneğini koydu. Bu bir rastlantı değil, aksine son yıllarda konut ve kira fiyatlarındaki artışın araştırmamıza bir yansıması oldu.

2015-2025 döneminde konut fiyatları, OECD ülkelerinde ortalama %48,8 artarken, Türkiye’de ise bu artış oranı %146,2 oldu⁴³. Konut fiyatlarındaki muazzam artışın ülkemizde kira artışlarına da yansıdığını rahatlıkla görüyoruz. 2025 yılında AB’de kiralarda %3,1 oranında artarken, Türkiye’de artış %77,6 oldu. Türkiye’ye en yakın ülke olan Karadağ’da ise artış %18,5’da kaldı⁴⁴. Barınma ve kira giderlerindeki bu benzersiz yükseliş, yoksulluk ve hatta açlık sınırına yakın ücretlerle hayatta kalmaya çalışan gazetecileri oldukça zorluyor.

43 OECD, Housing prices, <https://www.oecd.org/en/data/indicators/housing-prices.html>, Erişim tarihi: 12 Nisan 2026.

44 Euronews, Europe rent surge: Which countries saw the biggest increases in 2025?, www.euronews.com/business/2026/04/15/europe-rent-surge-which-countries-saw-the-biggest-increases-in-2025, Erişim tarihi: 15 Nisan 2026.

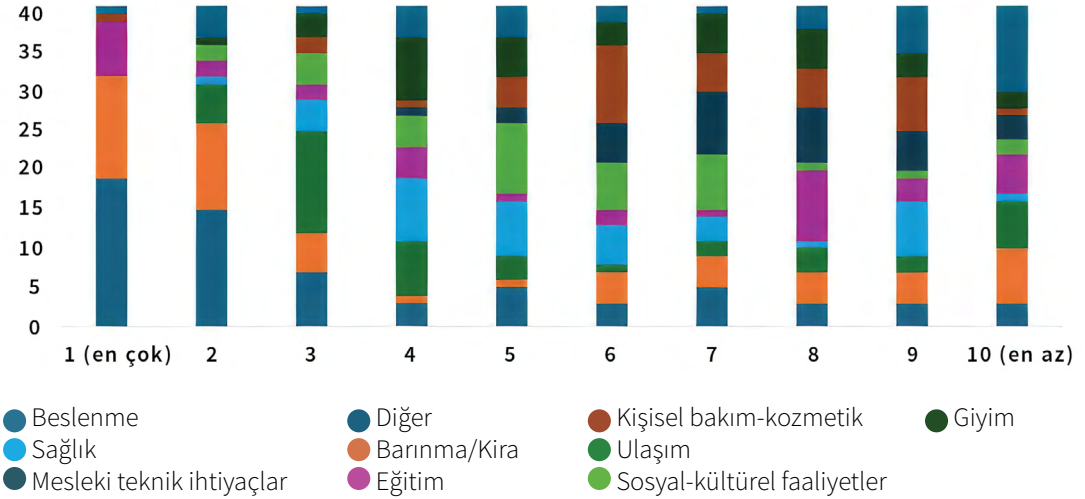
1- Yetkili İşyerleri Anketi Sonucu:

Katılımcıların aylık harcama kalemlerini en çoktan (1) en az (10) doğru sıraladığımızda ilk sırada en çok tercih edilen seçenek %39,6 ile “barınma/kira” oldu. İkinci ve devam eden sıralarda en çok tercih edilen seçenekler ise şöyle oldu: %28,3 ile “beslenme/gıda” ikinci sırada, %28,3 ile “sağlık” üçüncü sırada, %20,7 ile “diğer” dördüncü sırada, %13,2 ile aynı orana sahip “sağlık” ve “sosyal-kültürel faaliyetler” beşinci sırada, %15 ile “diğer” altıncı sırada, %13,2 ile “giyim” yedinci sırada, %13,2 ile aynı orana sahip “mesleki teknik ihtiyaçlar” ve “ulaşım” sekizinci sırada, %13,2 ile “kişisel bakım-kozmetik” dokuzuncu sırada ve %18,9 ile aynı orana sahip “mesleki teknik ihtiyaçlar” ve “eğitim” onuncu sırada en çok tercih edilen seçenekler oldu.

Aylık harcama kalemlerinizi en büyükten en küçüğe doğru nasıl sıralarsınız?

Not: 1 en çok, 10 en az olacak şekilde sıralama yapınız.

53 Yanıt

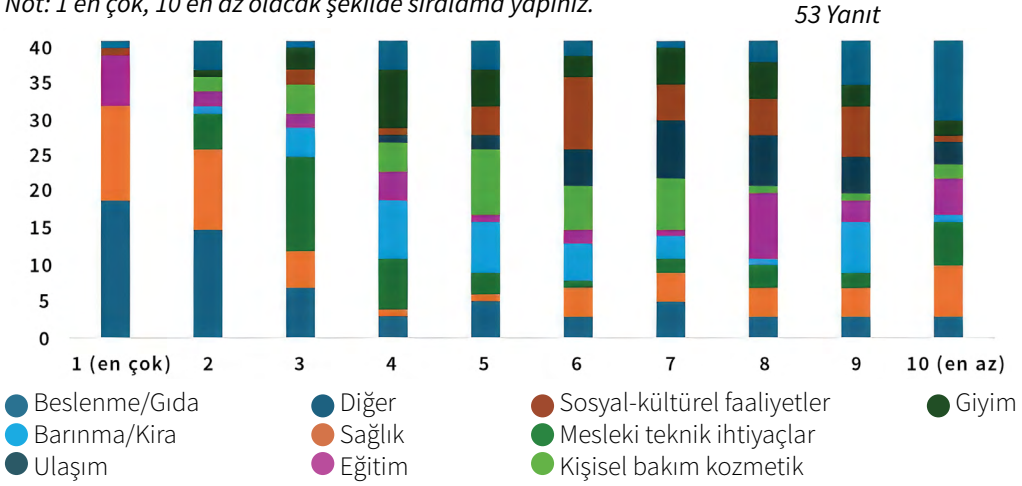

2- Yetkisiz İşyerleri Anketi Sonucu:

İlk sırada en çok tercih edilen seçenek %46,3 ile “barınma/kira” oldu. Sırasıyla en çok tercih edilen seçenekler ise şöyle oldu: %22,8 ile “beslenme/gıda” ikinci sırada, %15,4 ile “sosyal-kültürel faaliyetler” üçüncü sırada, %16,9 ile yine “sosyal-kültürel faaliyetler” dördüncü sırada, %18,3 ile “sağlık” beşinci sırada, %11 ile “kişisel bakım-kozmetik” altıncı sırada, %9,5 ile yine “kişisel bakım-kozmetik” yedinci sırada, %14,7 ile “sağlık” sekizinci sırada, %8,1 ile aynı orana sahip “eğitim” ve “diğer” dokuzuncu sırada ve %21,3 ile “barınma/kira” onuncu sırada en çok tercih edilen seçenekler oldu.

Aylık harcama kalemlerinizi en büyükten en küçüğe doğru nasıl sıralarsınız?

Not: 1 en çok, 10 en az olacak şekilde sıralama yapınız.

İşsiz Kalma Endişesi Oldukça Yüksek

Her iki ankette de katılımcıların önemli bir kısmı işsiz kalma endişesi yaşadığını söylüyor. Geçen yıla kıyasla yetkili işyerleri anketinde “evet” diyenlerin oranındaki artış ise dikkat çekiyor.

1- Yetkili İşyerleri Anketi Sonucu:

Katılımcıların çoğunluğu, %62,3’ü işsiz kalma endişesi taşıdığını söylerken, bu soruya “hayır” diyenlerin oranı %15,1’de kaldı. Soruya “emin değilim” yanıtı verenlerin oranı ise %22,6 oldu.

İşsiz kalma endişesi taşıyor musunuz?

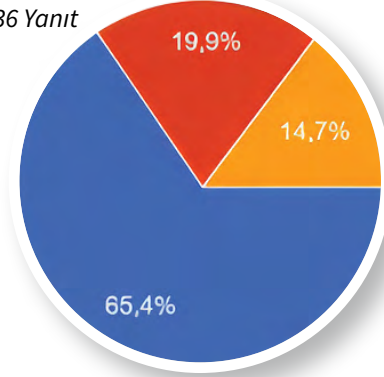
2- Yetkisiz İşyerleri Anketi Sonucu:

Katılımcıların %65,4'ü bu soruya “evet” yanıtı verirken, “hayır” diyenler %19,9'da kaldı. Soruya “emin değilim” yanıtı verenler ise %14,7 oldu.

İşsiz kalma endişesi taşıyor musunuz?

- Evet
- Hayır
- Emin değilim

136 Yanıt

Kart Borcunun Tamamını Ödeyebilen Az

Her iki ankette “borcun tamamını ödüyorum” diyenler %40’ı dahi bulmadı. Diğer yandan geçmiş yıla kıyasla her iki ankette de “borcun tamamını ödüyorum” ve “asgari tutarı ödüyorum” diyenlerin oranı artış gösterdi.

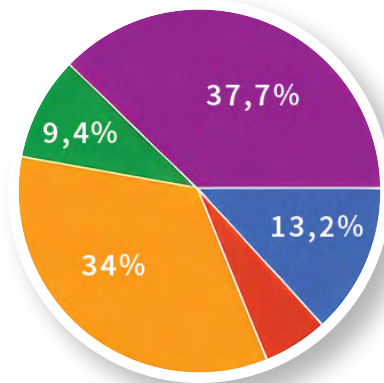
1- Yetkili İşyerleri Anketi Sonucu:

Her ay “borcun tamamını ödüyorum” diyenlerin oranı %37,7 ile ilk sırada yer alırken, onu “asgari tutarı ödüyorum” diyenler %34 ile takip etti. Katılımcıların %13,2’si “kredi kartı kullanmıyorum” derken, “asgari tutarın üzerinde ödüyorum” diyenler %9,4’de kaldı. Son sırada ise %5,7 ile “asgari tutarın altında ödüyorum” diyen katılımcılar yer aldı.

Her ay kredi kartı borcunuzun ne kadarını ödüyorsunuz?

53 Yanıt

- Kredi kartı kullanmıyorum
- Asgari tutarın altında ödüyorum
- Asgari tutarı ödüyorum
- Asgari tutarın üzerinde ödüyorum
- Borcun tamamını ödüyorum

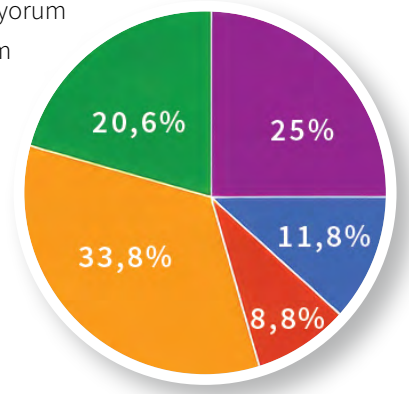
2- Yetkisiz İşyerleri Anketi Sonucu:

Her ay “borcun tamamını ödüyorum” diyenler %25’de kalırken, ilk sırayı %33,8 ile “asgari tutarı ödüyorum” diyenler yer aldı. Katılımcıların %20,6’sı “asgari tutarın üzerinde ödüyorum” derken, %8,8’i “asgari tutarın altında ödüyorum” yanıtı verdi. Sadece %11,8’i “kredi kartı kullanmıyorum” dedi.

Her ay kredi kartı borcunuzun ne kadarını ödüyorsunuz?

136 Yanıt

- Kredi kartı kullanmıyorum
- Asgari tutarın altında ödüyorum
- Asgari tutarı ödüyorum
- Asgari tutarın üzerinde ödüyorum
- Borcun tamamını ödüyorum

Çoğunluk Kendini Yoksul Hissediyor

Her ne kadar yetkili işyerleri anketinde kendisini yoksul hissetmeyen katılımcıların oranı, yetkisiz işyerleri anketindeki oranın iki katıysa da, her iki ankette de katılımcıların çoğunluğu (“evet”, “bazen” ve “sıklıkla” tercihlerinin toplamı) kendisini yoksul hissettiği dönem(ler) olduğunu ifade etti. Anket çıktıları, geçen seneki sonuçlarla büyük bir benzerlik gösteriyor.

1- Yetkili İşyerleri Anketi Sonucu:

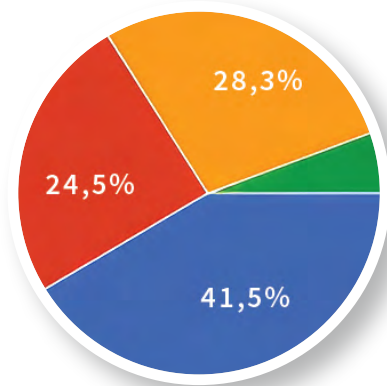
Katılımcıların %41,5’i “evet” diyerek kendilerini yoksul hissettikleri dönem(ler) olduğunu söyledi. Soruya “hayır” yanıtı verenlerin oranı %24,5’de kaldı. Kendisini “bazen” yoksul hissettiği dönem(ler) olduğunu söyleyen katılımcı oranı ise %28,3 oldu. Son sırada ise %5,7 ile “sıklıkla” yanıtı verenler yer aldı.

“Yoksulluk aylık temel ihtiyaçların tamamını veya büyük bir kısmını karşılayacak gelire sahip olmama durumudur”

Yukarıdaki tanım ışığında kendinizi yoksul hissettiğiniz dönem(ler) oluyor mu?

53 Yanıt

- Evet
- Hayır
- Bazen
- Sıklıkla

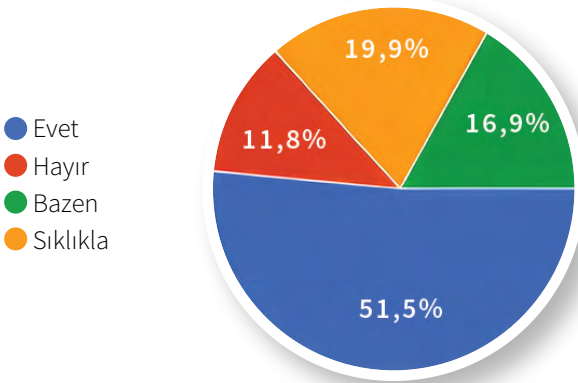
2- Yetkisiz İşyerleri Anketi Sonucu:

Katılımcıların yarısından fazlası, %51,5'i bu soruya "evet" yanıtı verdi. Soruya "hayır" diyenlerin oranı %11,8'de kaldı. Kendisini "sıklıkla" yoksul hissettiği dönem(ler) olduğunu söyleyenlerin oranı %16,9 olurken, "bazen" diyenler %19,9'luk orana sahip oldu.

"Yoksulluk aylık temel ihtiyaçların tamamını veya büyük bir kısmını karşılayacak gelire sahip olmama durumudur"

Yukarıdaki tanım ışığında kendinizi yoksul hissettiğiniz dönem(ler) oluyor mu?

136 Yanıt

Sosyal ve Kültürel Faaliyete Para Yok

Yetkili işyerleri anketinde sosyal ve kültürel gelişimleri için aylık ortalama "5.001 TL ve üzeri" bütçe ayıranların oranı %26,4 olurken, bu oran yetkisiz işyerleri anketinde %8,8'de kaldı. İki anket arasındaki farkın geçen seneye kıyasla yetkili işyerlerindeki üyeler lehine açıldığı görüldü. Diğer yandan tüm katılımcıların sosyal ve kültürel gelişime yeterli bütçe ayır(a)madığını rahatlıkla söyleyebiliriz. Geçen sene ile benzerlik gösteren bu sonuçlar, mesleğin entelektüel tarafını beslemede gazetecilerin ekonomik olarak zorlandığına işaret ediyor.

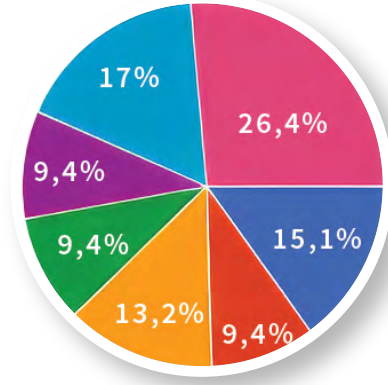
1- Yetkili İşyerleri Anketi Sonucu:

İlk sırada %26,4 ile aylık ortalama "5.001 TL ve üzeri" bütçe ayıranlar yer aldı. Sırasıyla diğer seçeneklerin dağılımı şöyle oldu: %17 ile "2.501 - 5.000 TL arası", %15,1 ile "500 TL'den az", %13,2 ile "1.001 - 1.500 TL arası" seçenekleri üst sıralarda yer aldı. Üç seçenek; "500 - 1000 TL arası", "1.501 - 2.000 TL arası" ve "2.001 - 2.500 TL arası" ise %9,4 ile aynı orana sahip oldu.

Sosyal ve kültürel gelişiminiz için (konser, tiyatro, s,nema, sergi, kitap takibi, spor tesisi üyeliği, platform üyeliği vb. için) aylık ortalama ne kadar bütçe ayırıyorsunuz?

53 Yanıt

- 500 TL'den az
- 500-1000 TL arası
- 1.001-1500 TL arası
- 1.501-2000 TL arası
- 2.001-2500 TL arası
- 2.501-5000 TL arası
- 5.001 TL ve üzeri

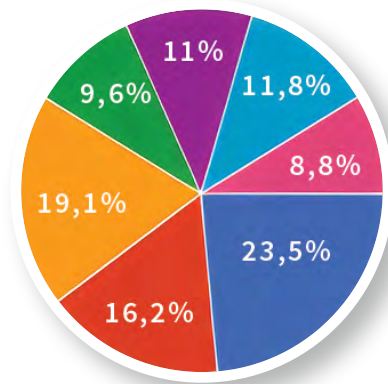
2- Yetkisiz İşyerleri Anketi Sonucu:

Katılımcıların sadece %8,8'i aylık ortalama "5.001 TL ve üzeri" bütçe ayırdığını söylerken, ilk sırada %23,5 ile "500 TL'den az" yanıtı yer aldı. Diğer seçeneklerin dağılımı ise şöyle oldu: %19,1 ile "1.001 - 1.500 TL arası", %16,2 ile "500 - 1000 TL arası", %11,8 ile "2.501 - 5.000 TL arası", %11 ile "2.001 - 2.500 TL arası" ve %9,6 ile "1.501 - 2.000 TL arası" tercih edildi.

Sosyal ve kültürel gelişiminiz için (konser, tiyatro, s,nema, sergi, kitap takibi, spor tesisi üyeliği, platform üyeliği vb. için) aylık ortalama ne kadar bütçe ayırıyorsunuz?

136 Yanıt

- 500 TL'den az
- 500-1000 TL arası
- 1.001-1500 TL arası
- 1.501-2000 TL arası
- 2.001-2500 TL arası
- 2.501-5000 TL arası
- 5.001 TL ve üzeri

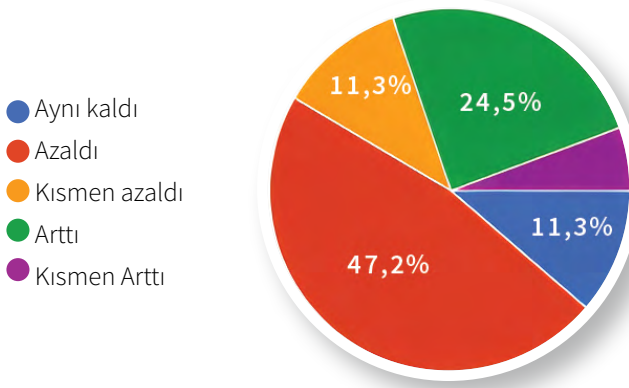
Her iki ankette, katılımcıların geçen seneye kıyasla sosyal ve kültürel faaliyetlere daha az bütçe ayırdıklarını görüyoruz. Bu veriler, 2025 yılı raporumuzda yetkili işyerleri için %36,6 iken yetkisiz işyerleri için %53 olmuştur. Diğer bir deyişle ekonomik yoksunluk, gazetecilerin sosyal ve kültürel faaliyetlere ayırdığı bütçe üzerinde baskı oluşturuyor.

1- Yetkili İşyerleri Anketi Sonucu:

Katılımcıların neredeyse yarısı, %47,2'si bu soruya “azaldı” yanıtı verdi. Bir önceki yıla göre sosyal ve kültürel harcama tutarı “arttı” diyenlerin oranı ise %24,5’de kaldı. İki seçenek; “kısmen azaldı” ve “aynı kaldı” diyenler %11,3 ile aynı oranı paylaştı. Son sırada ise %5,7 ile “kısmen arttı” diyenler yer aldı.

Bir önceki yıla göre sosyal ve kültürel harcama tutarınız değişti mi?

53 Yanıt

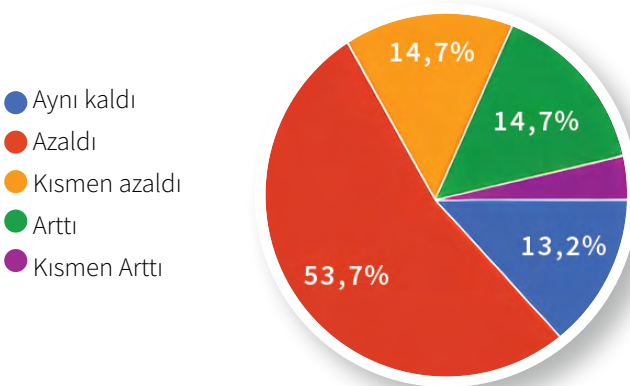

2- Yetkisiz İşyerleri Anketi Sonucu:

Katılımcıların çoğunluğu %53,7 ile bu soruya “azaldı” yanıtı verirken, “arttı” diyenlerin oranı %14,7’de kaldı. Diğer seçeneklerin dağılımı ise şöyle oldu: %14,7 ile “kısmen azaldı”, %13,2 ile “aynı kaldı” ve %3,7 ile “kısmen arttı” tercih edildi.

Bir önceki yıla göre sosyal ve kültürel harcama tutarınız değişti mi?

136 Yanıt

Kötü Ekonomi TİS'lere ve Ekonomik Haklara Yansıyor

Yetkili işyerlerindeki üyelerimize ülkedeki ekonomik durumun uygulanan TİS üzerindeki etkisini sorduk. Yetkisiz işyerlerindeki üyelerimize ise ülkedeki mali durumun mevcut ekonomik ve sosyal hakları üzerindeki etkisini sorduk. Her iki ankette de “evet” yanıtı ciddi orana bir orana sahip oldu. Bu veriler, geçen seneki çıktı ile benzerlik gösterdi. Diğer yandan işyeri bazlı mevcut TİS'lerin, ülkedeki kötü ekonomik gidişatı bir noktaya kadar frenleyebildiğini de ortaya koydu.

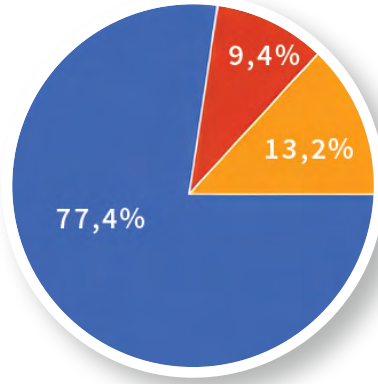
1- Yetkili İşyerleri Anketi Sonucu:

Katılımcıların yaklaşık üçte ikisi, %77,4'ü bu soruya “evet” yanıtı verdi. İkinci sırada “kısmen” diyenler %13,2 ile yer alırken son sırada %9,4 ile “hayır” diyenler yer aldı.

Ülkedeki mali durumun, işyerinizde geçerli olan toplu iş sözleşmesi üzerinde baskı oluşturduğunu düşünüyor musunuz?

53 Yanıt

- Evet
- Hayır
- Kısmen

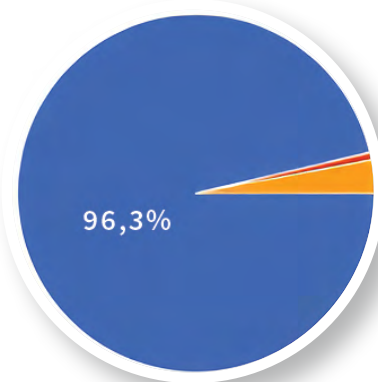
2- Yetkisiz İşyerleri Anketi Sonucu:

Katılımcıların ezici çoğunluğu %96,3 ile bu soruya “evet” yanıtı verdi. Ülkedeki mali durumun, ekonomik ve sosyal hakları üzerinde “kısmen” baskı oluşturduğunu düşünenlerin oranı %2,9'da kalırken, soruya “hayır” diyenlerin oranı sadece %0,7 oldu.

Ülkedeki mali durumun, işyerinizde geçerli olan toplu iş sözleşmesi üzerinde baskı oluşturduğunu düşünüyor musunuz?

136 Yanıt

- Evet
- Hayır
- Kısmen

Enflasyon Artıyor Gelir Eriyor

Her iki ankette de bu soruya verilen yanıtlar, geçen seneki sonuca benziyor. Neredeyse tüm katılımcılar enflasyon nedeniyle bir önceki yıla göre gelirlerinin eridiğini düşünüyor.

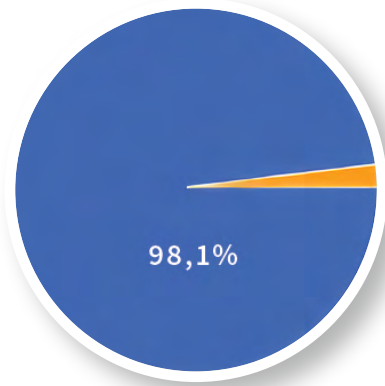
1- Yetkili İşyerleri Anketi Sonucu:

Katılımcıların ezici çoğunluğu tek bir seçenekte yoğunlaşıyor. Ülkedeki enflasyon nedeniyle bir önceki yıla göre gelirinin eridiğini söyleyenler %98,1 ile ilk sırada yer alırken, soruya “kısmen” diyenlerin oranı %1,9’da kaldı. Seçenekler içinde “hayır” yanıtı tercih edilmedi.

Ülkedeki enflasyon nedeniyle bir önceki yıla göre gelirinizin eridiğini düşünüyor musunuz?

53 Yanıt

- Evet
- Hayır
- Kısmen

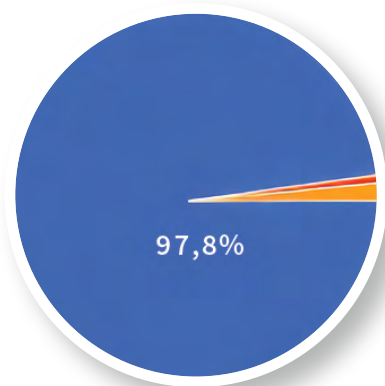
2- Yetkisiz İşyerleri Anketi Sonucu:

Katılımcıların neredeyse tamamı %97,8 ile “evet” diyerek ülkedeki enflasyon nedeniyle bir önceki yıla göre gelirinin eridiğini ifade etti. Soruya “hayır” diyenlerin oranı %0,7’de kalırken, “kısmen” diyenler %1,5 oldu.

Ülkedeki enflasyon nedeniyle bir önceki yıla göre gelirinizin eridiğini düşünüyor musunuz?

136 Yanıt

- Evet
- Hayır
- Kısmen

Çoğunluğun Yatırım Planı Yok

Her iki ankette de katılımcıların %80'den fazlası, önümüzdeki bir yıl içinde seçeneklerdeki yatırımlara kendini yakın görmedi. Bu sonuç, gazeteci kuşakları arasında ekonomik ve sosyal haklar bağlamında ne düzeyde bir kopuş olduğunu gösteriyor.

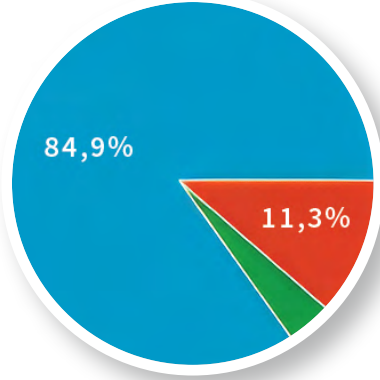
1- Yetkili İşyerleri Anketi Sonucu:

Katılımcıların önemli bir kısmı, %84,9'u "hiçbiri" diyerek önümüzdeki bir yıl içinde kendisini listedeki seçeneklere yakın görmedi. İkinci sırada yer alan "ikinci el araba almaya" diyenlerin oranı ise %11,3'de kaldı. Son sırada ise %3,8 ile "ikinci el ev almaya" diyenler yer aldı. Seçenekler içinde yer alan "sıfır araba almaya", "sıfır ev almaya" ve "arsa almaya" tercih edilmedi.

Önümüzdeki bir yıl içinde aşağıdakilerden hangisini kendinize en yakın görüyorsunuz?

53 Yanıt

- Sıfır araba almaya
- İkinci el araba almaya
- Sıfır e almaya
- İkinci el ev almaya
- Arsa almaya
- Hiçbiri

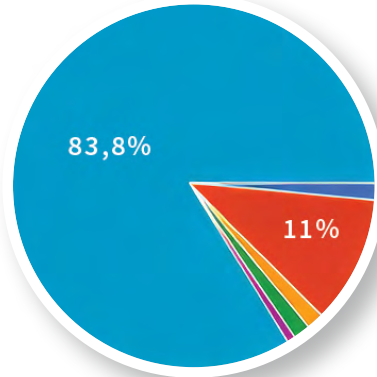

2- Yetkisiz İşyerleri Anketi Sonucu:

Katılımcıların önemli bir kısmı, %83,8'i "hiçbiri" diyerek önümüzdeki bir yıl içinde kendisini listedeki seçeneklere yakın görmedi. İkinci sırada yer alan "ikinci el araba almaya" diyenlerin oranı ise %11'de kaldı. Diğer seçeneklerin dağılımı ise şöyle oldu: %1,5 ile "sıfır araba almaya", "sıfır ev almaya" ve "ikinci el ev almaya" seçenekleri aynı oranı paylaştı. Son seçenek olan "arsa almaya" ise %0,7'lik orana sahip oldu.

Önümüzdeki bir yıl içinde aşağıdakilerden hangisini kendinize en yakın görüyorsunuz?

136 Yanıt

- Sıfır araba almaya
- İkinci el araba almaya
- Sıfır e almaya
- İkinci el ev almaya
- Arsa almaya
- Hiçbiri

En Yakın İhtimal Yurt İçi Tatil

Her iki ankette de katılımcılar ilk sırada, “yurt içi tatiline çıkmayı” planladı. Bu seçeneğin ilk sırada yer bulmasında gazetecilerin ekonomik durumlarının belirleyici olduğunu söylemek yanlış olmaz.

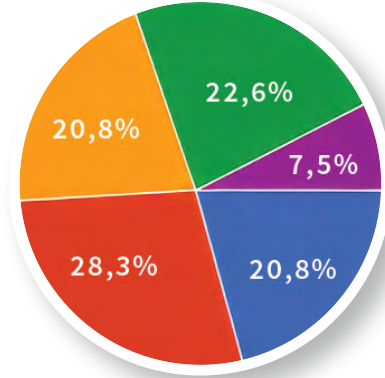
1- Yetkili İşyerleri Anketi Sonucu:

Katılımcıların yıllık izin planları dengeli bir dağılım gösterdi. İlk sırada %28,3 ile “yurt içi tatiline çıkmayı” tercihi bulunurken, hemen ardından %22,6 ile “şehirimde/evde vakit geçirmeyi” seçeneği geldi. İki tercih, “aile/akraba/memleket ziyareti” ile “yurt dışına tatile çıkmayı” %20,8 ile üçüncü sırada yer aldı. Son sırada ise %7,5 ile “hiçbiri” seçeneği geldi.

Bu sene yıllık izninizde aşağıdakilerden hangisini yapmayı planlıyorsunuz?

53 Yanıt

- Yurt dışına tatile çıkmayı
- Yurt içi tatiline çıkmayı
- Aile/Akraba/Memleket ziyareti
- Şehirimde/Evde vakit geçirmeyi
- Hiçbiri

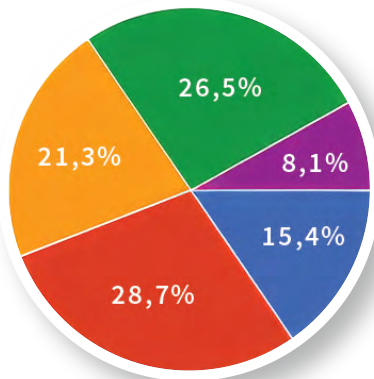

2- Yetkisiz İşyerleri Anketi Sonucu:

İlk sırada %28,7 ile “yurt içi tatiline çıkmayı” tercihi bulunurken, hemen ardından %26,5 ile “şehirimde/evde vakit geçirmeyi” seçeneği geldi. Üçüncü sırada %21,3 ile “aile/akraba/memleket ziyareti” yer aldı. Katılımcıların %15,4’ü “yurt dışına tatile çıkmayı” planlarken son sırada %8,1 ise “hiçbiri” seçeneği geldi.

Bu sene yıllık izninizde aşağıdakilerden hangisini yapmayı planlıyorsunuz?

136 Yanıt

- Yurt dışına tatile çıkmayı
- Yurt içi tatiline çıkmayı
- Aile/Akraba/Memleket ziyareti
- Şehirimde/Evde vakit geçirmeyi
- Hiçbiri

En Yoğun Katılım İstanbul, Ankara ve İzmir Oluyor

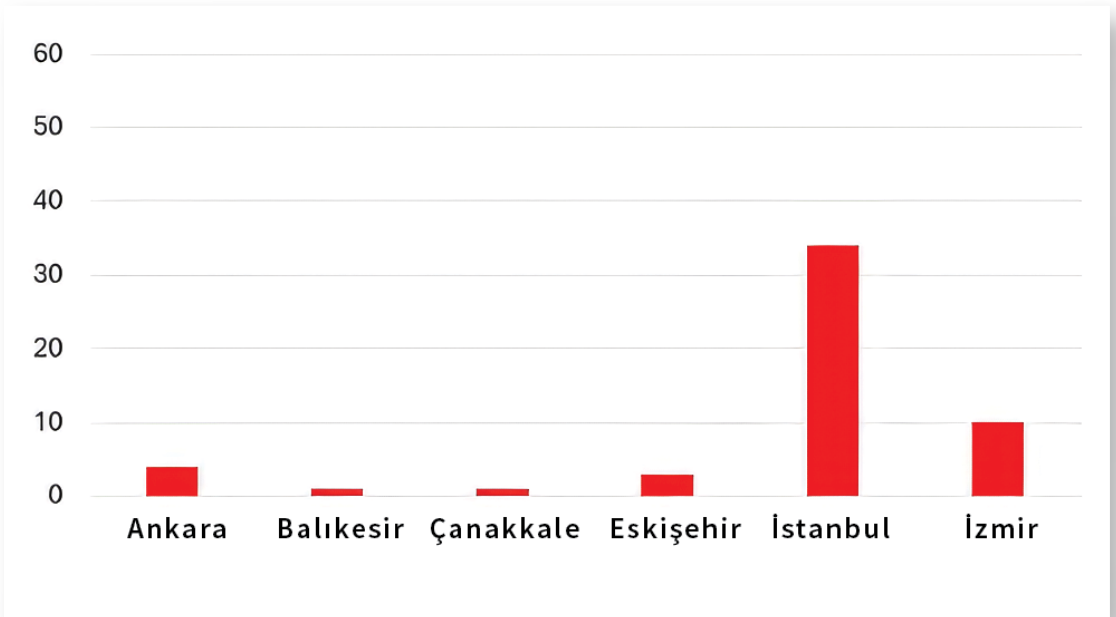
Her iki ankette de üç büyükşehir olarak İstanbul, Ankara ve İzmir dikkat çekti. Bu sonuçlar, geçen seneki yanıtların dağılımı ile benzerlik gösterdi.

1- Yetkili İşyerleri Anketi Sonucu:

Katılımcıların altı şehre dağıldığı yanıtlardan görüldü. İlk sırada %64,1 ile “İstanbul” geldi. Diğer seçeneklerin dağılımı ise şöyle oldu: %18,9 ile “İzmir”, %7,5 ile “Ankara”, %5,6 ile “Eskişehir” ve %1,8’şer oranla “Balıkesir” ve “Çanakkale”.

Hangi şehirde yaşıyorsunuz?

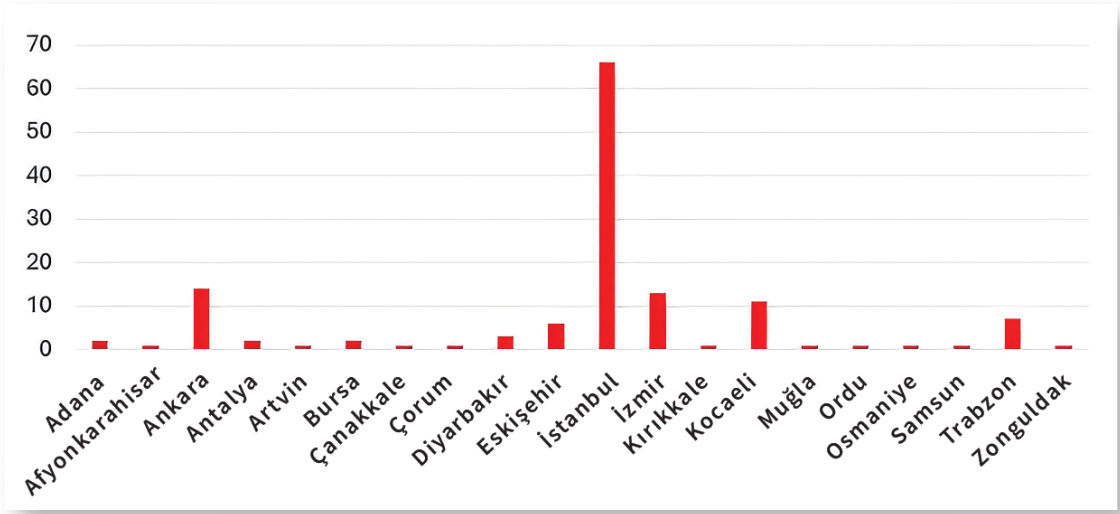
53 Yanıt

2- Yetkisiz İşyerleri Anketi Sonucu:

Toplamda yirmi ilden katılımcının olduğu ankette ilk sırada %48,5 ile İstanbul geldi. Sırasıyla diğer illerin katılım oranı ise şöyle oldu: %10,3 ile Ankara, %9,5 ile İzmir, %8 ile Kocaeli, %5,1 ile Trabzon, %4,4 ile Eskişehir, %2,2 ile Diyarbakır, %1,5'şer oranla Adana, Antalya ve Bursa, %0,7'şer oranla Afyonkarahisar, Artvin, Çanakkale, Çorum, Kırıkkale, Muğla, Ordu, Osmaniye, Samsun ve Zonguldak'tan katılım oldu.

Hangi şehirde yaşıyorsunuz? 136 Yanıt

Çoğunluk Kirada Yaşıyor

Her iki anketin sonuçlarından görüleceği üzere çoğunluk kirada yaşıyor. Bu sonuç da geçen seneki anketin çıktısı ile benzerlik gösteriyor.

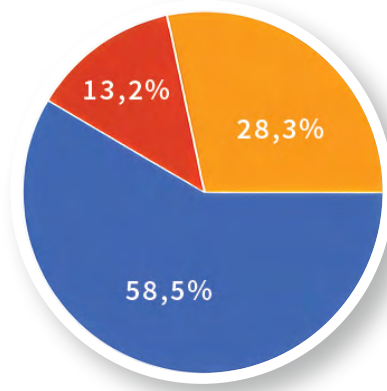
1- Yetkili İşyerleri Anketi Sonucu:

Katılımcıların çoğunluğu, %58,5 ile yaşadığı evin “kiralık” olduğunu söyledi. Evin mülkiyet durumu için “ailemin” diyenlerin oranı %28,3 olurken, “evin sahibiyim” diyenler %13,2’de kaldı.

Yaşadığınız evin mülkiyet durumu nedir?

53 Yanıt

- Kiralık
- Evin sahibiyim
- Ailemin

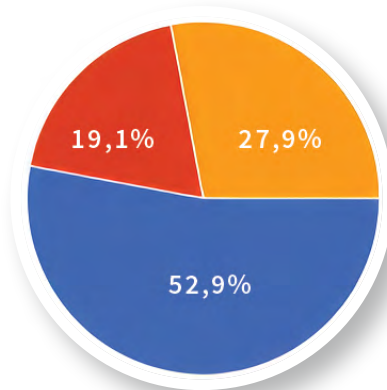
2- Yetkisiz İşyerleri Anketi Sonucu:

Katılımcıların %52,9’u yaşadığı evin “kiralık” olduğunu söylerken, “ailemin” diyenlerin oranı %27,9’da kaldı. Son sırada ise %19,1 ile “evin sahibiyim” diyenler yer aldı.

Yaşadığınız evin mülkiyet durumu nedir?

136 Yanıt

- Kiralık
- Evin sahibiyim
- Ailemin

Hanede Birden Fazla Gelir Getiren Var

Hem yetkili hem de yetkisiz işyerleri anketinde çoğunluğun hanesinde başka düzenli gelir getiren olduğunu görüyoruz. Bu sonuç da geçen seneki dağılımla benzerlik gösteriyor.

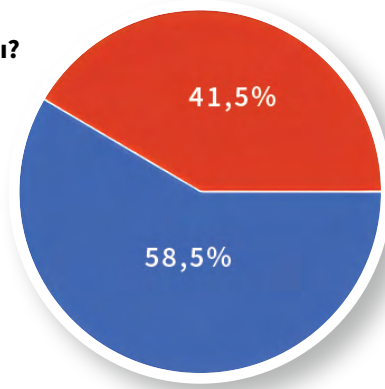
1- Yetkili İşyerleri Anketi Sonucu:

Katılımcıların %58,5'i bu soruya "evet" derken, "hayır" diyenler %41,5'de kaldı.

Yaşadığınız evde başka düzenli geliri olan var mı?

53 Yanıt

- Evet
- Hayır

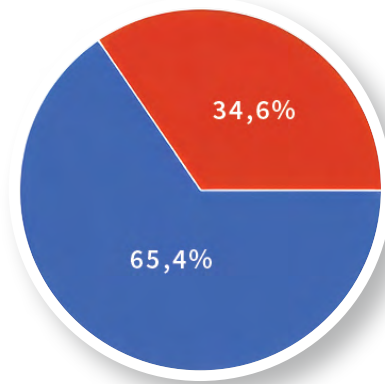
2- Yetkisiz İşyerleri Anketi Sonucu:

Katılımcıların %65,4'ü bu soruya "evet" derken, "hayır" diyenlerin oranı %34,6'da kaldı.

Yaşadığınız evde başka düzenli geliri olan var mı?

136 Yanıt

- Evet
- Hayır

Mesleğe Olan Bağlılık Zayıflıyor

Her iki anketin sonuçları, gazetecilik mesleğinin geleceği açısından uyarı veriyor. Geçen seneki anket sonuçlarında olduğu gibi yine yetkisiz işyerleri anketinde çoğunluk, fırsatı olsa daha iyi bir ücret karşılığında gazeteciliği bırakmaya hazır olduğunu söyledi.

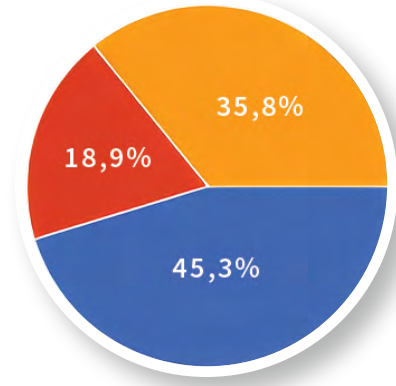
1- Yetkili İşyerleri Anketi Sonucu:

Yanıtı en merak edilen sorulardan birisi bu oluyor. Katılımcıların %45,3'ü fırsatı olsa daha iyi bir ücret karşılığında gazeteciliği bırakmaya "evet" derken, "hayır" diyenler 18,9'da kaldı. Soruya "emin değilim" yanıtı verenlerin oranı ise %35,8 oldu.

Fırsatınız olsa daha iyi bir ücret karşılığında gazeteciliği bırakır mısınız?

53 Yanıt

- Evet
- Hayır
- Emin değilim

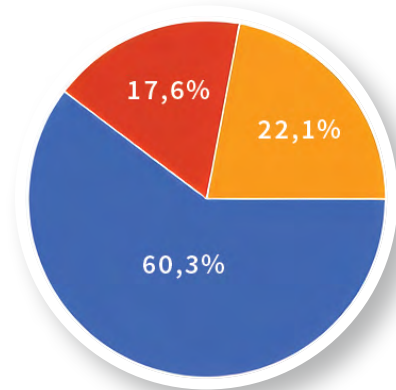
2- Yetkisiz İşyerleri Anketi Sonucu:

Katılımcıların %60,3'ü, fırsatı olsa daha iyi bir ücret karşılığında gazeteciliği bırakmaya "evet" derken, sadece %17,6'sı "hayır" yanıtı verdi. Soruya "emin değilim" diyenlerin oranı ise %22,1'de kaldı.

Fırsatınız olsa daha iyi bir ücret karşılığında gazeteciliği bırakır mısınız?

136 Yanıt

- Evet
- Hayır
- Emin değilim

Sektöre Dair Kötümserlik Artıyor

Her iki ankette de ciddi oranda katılımcı, medya sektörünün geleceği hakkında “kötümserim” yanıtı verdi. Geçen yıl bu oranlar yetkili işyerleri anketinde %68,3 ve yetkisiz işyerleri anketinde %76,2 olurken, bu sene her iki ankette de oranlar yükseldi.

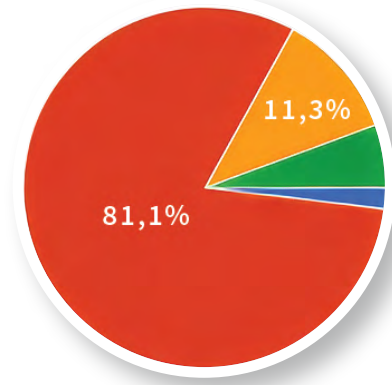
1- Yetkili İşyerleri Anketi Sonucu:

Katılımcıların önemli bir kısmı, %81,1’i medya sektörünün geleceği hakkında “kötümserim” yanıtı verirken, “iyimserim” diyenlerin oranı %1,9’da kaldı. İkinci sırada “emin değilim” diyenler %11,3 ile yer aldı. Üçüncü sırada ise “fikrim yok” diyenler %5,7 ile yer aldı.

Medya sektörünün geleceğini nasıl görüyorsunuz?

53 Yanıt

- İyimserim
- Kötümserim
- Emin değilim
- Fikrim yok

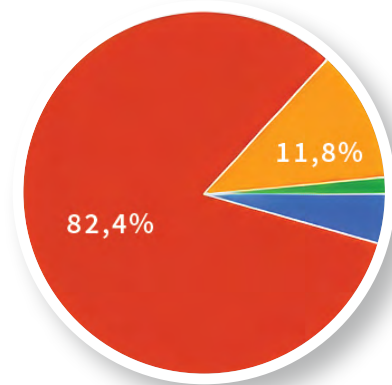
2- Yetkisiz İşyerleri Anketi Sonucu:

Katılımcıların %82,4’ü medya sektörünün geleceği konusunda “kötümserim” derken, “iyimserim” diyenlerin oranı %4,4’de kaldı. Soruya “emin değilim” yanıtı verenler %11,8 olurken, %1,5’i ise “fikrim yok” dedi.

Medya sektörünün geleceğini nasıl görüyorsunuz?

136 Yanıt

- İyimserim
- Kötümserim
- Emin değilim
- Fikrim yok

Çekincelere Rağmen Üyeler TİS İstiyor

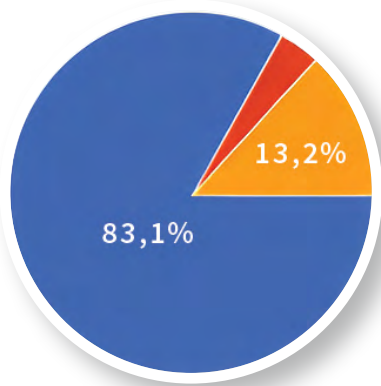
Sonraki üç soruyu sadece yetkisiz işyerlerindeki katılımcılara sorduk. Amacımız; bu işyerlerindeki üyelerimizin toplu iş sözleşmeli çalışma düzenine dair istek, beklenti ve varsa endişelerini öğrenmek oldu.

Üç soruya verilen yanıtları birlikte değerlendirdiğimizde;

1. Katılımcıların %83,1'i soruya "evet" diyerek bir işyerinde toplu iş sözleşmesi olmasının, o işyerindeki ekonomik ve sosyal hakların daha iyi olmasını sağlayacağını düşünüyor. Soruya "emin değilim" yanıtı verenler %13,2'de kalırken, "hayır" diyenler %3,7'lik paya sahip oldu. Soruya "evet" diyenlerin oranı, geçen seneki anket çıktısı ile neredeyse aynı oldu.
2. Mevcut işyerinde toplu iş sözleşmesi isteyenlerin oranı %85,3 olurken, "hayır" diyenler %1,5'de kaldı. Soruya "emin değilim" yanıtı verenler ise %13,2 oldu. Geçen sene bu soruya verilen yanıt da benzer oranda oluyor.
3. Katılımcıların %69,1'i mevcut işyerlerinde bir toplu iş sözleşmesi olsa ücret ve yan haklarında iyileşme sağlayacağını düşünüyor. Soruya "hayır" diyenlerin oranı %5,9'da kalırken, "emin değilim" diyenler %25 oldu. Geçen seneye kıyasla bu soruya verilen "evet" yanıtında bir miktar düşüş gözleniyor.

1- Sizce bir işyerinde toplu iş sözleşmesi olması, o işyerindeki ekonomik ve sosyal hakların daha iyi olmasını sağlar mı?

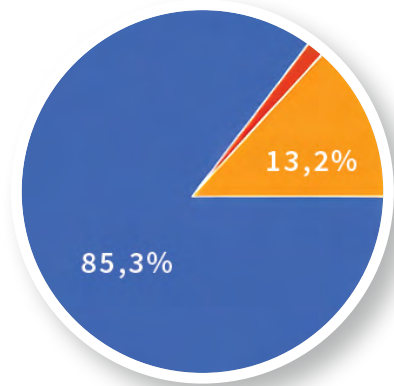
136 Yanıt

- Evet
- Hayır
- Emin değilim

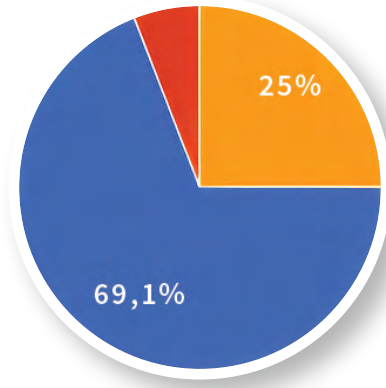
2- Mevcut işyerinizde toplu iş sözleşmesi olsun ister misiniz?

136 Yanıt

- Evet
- Hayır
- Emin değilim

**3- Mevcut işyerinizde toplu iş sözleşmesi
olsa, ücret ve yan haklarınızda iyileşme
sağlanabilir miydi?** *136 Yanıt*

- Evet
- Hayır
- Emin değilim

Anketteki açık uçlu yanıtlar

Katılımcı 1*:

“Ortalamanın üzerinde ücret veren bir kurumda çalışıyorum. Çocuğum yok, kira ve eğitim başta olmak üzere çocuk giderim olmadığı için ve eve bir maaş daha girdiği için rahat yaşıyorum.”

*Sendikalı işyerleri anketinde açık uçlu soruya verilen bir yanıt.

Katılımcı 2*:

“Önümüzdeki bir yıl içinde aşağıdakilerden hangisini kendinize en yakın görüyorsunuz? sorusuna “Kredi kartı borcumu sıfırlamak” seçeneği eklenebilirdi :)”

*Sendikasız işyerleri anketinde açık uçlu soruya verilen bir yanıt.

Katılımcı 3*:

“...Bazı çalışma arkadaşlarımız maruz kaldıkları yoğun baskı, psikolojik yıpranma ve aşırı stres nedeniyle zaman zaman çökme noktasına gelmekte, hatta bu ağır ruhsal yük sebebiyle bağırarak zorunda kalacak duruma düşmektedir. Ayrıca, iş yerinde çalışan sayısına yetecek kadar masa ve sandalye bulunmaması, her çalışana ait sabit bir çalışma alanının olmaması ve yönetimin “Kim erken gelirse bulduğu yere oturur” şeklindeki yaklaşımı nedeniyle, çalışanlar arasında neredeyse her gün oturma yeri konusunda tartışmalar yaşanmakta; bu durum zamanla çalışma barışını bozmakta, bazı çalışma arkadaşlarımız arasında ciddi gerginliklere, huzursuzluğa ve olumsuz duyguların oluşmasına sebep olmaktadır.

Ayrıca yönetim tarafından çalışanlara karşı baskıcı, tehditkâr ve yıldırıcı bir tutum sergilenmekte; memnun olmayanların istifa edebileceği yönünde ifadeler kullanılmaktadır...”

*Sendikasız işyerleri anketinde açık uçlu verilen bir yanıt.

Katılımcı 4*:

“Alternatif medya mecraları mevcut düzende alternatif değil. Siyaset kurumu da bunu düşünmeli, bunun değişimi için bağlantılı oldukları kuruluşlarda değişimi talep etmeli.”

*Sendikasız işyerleri anketinde açık uçlu verilen bir yanıt.

Katılımcı 5*:

“20 yıllık çalışanıam. İşi öğrettiğim kişilerle aramda çok komik bir ücret farkı var.”

*Sendikasız işyerleri anketinde açık uçlu verilen bir yanıt.

Katılımcı 6*:

“Medya sektöründe emeğin karşılığını almak gün geçtikçe zorlaşıyor. Ücretlerimize bu yıl enflasyonun çok çok üzerinde zam yapılırsa da geçmiş dönemlerdeki düşük ücretlerden dolayı tatmin edici bir seviyede değil. Emekçiler olarak hakkımızı arama noktasında

çok etkisiz kalıyoruz. Patron ya da üst yönetim ne lütfederse onu kabullenmekten başka çaresi olmayan insanlarla çalışıyoruz. Her gün emek sömürüsü üzerine haberler yapan meslektaşlarımızın büyük çoğunluğunun sendikal faaliyetlere gereken ehemmiyeti göstermemesi tam anlamıyla bir tezat. Emekleriniz ve gayretleriniz için müteşekkirim.”

*Sendikasıız işyerleri anketinde açık uçlu verilen bir yanıt.

Katılımcı 7*:

“Sendikaların, basın emekçilerin ekonomik hakları için acilen daha aktif çözümler üretmesi gerekir. Merkezi hükümetin yerel medya patronları üzerinde çok ciddi baskısı var. Patronlar da hükümet yanlısı yayın yapmak zorunda hissediyor. Çalışanlar psikolojik baskı altında bu yüzden. Objektif yayın için resmî ilan gelirlerinden emekçilere yüzdelik verilmesi kazım. Patronlara bırakılmadan bir ücret politikası belirlenmesi ve zorunlu hale getirilmesi en önemlisi olacaktır.”

*Sendikasıız işyerleri anketinde açık uçlu verilen bir yanıt.

Katılımcı 8*:

“Ağırlıklı olarak hep muhalif medyada çalıştım. Emekçi hakları ile ilgili haber yaparken en fazla haksızlığa yine bizler uğradık. O yüzden hiçbir kurum ve kuruluşa güvenim yok.”

*Sendikasıız işyerleri anketinde açık uçlu verilen bir yanıt.

Katılımcı 9*:

“Yerel basında çalışıyorum şartlar çok kötü asgari ücreti zor alıyoruz.”

*Sendikasıız işyerleri anketinde açık uçlu verilen bir yanıt.

Katılımcı 10*:

“Yerel medya az ücret ile çalışılan bir mecra olmuştur. Ve bu sebeple mesleği bırakan çok insana şahit oldum. Tecrübenin para etmediği tek meslek gazeteciliktir. Tabii bunu yerel medya çatısı altında düşünüyorum. Yaygın basında eminim tecrübenin karşılığı veriliyordur. Ya da öyle ‘umut ediyorum’ diyelim. Mesleğimde devam etmemin tek nedeni; sevmemdir.”

*Sendikasıız işyerleri anketinde açık uçlu verilen bir yanıt.

Anket Verilerinin Genel Değerlendirmesi

Yukarıda ayrıntılı şekilde tartıştığımız anket sonuçlarını maddeler halinde değerlendirmek gerekirse...

1. Yoksulluk sınırının üzerinde aylık net kazanca sahip olanların oranı yetkili işyerleri anketinde %32,1 olurken, bu oran yetkisiz işyerleri anketinde yalnızca %0,7'de kalmaktadır.
2. Sendikasıız işyerlerindeki zam oranının en iyi ihtimalle asgari ücret artışını (%27) takip ettiğini, bu işyerlerindeki katılımcıların %14'ünün ise hiç zam almadığını görmekteyiz.
3. Her iki anketin yanıtları kıyaslandığında "eşit işe eşit ücret" politikasında yetkili işyerlerinin önde olduğu anlaşılmaktadır.
4. Her iki anketin sonuçları, üyelerimizin temel gelir kaynağının ücret olduğunu ortaya koymaktadır.
5. Sonuçlara göre ek iş yapma oranı, yetkisiz işyerlerindeki üyeler arasında çok daha fazla. Ayrıca her iki ankette de katılımcıların önemli oranı, fırsatı olsa ek iş yapmaya hazır.
6. Toplu iş sözleşmeleri, ekonomik ve sosyal haklarda iyileşme sağladığı gibi kazanç beklentisini de yukarı çekmektedir.
7. Bu sene de harcama kalemlerinde "barınma/kira" ile "beslenme/gıda" ilk iki sırayı alırken, geçtiğimiz yılın aksine "ulaşım" daha gerilerde. Özellikle yetkisiz işyerleri anketinde katılımcıların neredeyse yarısı, ilk sıraya "barınma/kira" seçeneğini koymaktadır.
8. Her iki ankette de katılımcıların önemli bir kısmı işsiz kalma endişesi yaşadığını söylemektedir.
9. Her iki ankette kredi kartına ilişkin "borcun tamamını ödüyorum" diyenler %40'ı dahi bulmuyor. Yetkili işyerleri anketinde bu oran %37,7 olurken, yetkisiz işyerleri anketinde %25'te kalmaktadır.
10. Hem yetkili hem de yetkisiz işyerleri anketinde katılımcıların çoğunluğu ("evet", "bazen" ve "sıklıkla" tercihlerinin toplamı) kendisini yoksul hissettiği dönem(ler) olduğunu ifade etmektedir.
11. Yetkili işyerleri anketinde sosyal ve kültürel gelişimleri için aylık ortalama "5.001 TL ve üzeri" bütçe ayıranların oranı %26,4 olurken, bu oran yetkisiz işyerleri anketinde %8,8'de kalmaktadır. Ayrıca her iki ankette de katılımcıların geçen seneyle kıyasla sosyal ve kültürel faaliyetlere daha az bütçe ayırdıklarını görmekteyiz.
12. Ülkedeki mali durumun, sendikalı işyerlerinde toplu iş sözleşmeleri üzerinde; sendikasıız işyerlerinde ise ekonomik ve sosyal haklar üzerinde baskı oluşturduğu yanıtlardan net olarak görmekteyiz.
13. Her iki ankette katılımcıların neredeyse tamamı, enflasyon nedeniyle bir önceki yıla göre gelirlerinin eridiğini düşünmektedir.

14. Yanıtlara göre çoğunluğun yatırım planı yok. Her iki ankette de katılımcıların %80'den fazlası, önümüzdeki bir yıl içinde seçeneklerdeki yatırımlara kendini yakın görmemektedir.
15. Hem yetkili hem de yetkisiz işyerleri anketinde katılımcıların çoğunluğu kirada yaşamaktadır.
16. Hem yetkili hem de yetkisiz işyerleri anketinde çoğunluğun hanesinde başka düzenli gelir getiren olduğunu görmekteyiz.
17. Yetkili işyerlerinde katılımcıların %45,3'ü, yetkisiz işyerleri anketinde ise %60,3'ü daha iyi bir ücret karşılığında gazeteciliği bırakmaya hazır olduğunu söylemektedir.
18. Her iki ankette de ciddi oranda katılımcı, medya sektörünün geleceği hakkında "kötümserim" yanıtı vermektedir.
19. Çekincelere rağmen yetkisiz işyerlerinde çalışan önemli sayıda katılımcı, işyerlerinde toplu iş sözleşmesi istemektedir.

SONUÇ

Bu rapor döneminde de gazetecilerin ağır hak ihlallerini ortaya çıkaran kalemleri, kameraları, mikrofonları müdahalelere maruz kaldı. Raporumuzda yer verdiğimiz verilerin, sadece buzdağının görünen kısmı olduğunu söylemeliyiz. Basın özgürlüğüne yönelik müdahalelerin sistematik bir nitelik kazandığı ülkemizde ihlalleri tüm boyutları ve kesin sayısal verileri ile saptayabilmek ne yazık ki çok güç. Ancak mevcut verilere bakıldığında dahi adaletsizliğin gazetecilik faaliyetleri üzerinde ağır bir baskı ve caydırıcı etki yarattığı apaçık ortada.

İstanbul'da gözaltına alınan gazeteciler binlerce kilometre uzaktaki Artvin'e götürülerek tutuklanabiliyor. Gazeteciler haberleri, eleştiri yorumları nedeniyle ikamet adreslerine en yakın karakollarda imza vermek suretiyle kontrol altında tutulabiliyor. Aylarca süren yurtdışı çıkış yasakları ile özgürlükleri kısıtlanabiliyor. Mesleki sorumlulukları gereği gerçekleri araştıran, yazan meslektaşlarımız "halkı yanıltıcı bilgiyi alenen yayma" suçlaması ile giderek daha fazla karşı karşıya kalıyor. Oysa gazetecilik baskı altına alındığında halkın haber alma hakkı baskı altına alınmış hatta gasp edilmiş oluyor.

Gazetecilerin haberlerini satır satır inceleyen makamlar, konuşmalarını saniye saniye izleyen kurullar cezalar yağdırırken, haberleri nedeniyle saldırıya uğrayan gazetecilere yönelik tehditlere gözlerini kulaklarını kapatıyorlar. Gazetecilere yönelik tehditler ve basın kuruluşlarına yönelik şiddet eylemlerinin etkin biçimde soruşturulmaması ve cezasızlık pratiğinin sürmesi, basın özgürlüğü üzerindeki baskıyı derinleştiren bir diğer önemli faktör. Bu müdahalelere karşı etkili bir yargısal denetimin sağlanamaması, gazetecilerin hem fiziksel güvenliğini hem de mesleki bağımsızlığını zedelemeye devam ediyor.

Raporda ayrıca özel olarak ele alınan TCK 217/A maddesinin, öngörülebilirlikten uzak ve geniş yorumlanmaya açık yapısı, gazetecilerin haber yapma, eleştiri ve yorum faaliyetlerini doğrudan risk altına sokmaya devam ediyor. Bu durum, yalnızca gazeteciler açısından değil, toplumun haber alma hakkı bakımından da ağır sonuçlar doğuruyor. Anayasa Mahkemesi'nin ifade ve basın özgürlüğüne ilişkin kararlarında gazetecilik faaliyetlerinin korunması gerektiğine, kamu yararı bulunan tartışmalarda ifade özgürlüğünün geniş yorumlanması gerektiğine ve tutuklama tedbirinin ancak istisnai koşullarda uygulanabileceğine yönelik vurguları, mevcut uygulamaların anayasal güvenceleri hiçe saydığını adeta kanıtlıyor.

Bu yılki raporumuzda ortaya konan veriler gazetecilerin özgürce çalışabildiği koşulların, toplumun gerçeğe erişim hakkının da güvencesi olabileceğini söylüyor. Bu nedenle yapısal sorunların çözümü, yalnızca mesleki bir talep değil, demokratik hukuk devletinin de gereği.

Raporun sektöre bakış bölümünde paylaştığımız veriler, işsizliğin ve sendika karşıtlığının gazeteciler için hâlâ aşılmayı bekleyen sorunlar olduğunu gösteriyor. Anketin sonuçlarında görüleceği üzere gazeteciler açlık ve yoksulluk sınırında bir gelirle hayatta kalmaya çalışıyor. Enflasyon karşısında eriyen gelirlerinin önemli kısmını barınma/kiraya veriyor. Günden güne sektöre dair umutlarını yitiren gazeteciler, çekincelere rağmen işyerlerinde olası bir TİS'in ekonomik ve sosyal haklarında iyileşme sağlayacağına inanıyor.

Rapor vesilesiyle mesleğimizin bir yıllık fotoğrafını birçok yönüyle paylaşmaya gayret ettik. Elimizdeki veriler, sıralanan sorunlara rağmen gazetecilikte ısrarın ülkemizde güçlü ancak beslenmeye muhtaç bir köke sahip olduğunu gösteriyor.

